

Hiv. szám: 5/210-31/2019.

(Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály)

ELŐTERJESZTÉS

az Önkormányzat 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelésről

Tisztelt Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzatoknak minden év május 31. napjáig átfogó értékelést kell készíteniük a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladataik ellátásáról, és azt a képviselő-testület általi megtárgyalást követően meg kell küldeni a gyámhatóságnak. Az értékelés kötelező tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 170/A. §-a értelmében a Korm. rendelet 10. sz. mellékletében rögzíti. A Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzat Képviselő-testületének az egyes képviselő-testületi hatáskörök átruházásáról és egyes hatáskörök megállapításáról szóló 27/2011. (V.31.) ök. rendelet 6. §-a értelmében a 6. sz. melléklet 1.1. pontja szerint az Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság minden év május 31-éig átfogó értékelést készít az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról és megtárgyalja azt.

A Korm. rendelet szerint az éves értékelésnek tartalmaznia kell:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

A Gyvt. a gyermekek védelme és a gyermeki jogok biztosítása érdekében a települési önkormányzat számára kötelező alapfeladattá teszi a helyi ellátórendszer kiépítését és működtetését. Kerületünkben a gyermekvédelemmel foglalkozó szakemberek az ellátórendszer zökkenőmentes működtetése érdekében meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel nyújtanak segítséget a gyermekek jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, gondoskodnak a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetéséről illetve megelőzéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

2013. január 1-jétől megváltozott a gyermekvédelmi ellátórendszer struktúrája. A járási hivatalok létrejöttével a jegyzői hatáskörben végzett gyámhatósági feladatok egy része a járási hivatalok feladatkörébe került (pl.: védelembevétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, stb.).

A Gyvt. vonatkozó szakasza szerint az önkormányzatoknak a hatáskörükbe tartozó gyermekjóléti illetve gyermekvédelmi feladatokról kell beszámolniuk, azonban az éves értékelés tartalmazza a Budapest Főváros Kormányhivatala XV. kerületi Hivatala Gyámügyi és Igazságügyi Osztályának hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi feladatokról szóló beszámolót is. Gyermekvédelmi feladataink számos ponton kapcsolódnak egymáshoz, ezért a Gyámügyi és Igazságügyi Osztály által 2018-ban elvégzett gyermekvédelmi munka megismerése elengedhetetlen az átfogó értékelés teljességéhez.

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény értelmében a korábban az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) keretén belül külön szervezeti egységként működő Újpalotai Családsegítő Szolgálat és Fióka Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ egyesítésével létrejött új intézmény 2016. január 1. napján kezdte meg működését. A jogszabályváltozás alapján létrejött egy szociális és gyermekjóléti alapellátást biztosító szolgálat, valamint egy kizárólag gyermekvédelmi, hatósági ügyekre szakosodott központ.

Az integrációt követően létrehozott Család- és Gyermekjóléti Központ által kialakított szakmai protokoll szerint elkülöníthető a telephelyek különböző feladat- és ügyfélköre. Az összes telephelyen különböző feltételek szerint, de azonos alapelvek, szabályok és keretek között folyik a segítő tevékenység. A családsegítők, esetenként szakemberek, tanácsadók és az ő tevékenységüket segítő szociális asszisztensek minden rászoruló számára elérhetőek, igyekeznek a kliensek lakóhelyéhez legközelebb biztosítani a szolgáltatások széles körét.

2018-ban a család- és gyermekjóléti központok számára kötelező feladattá vált az óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység végzése. Az új feladat elvégzéséhez szükséges feltételek biztosítása az elmúlt év egyik legfontosabb feladata volt.

A jogszabályi változások vitathatatlan érdeme, hogy kiemelt szerepet kapnak a megelőzésre és a veszélyeztetettség felismerésére irányuló tevékenységek. Ennek legmarkánsabb példája a *jelzőrendszer működtetése*. Az önálló státuszban tevékenykedő ún. jelzőrendszeri koordinátor feladata lett a jelzőrendszer tagjaival (egészségügyi, nevelési-oktatási intézmények, társintézmények, hatóságok) való folyamatos együttműködés.

Az Önkormányzat, valamint a gyermekvédelem területén a XV. kerületben feladatot ellátó szervezetek, 2018. január 1. és 2018. december 31. közötti időszakban végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenysége az előterjesztés mellékletében kerül bemutatásra.

Kérem a tisztelt Bizottságot, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és hagyja jóvá a határozati javaslatokat.

Budapest, 2019. április 25.

Németh Angéla
polgármester

1. **Témafelelős:** Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály: 2019. 04. 18.

2. **Melléklet:**

- az önkormányzat 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelés.

3. **Jegyzői láttamozás:** 2019. április 25.

Aláírás:

4. **Háttéranyag** a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztályon található.

5. **Meghívandók:** az érintett intézmények vezetői

Határozati javaslatok:

Az Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság úgy dönt, hogy

(1) a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést a(z) ikt. számú előterjesztés melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

Határidő: 2019. május 2.

Felelős: polgármester

(2) felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon az önkormányzat 2018. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés megküldéséről a Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Határidő: 2019. május 16.

Felelős: polgármester

Vonatkozó jogszabályhelyek:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96. § (6) bekezdése,
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 170/A. §-a, 10. sz. melléklete,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 13. § a) pontja,
- az egyes képviselő-testületi hatáskörök átruházásáról és egyes hatáskörök megállapításáról szóló 27/2011. (V. 31.) ök. rendelet 6. §-a, 6. sz. melléklete.

A határozathozatalhoz egyszerű szavazattöbbség szükséges!

Előnyességi

Elővizsgálatra érkezett:.....

2019 ÁPR 18. hó-n

**ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS
BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLET
ÖNKORMÁNYZATÁNAK**

2018. ÉVI

**GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI
FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL**

Átfogó értékelés 2018. évről¹

1. A település főbb demográfiai mutatói

1.1 Kerületi népesség alakulása (december 31-én):

év	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
fő	80.292	78.982	78.915	78.842	78.338	78.111	79.441

1.2 Korcsoportok szerinti állapot (december 31-én):

Korcsoport	2014	2015	2016	2017	2018
	fő	fő	fő	fő	fő
0 – 3 éves (bölcsődés korú)	2.481	2.640	2.573	2564	2.484
4 – 6 éves (óvodás korú)	1.950	1.862	1.773	1819	1.847
7 – 14 éves	5.135	5.290	5.332	5211	5.144
15 – 18 éves	2.648	2.614	2.561	2632	2.580

0 – 14 éves korosztály	9.566	9.792	9.678	9.594	9.475
0 – 18 éves korosztály	12.214	12.406	12.239	12.226	12.055

¹Az anyag összeállításában a XV. kerületi Polgármesteri Hivatal (Egészségügyi és Szociális Osztály, Köznevelési, Közművelődési és Sport Osztály), az önkormányzati intézményei, (Egyesített Szociális Intézmény, Egyesített Bölcsődék, a XV. kerületi óvodák, Egészségügyi Intézmény), a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Észak-Pesti Tankerületi Központ, a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XV. kerületi Tagintézménye, illetve a BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság, a Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya és a Budapest Főváros Kormányhivatala XV. kerületi Gyámügyi Osztályának munkatársai vettek részt.

1.3 Házasságkötések száma (év/fő):

év	2014	2015	2016	2017	2018
Házasságkötések száma	168	194	251	224	232

1.4 Születések száma (év/fő):

év	2014	2015	2016	2017	2018
Születések száma	659	661	636	606	649

2. Pénzbeli ellátások

2.1 Palota rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A Budapest Főváros XV. ker. Önkormányzat Képviselő-testülete, a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. tv-ben (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban: Gyvt.) 18. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján - az egyének és családok szociális biztonságának megőrzése és elősegítése érdekében – megalkotta a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 5/2015.(II. 5.) önkormányzati rendeletet.

A törvénymódosítás következtében 2015-ben megváltozott a támogatások rendszere, a Gyvt.-ből kikerült a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, mint támogatási forma, ezért kerületünkben, 2015. március 01-től a Palota rendkívüli gyermekvédelmi támogatás került bevezetésre.

Palota rendkívüli gyermekvédelmi támogatás kifizetése

év	2017	2018
kérelmező	415	312
gyermek	795	562
eset	962	775
összeg (eFt)	15 356	13 216

A Palota rendkívüli gyermekvédelmi támogatást igénylők elutasítására legtöbbször a család egy főre eső magasabb jövedelme, vagy az éves megállapított forintkeret összegének felhasználásán túl benyújtott kérelem, valamint a kérelmező együtt nem működése miatt került sor.

Elutasított Palota rendkívüli gyermekvédelmi támogatások száma

év	2017	2018
Elutasított kérelmek száma	64	37

2.2 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli ellátás

A gyermek szociális helyzete alapján jogosult lehet *rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénybe vételére*, vagyis a bölcsődékben, óvodákban és oktatási intézmények 1-8. osztályában térítésmentesen, később 50 %-os kedvezménnyel étkezhet, évente 2 alkalommal Erzsébet utalványban részesül, valamint a közoktatásban ingyenes tankönyvellátásra jogosult.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családba fogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra is jogosult a Gyvt. 20/B. § (1) bekezdése szerint, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, vagy baleseti nyugellátásban, vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül. A pénzbeli ellátásra való jogosultságot a gyám laccíme szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője a Gyvt. 67/A § (5) bekezdése alapján egy évre állapítja meg. A Gyvt. szerint a támogatás havi összege - gyermekenként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 %-a. Ez az összeg 2018-ban havonta 6.270 Ft-ot jelentett a gyámszülőknek.

Emellett a gyámul kirendelt hozzátartozók – jogosultsági feltételek fennállása esetén - még évente kétszer - augusztus és november hónapban - pótlékban is részesülnek. 2018. évben a pótlék összege esetenként **8.400 Ft/gyermek** volt. A 2006. évet követően a pótlék összegének emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. A törvény értelmében a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője évente felülvizsgálja.

Kerületünkben, tekintettel a tartásra kötelezettség megállapításának törvényi bevezetésére, minden pénzbeli ellátás megszüntetésre került, mert a gyermekek elhelyezése után is a szülő marad a tartásra kötelezett, a gyámszülő csak a szülők halála esetén válik tartásra kötelezetté.

3. Természetbeni és egyéb támogatások

3.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív

kedvezményének, természetbeni támogatásnak, ingyenes tankönyvnek, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételeire.

A feltételek fennállása esetén a jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt határozattal egy évre állapítja meg a jogosult számára, amely elsősorban gyermekétkeztetési kedvezményt és az ingyenes tankönyvhöz jutást teszi lehetővé.

2011. január 1-től a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, az 1-8 évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermek után az intézményi térítési díj 100%-t kedvezményként kell biztosítani.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg egyedülálló szülő, tartósan beteg és fogyatékos gyermek esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át (39.900 Ft), 2018-tól 145%-át (41.325Ft). Ha a gyermek családban nevelkedik, akkor a jövedelemhatár - gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege - nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át (37.050Ft), 2018-tól 135%-át (38.475 Ft). A jövedelemhatár évek óta változatlan.

Emellett minden kérelem esetében vizsgálni kellett a család vagyoni helyzetét, melynek felső határát a Gyvt. határozza meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők évente két alkalommal augusztusban és novemberben a központi költségvetésben meghatározott összegű támogatást kapnak. A támogatás összege 2017. augusztus hónaptól a hátrányos helyzetűek esetében 6.500 Ft/alkalom, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez társuló támogatás esetében 6.000 Ft/alkalom. A gyermekek nagyobb szociális biztonságát garantálja a törvény azzal, hogy a Gyvt. a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez társuló természetbeni támogatást Erzsébet-utalvány formájában folyósítja.

Az utalvány értékét a Magyar Államkincstár a jelzett igénylés alapján közvetlenül az Erzsébet Utalványforgalmazó Zrt. részére utalja, az önkormányzatot csak a kézbesítési költség terheli.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők átlagos száma és a kifizetett támogatás összege:

Év	2016	2017	2018
Ellátottak száma (fő)	833	610	435
Összesen (eFt)	13 531	7 664	5 497

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kérő és védelembe vett családokra vonatkozóan a jegyzőnek egy évben két alkalommal (május, október) jelentési kötelezettsége van a területben élő hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekekről. A gyámhatóság 2013. szeptember 1-jétől, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben-, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időszakra megállapítja a gyermek, a nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

Hátrányos helyzetű gyermek az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a Gyvt.-ben meghatározott körülmények közül (alacsony iskolai végzettség, alacsony foglalkoztatottság, elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) egy fennáll. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a Gyvt.-ben meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll.

A hátrányos helyzetet 2013. szeptember1-jétől külön határozatban kell megállapítani.

Hátrányos helyzetű gyermekek száma:

év	2017	2018
fő	261	237

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:

év	2017	2018
fő	73	41

3.2 Ápolási díj

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díj, mint támogatási forma számos esetben érintheti a 18 év alatti fiatalokat is, mint ápolást végző személyt. 2013. évtől az ápolási díjak hatósági ügyintézése és nyilvántartása átkerült a Budapest Főváros Kormányhivatala XV. kerületi Hivatala Hatósági Osztályához. A Hatósági Osztály tájékoztatása szerint a **2018-ban súlyosan fogyatékos nagykorú gyermek ápolása címén 79 fő, súlyosan fogyatékos kiskorú gyermek ápolása címén 58 fő, tartósan beteg 18 év alatti gyermek ápolása címén 33 fő részesült ápolási díjban.** 2017. évi tájékoztatás szerint 65 fő számára (2016. évben 84 fő számára) folyósítottak ápolási díjat súlyos fogyatékos, vagy tartós beteg 18 év alatti gyermek ápolása címén.

3.3 Gyermekétkeztetés támogatása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára az ingyenes étkezés az elmúlt években fokozatosan került bevezetésre. A gyermekétkeztetéshez kapcsolódó normatív kedvezmények biztosításához normatív állami hozzájárulás igényelhető, melynek összege az éves központi költségvetésben kerül meghatározásra.

A XV. kerületi Önkormányzat 5/2015. (II.5.) ök. rendelete szerint a gyermekek egyéni rászorultság alapján további kedvezményben részesülhetnek. Ingyenes étkeztetést kell biztosítani azon gyermekek részére, akik állami gondoskodás alatt állnak és kerületi lakóhelyű nevelőszülőknél vannak elhelyezve. Az önkormányzat által fenntartott nyári napközis táborban, gyermektáborokban a gyermekek ugyanazt az egyéni rászorultság alapján megállapított kedvezményt vehetik igénybe, amit a tanév során részükre a gyermekintézmény megállapított.

A szünidei gyermekétkeztetés keretében elsősorban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, gyermekek napi egyszeri meleg étkeztetésének biztosításához volt lehetőség támogatás igénylésére. A támogatás összege azonban nem fedezte a teljes költségeket, ezért az Önkormányzat kiegészítésére is szükség volt az étkeztetés biztosításához.

Palota gyermekétkeztetési kedvezmény	2017. év (fő)	Összege (eFt)
A tanévben támogatásban részesülők száma	30	410
<i>5/2015. (II.5.) ök. rend. 10. § (2) a),b), (3) a),b)</i>		
Gyermektáborokban (Siófok, Bernecebaráti)	154	1.128
<i>5/2015. (II.5.) ök. rend. 10. § (4) b)</i>		
Évközi szünetekben, nyári szünetben (Pajtás étterem, Arany János u., Napközis tábor) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő étkezők	74	1.254
<i>5/2015. (II.5.) ök. rend. 10. § (4) a)</i>		
Évközi szünetekben, nyári szünetben (Napközis táborban) ugyanazt a kedvezményt igénybe vevők, mint a tanév során	53	296
<i>5/2015. (II.5.) ök. rend. 10. § (4) b)</i>		
ÖSSZESEN:	311	3.088
<i>5/2015. (II.5.) ök. rend. 10. § (4) b)</i>		
Szünidei gyermekétkeztetés hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek évközi szünet, nyári szünet	114	940

Palota gyermekétkeztetési kedvezmény (2017.01.26. -2018.09.09)

10.§ (1) A Gyvt. 21. § (1) bekezdés a)-f) pontja szerinti intézményekben a gyermek a gyermekétkeztetés személyi térítési díjából a (2)-(3) bekezdésekben foglaltak szerint Palota intézményi gyermekétkeztetési kedvezményre jogosult.

10. § (2) Ha a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, de ingyenes étkezésben nem részesülő gyermek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg

- a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-át, a kedvezmény mértéke 40%,
- b) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140%-át, a kedvezmény mértéke 25%

10. § (3) 30% kedvezményre jogosult az az általános iskola 1-4. osztályába járó gyermek,

- a) akinek családjában két gyermek jár általános iskolába, vagy
- b) akit egyedülálló szülő nevel, feltéve, hogy egyéb jogcímen étkezési térítési díj kedvezményben nem részesül.

10. § (4) Palota szünidei gyermekétkeztetési kedvezmény keretében az iskolás gyermek
- a) az évközi szünetekben és nyári szünetben ingyenesen veheti igénybe a napi egyszeri déli meleg főétkezést, amennyiben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy nevelésbe vették, és nem minősül hátrányos helyzetűnek, továbbá
 - b) az önkormányzati intézmény által szervezett gyermektáborokban, nyári napközis táborban és az iskolai felügyelet ideje alatt – napi háromszori étkezéshez -, illetve az évközi szünetekben az iskolai felügyeleten kívül – napi egyszeri meleg főétkezéshez – ugyanazt a Gyvt. szerinti kedvezményt veheti igénybe, amire tanév során jogosult.

Jogcím az 5/2015. (II. 5.) ök. rendelet alapján <i>hatályos: 2018. 09.09-ig</i>	Jogszályhely	2018. év (fő)	Összeg (Ft)
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, de ingyenes étkezésben nem részesülő gyermek jövedelem szerinti 40%-os kedvezmény	10. § (2) a)		
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, de ingyenes étkezésben nem részesülő gyermek jövedelem szerinti 25%-os kedvezmény	10. § (2) b)		
Általános iskola 1-4. osztályába járó 2 gyermekes család gyermekei, egyedülálló szülő gyermeke részére biztosított 30%-os kedvezmény	10.§ (3) a) b)	35	562 017
Évközi szünetekben, nyári szünetben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére biztosított kedvezmény	10. § (4) a)	55	1 329 482
Gyermektáborokban és iskolai felügyelet alatt biztosított kedvezmény, valamint az évközi szünetekben biztosított kedvezmény az egyéb normatív kedvezményre jogosult gyermekek részére	10. § (4) b)	185	1 303 746

Jogcím az 5/2015. (II. 5.) ök. rendelet alapján <i>hatályos: 2018. 09.10-től</i>	Jogszályhely	2018. év (fő)	Összeg (Ft)
Intézményi gyermekétkeztetési kedvezmény: rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult de ingyenes étkezésben nem részesülő gyermek esetén 40%-os kedvezmény	10.§ (2)		
Intézményi gyermekétkeztetési kedvezmény: az egyéb jogcímen étkezési térítési díjkedvezményben nem részesülő 1-8.évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanuló családjában az 1 főre jutó havi jövedelem a 80.000 Ft-ot nem haladja meg akkor a gyermek 20%-os kedvezményre jogosult	10.§ (3)	4	15 612

<p>Intézményi gyermekétkeztetési kedvezmény: az egyéb jogcímen étkezési térítési díjkedvezményben nem részesülő 1-8.évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanuló családjában az 1 főre jutó havi jövedelem a 80.000 Ft-ot nem haladja meg akkor a gyermek 25%-os kedvezményre jogosult (egyedülálló szülő)</p>	10.§ (3a)	7	35 525
<p>Palotai szünidei gyermekétkeztetési kedvezmény: évközi szünetekben és nyári szünetekben, gyermektáborokban és iskolai felügyelet esetén biztosított kedvezmény - iskolás gyermekek esetében</p> <p>az évközi szünetekben és nyári szünetekben ingyenesen veheti igénybe a napi egyszeri déli meleg főétkezést, amennyiben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül vagy nevelésbe vették, és nem minősül hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetűnek</p> <p>ugyanazt a Gyvt. szerinti normatív és a (2)-(3) bekezdések szerinti kedvezményt veheti igénybe amire a tanév során jogosult az önkormányzat által fenntartott gyermektáborokban napi ötszöri étkezéshez</p> <p>ugyanazt a Gyvt. szerinti normatív és a (2)-(3) bekezdések szerinti kedvezményt veheti igénybe amire a tanév során jogosult az önkormányzati nyári napközis táborban és az iskolai felügyelet ideje alatt napi háromszori étkezéshez</p> <p>ugyanazt a Gyvt. szerinti normatív és a (2)-(3) bekezdések szerinti kedvezményt veheti igénybe amire a tanév során jogosult az évközi szünetekben az iskolai felügyeleten kívül napi egyszeri meleg főétkezéshez</p>	10.§ (4) 10.§ (4) a) 10.§ (4) ba) 10.§ (4) bb) 10. § (4) bc)		
<p>Palotai szünidei gyermekétkeztetési kedvezmény: - óvodás gyermekek esetében</p>	10.§ (4) a)		
			3 246 382

Palota gyermekétkeztetési kedvezmény (2018. 09.10-től)

10.§ (1) A Gyvt. 21. § (1) bekezdés a)-f) pontja szerinti intézményekben a gyermek a gyermekétkeztetés személyi térítési díjából a (2)-(3) bekezdésekben foglaltak szerint Palota intézményi gyermekétkeztetési kedvezményre jogosult.

10. § (2) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, de ingyenes étkezésben nem részesülő gyermek esetében a kedvezmény mértéke 40%,

10. § (3) Ha az egyéb jogcímen étkezési térítési díjkedvezményben nem részesülő 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló családjában az egy főre jutó havi jövedelem a 80. 000 Ft-ot nem haladja meg a gyermek 20% térítési díjkedvezményben részesül.

10. § (3a) A (3) bekezdés szerinti kedvezmény mértéke 25% az egyedülálló szülő által nevelt gyermek esetében.

10. § (4) *Palota szünidei gyermekétkeztetési kedvezmény* keretében az iskolás gyermek

a) az évközi szünetekben és nyári szünetben ingyenesen veheti igénybe a napi egyszeri déli meleg főétkezést, amennyiben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül vagy nevelésbe vették, és nem minősül hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetűnek, továbbá

b) ugyanazt a Gyvt. szerinti normatív és a (2)-(3) bekezdések szerinti kedvezményt veheti igénybe, amire a tanév során jogosult

ba) az önkormányzat által fenntartott gyermektáborokban napi ötszöri étkezéshez,

bb) az önkormányzati nyári napközis táborban és az iskolai felügyelet ideje alatt napi háromszori étkezéshez,

bc) az évközi szünetekben az iskolai felügyeleten kívül napi egyszeri meleg főétkezéshez.

10. § (4a) Palotai szünidei gyermekétkeztetési kedvezmény keretében az óvodás gyermek is jogosult a (4) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti kedvezményre.

A gyermekétkeztetés biztosítását változatlan feltételekkel és összegben szükséges fenntartani, tekintettel a kerületi, rászoruló családok jelenlegi anyagi helyzetére. Ha szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és tanulók számára az óvodai nevelési, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést.

3.4 Palota iskolakezdési támogatás

Budapest Főváros XV. kerületének Önkormányzata a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 5/2015. (II. 5.) önkormányzati rendelete tartalmazza a XV. kerületben életvitelszerűen lakó családok/személyek részére adható pénzbeli és természetbeni juttatásokat. Önkormányzatunk évről évre felülvizsgálja, illetve szükség szerint bővíti a már bevezetett szociális ellátási formákat.

A kerületi családok tanévkezdési terheinek csökkentése érdekében **egyszeri 20.000 Ft** összegű támogatás bevezetésére került sor 2018-ban a rendeletmódosítás során. A támogatást olyan kerületi bejelentett lakó, vagy tartózkodási hellyel rendelkező az általános iskola első osztályát kezdő gyermeket nevelő személyek igényelhetik, akiknek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének nyolcszorosát. **2018-ban 128 fő első osztályos gyermek részesült iskolakezdési támogatásban, az összes kifizetés 2.560.000 Ft volt.**

3.5 Tanulmányi ösztöndíj

Kerületünkben a tehetséges, jól tanuló gyermekek és fiatalok tanulmányi ösztöndíjban részesülhettek. 2017-ben 60 fő részesült 4 387 000 Ft összegben. Támogatásuk havi mértéke attól függött, hogy milyen oktatási intézményben folytattak tanulmányokat.

Kerületi tanulmányi ösztöndíjként a 2016/2017. tanévben kimagasló tanulmányi eredményt elérő – a **2017/2018. tanév második félévében** köznevelési valamint felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytató **38 fő részére 2. 590. 000 Ft került kifizetésre.**

A tanulmányi ösztöndíj rendszere a 2018. évben átalakult: a korábbi tanulmányi ösztöndíj helyét az Önkormányzat által alapított „ **A XV. Kerület Kiemelkedő Tanulója – Pallasz Athéné-díj**” és „**A XV. Kerület Kiemelkedően Fejlődő Tanulója – Halley-díj**” vette át.

A tavalyi évben Pallasz Athéné-díjban **51 tanuló**, míg a Halley-díjban **121 tanuló** részesült, tehát **mindösszesen 172 tanuló** nyerte el valamelyik ösztöndíjat. Az Önkormányzat a Pallasz Athéné-díj esetében 100.000 Ft, a Halley-díj esetében 50.000 Ft egy összegben kifizetendő ösztöndíjban részesítette a tanulókat, így **2018. évben mindösszesen 11.150.000 Ft** ösztöndíj került folyósításra.

Tanulmányi ösztöndíj (év/fő/Ft)

Év	2017	2018
Fő	60	38 + 172
Összeg(eFt)	4 387	2 590 + 11 150

3.6 Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj

Az Önkormányzat második alkalommal csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez, és a 2018. évi kiírásban 100 fő fiatal támogatására biztosított fedezetet 5.000.000 Ft összegben.

Az ösztöndíjban kizárólag az Önkormányzat területén lakóhellyel rendelkező hátrányos szociális helyzetű fiatalok részesülhetnek.

A 2018. évben **19 pályázó** nyert támogatást a 2017/2018. tanév második és a 2018/2019. tanév első félévére. Az Önkormányzat minden érvényesen pályázó fiatal számára 5.000 Ft/hó támogatást biztosított, amely alapján a megjelölt időszakban **mindösszesen 950.000 Ft támogatás került kiosztásra.**

3.7 Fiatalok életkezdési támogatása, a Babakötvény

A Magyar Állam támogatást nyújt a fiatal felnőttek önálló életkezdésének anyagi megalapozása céljából minden, 2005. december 31. napját követően született gyermek részére.

Az életkezdési támogatás – jelenleg 42.500 forint – igénylésére nincs szükség, a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) automatikusan nyit egy számlát a gyermek részére és azon külön kérés nélkül helyezi el a támogatás összegét. Erről postai úton értesítést küld.

A számlán elhelyezett összeget – egészen a gyermek nagykorúságáig – a Kincstár évenként növeli az előző évi, hivatalosan közzétett éves átlagos fogyasztói árindex mértékével megegyező támogatással. Az így felhalmozott megtakarítást a 18. életévét betöltött gyermek veheti fel és azt **jogszabályban meghatározott célokra** - többek között tanulmányokra, lakhatásra, pályakezdésre, gyermekvállalásra - fordíthatja.

A gyermek családi pótlékra jogosult szülője, törvényes képviselője, vagy a gyermek hozzátartozója Kincstári Start-értékpapírszámlát nyithat a gyermek részére a Kincstárban az állam által nyújtott életkezdési támogatás és elért hozamok összegének további befizetésekkel történő gyarapítására. Az egyéni befizetésekre az állam évente további támogatást nyújt, ezzel is ösztönözve a hosszú távú megtakarítási szándékot.

A Kincstári Start-értékpapírszámla nyitás **előnyei**:

- Évente a befizetések **10%-ának megfelelő, de legfeljebb évi 6.000 Ft állami támogatás jár** (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult esetén az állami támogatás 20%, de maximum 12.000 Ft, nevelésbe vett gyermekek esetében pedig a nevelésbe vétel időszakával arányos, maximum 12.000 Ft támogatás jár).
- Az életkezdési támogatás összege a hozamokkal együtt automatikusan Babakötvénybe fektetődik, mely a **magyar állami garancia miatt hosszú távon is biztonságos befektetés**.
- A számlán jóváírt összes befektetés (tőke és támogatások), valamint az éves kamatok automatikusan a gyermek születési évéhez igazodó sorozatú Babakötvénybe kerülnek befektetésre.
- A számla vezetéséért, más számlavezetőtől történő átvételért, a megbízások teljesítéséért és a kifizetésért a **Kincstár semmilyen díjat nem számít fel**.
- A gyermek 18. életévének betöltéséig keletkezett megtakarítás és hozam mentesül **mindennemű adó, járulék és illeték alól**.

Kerületünkben is 2006. évben került bevezetésre - az állami támogatáshoz kapcsolódóan - a **START PLUSZ XV. kiegészítő befizetés** elnevezésű - a gyermekek születésekor adható támogatás. Amennyiben a szülő Start-számlát vezető pénzügyi szolgáltatót választ, vagy (2008-tól) a Magyar Államkincstárnál vezetett Start-számlára fizet be, a befizetések után minden évben a befizetett összeg 10%-ának megfelelő, de legfeljebb évi 6.000 Ft, befizetések utáni állami támogatást kap.

2012. október 1-jétől Start-értékpapírszámla nyitásra csak a Magyar Államkincstárnál van lehetőség, melynek nyitása és vezetése díjmentes, a befektetett összeg adómentes. Egy gyermeknek egy számla nyitható, amelyre adott esetben a települési önkormányzatok is teljesíthetnek befizetést.

A **XV. kerületi Önkormányzat 2018-ban is biztosította** ezt a támogatást, így **66** újszülött kaphatott egyenként **10.000 Ft** összegű támogatást. E támogatási forma iránti érdeklődés az elmúlt évben jelentős mértékű növekedést mutat. (2017-ban 27 újszülött kapott támogatást.)

3.8 Újszülöttek születési és oltási támogatása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 10. § (2) bekezdése alapján a helyi önkormányzat önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe, illetve a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 1. § (2) bekezdése és 26. §-a további felhatalmazást ad arra, hogy a helyi

önkormányzatok az Szt.-ben szabályozott ellátásokon túl, saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

A Képviselő-testület 2013. február 20-i ülésén megalkotta az újszülöttek támogatásáról szóló 11/2013. (III. 13.) önkormányzati rendeletét.

Első lépésben természetbeni támogatásként minden kerületi újszülött szülője babakelengye csomagot kapott 6.600 Ft értékben, melyet ünnepélyes keretek között vehettek át. A babakelengye csomagot minden kerületünkben élő bejelentett lakóhellyel rendelkező szülő további rászorultsági kritérium vizsgálata nélkül kapta gyermeke születésére tekintettel. A 2013. évi költségvetésben a támogatás finanszírozására 6.000.000 Ft előirányzat került biztosításra, amely 600 babakelengye csomag összeállításához volt elegendő.

Az önkormányzati rendelet módosítása során az újszülöttek támogatásának formája az előző évi tapasztalatokból kiindulva a természetbeni támogatás helyett 20.000 Ft összegű pénzbeli támogatássá alakult át. A módosításban a szociális rászorultságot szükséges volt a rendeletben meghatározni. Abból a célból, hogy minél szélesebb kör részesülhessen az újszülöttek támogatásában, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének nyolcszorosát meg nem haladó mértékű jövedelem került meghatározásra. (228.000 Ft/fő)

A Képviselő-testület 2015. január 1-től támogatja és finanszírozza a kerületben bejelentett lakóhellyel rendelkező szülők 0 és 2 éves kor közötti gyermekei részére, választásuk szerint a rotavírus elleni védőoltás, varicella (bárányhimlő) elleni védőoltás, meningococcus (agyhártyagyulladás) elleni védőoltások finanszírozását, összesen 20.000 Ft gyermekenkénti összegben.

A 2018. évben az újabb módosítások által a támogatottak körének további bővítése vált lehetővé. A korábbi szabályozás megkövetelte, hogy a gyermek születésekor és az azt megelőző egy évben folyamatosan bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezzen a kérelmező. Az új szabályok szerint a kérelem benyújtásakor és az azt megelőző egy évben folyamatosan bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek is benyújthatnak kérelmet. A rendelkezés kiterjeszti a támogatott oltások körét. A nem kötelező oltások közül célszerű a szülőknek megadni a választás lehetőségét, ezért az új szabályozással minden Magyarországon törzskönyvezett védőoltás térítési díjához igényelhető a támogatás. A valódi választási lehetőség akkor él, ha tovább bővítve a feltételeket, a gyermek 6 éves korának betöltéséig beadott oltásokra igénybe vehető a támogatás. Jelentős változás az is, hogy a kérelem benyújtására vonatkozóan az előző szabályozás szerinti 30 napos jogvesztő határidő helyett hosszabb határidő (60 nap) került megállapításra. A két támogatás az újszülöttek támogatása gyűjtőfogalom alatt működve két külön kérelemnyomtatványon igényelhető 20-20.000 Ft keretösszegben. A támogatás fedezetéül szolgáló tervezett keretösszeg 20.000.000 Ft.

Újszülöttek születési támogatása

Év	2017	2018
Fő	267	228
Összeg (eFt)	5 340	4 560

Újszülöttek oltási támogatása

Év	2017	2018
Fő	154	178
Összeg (eFt)	2 750	3 356

4. Oktatás-nevelés

4.1 Óvodai nevelés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (5) bekezdésének 10. pontja alapján a fővárosi kerületi önkormányzat alapfeladata az illetékességi területén az óvodai ellátás biztosítása.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 8. § (1) bekezdése szerint az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az Nkt. 8. § (2) bekezdése alapján a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A jegyző – az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó – a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, az ötödik életév betöltéséig felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

A XV. kerületben a 2017/2018-as nevelési évben 3 Összevont Óvoda 19 Tagóvodájában 97 óvodai csoportban 2.370 férőhelyen 2.035 gyermek nevelése kezdődött meg, mely 85,86 %-os kihasználtságot jelentett.

A veszélyeztetett gyermekek száma az óvodákban 2018-ban (28 fő- 1.37%) **2017-ben (6 fő – 0,2%)**, 2016-ban (8 fő – 0,4 %) volt. A hátrányos helyzetű óvodások száma 2018-ban (25- 1,22%) **2017-ben (32 fő – 1,5%)**, 2016-ban (35 fő – 1.69%) volt. A halmozottan hátrányos helyzetű óvodásnak 2018-ban (8-0.39%) **2017-ben (9 fő – 0,4%)**, 2016-ban (14 fő – 0,7%) számított.

Óvodai létszámok a 2017. és 2018. október 1-ei adatok alapján

Óvoda	engedélyezett csoportok száma	maximális létszám (fő)	gyermekek létszáma 2017 (fő)	gyermekek létszáma 2018 (fő)	kihasználtság 2017 (%)	kihasználtság 2018 (%)	csoportok átlag-létszáma 2017 (fő/csoport)	csoportok átlag-létszáma 2018 (fő/csoport)
1. Rákospalotai Összevont Óvoda	29	693	652	605	94	87,3	22,48	20,86
a. Szövőgyár	7	175	153	162	87,42	92,25	21,85	23,14
b. Vácrátóti	4	100	91	95	91	95	22,75	23,75
c. Régi Főti	3	72	74	65	102	90,27	24,6	21,66
d. Klapka	4	100	108	97	108	97	27	24,25
e. Bocskai	3	62	51	45	82,25	72,58	17	15
f. Mozdonyvezető*	8	184	175	141	95,1	76,63	21,87	17,62

2.	Hétszínvirág Összevont Óvoda	31	752	616	652	88,88	86,7	19,87	21,03
a.	<i>Aulich**</i>	5	125	87	117	69,6	93,6	17,4	23,4
b.	<i>Mézes</i>	3	75	65	67	86,66	89,33	21,66	22,33
c.	<i>Patyolat</i>	5	122	115	118	94,26	96,72	23	23,6
d.	<i>Tóth István</i>	2	50	48	50	96	100	24	25
e.	<i>Bújócska (Órjárat)**</i>	4	100	74	87	74	87	18,5	21,75
f.	<i>Manóvár (József Attila)</i>	4	80	77	77	96,25	96,25	19,25	19,25
g.	<i>Molnár Viktor**</i>	8	200	150	136	75	68	18,75	17
3.	Újpalotai Összevont Óvoda	37	925	767	796	82,91	86,05	20,72	21,51
a.	<i>Páskom</i>	6	150	122	121	81,33	80,66	20,33	20,16
b.	<i>Kavicsos</i>	5	125	107	105	85,6	84	21,4	21
c.	<i>Hartván</i>	8	200	177	186	88,5	93	22,12	23,25
d.	<i>Nádastó1</i>	6	150	133	128	88,66	85,33	22,16	21,33
e.	<i>Nádastó2</i>	4	100	89	90	89	90	22,25	22,5
f.	<i>Micimackó</i>	8	200	139	166	69,5	83	17,37	20,75
	Σ	97	2.370	2.035	2.053	85,86	86,62	20,97	21,16

Az óvodai intézményhálózat jelenlegi helyzete

A Képviselő-testület 596-613/2016. (XII. 13.) ök. számú határozataiban döntött az Önkormányzat által fenntartott óvodák átszervezéséről. A döntés értelmében 2017. augusztus 1-jétől 3 összevont óvoda kezdte meg a működését, valamint az Árendás közti óvodaépületben megszűnt az óvodai nevelés.

A kerületi önkormányzati óvodai intézményhálózat 3 intézményből, összesen 19 telephelyből áll. Az önkormányzati óvodai intézményhálózat összes kapacitása 2.370 fő.

Az összevont óvodák 2017. augusztus 1-jén rendben megkezdték a működésüket. Az intézményvezetők kinevezték az óvodavezető-helyetteseket és a tagintézmény-vezetőket. Az intézmények kidolgozták a vezetői struktúrát, elkészítették az intézményi alapidokumentumokat (szervezeti és működési szabályzat, pedagógiai program, házirend, munkaköri leírások, belső szabályzatok), végrehajtották a működéshez szükséges adminisztrációs eljárásokat (többek között bélyegzők, címerek, zászlók, fejléces nyomtatványok cseréje, intézményi honlapok kialakítása), és eleget tettek az adatszolgáltatási kötelezettségüknek. Az óvodai nevelés a 2017/2018-as nevelési év kezdetekor, 2017. szeptember 1-én – a felújítási munkálatokkal érintett óvodákat leszámítva – rendben elindult.

Az átszervezést megelőzően az intézmények legnagyobb problémája a gyermeklétszám folyamatos csökkenése volt. Az adatok egyértelműen mutatják, hogy az önkormányzati óvodákban óvodai jogviszonnyal rendelkező gyermekek száma 2012-től jelentősen csökkent (243 gyermek, ami 10 óvodai csoportot jelent), miközben az óvodaköteles gyermekek száma gyakorlatilag állandó. (A kerületi óvodaköteles gyermekek száma évfolyamonkénti bontásban cca. 600-650 fő, egyetlen évben volt kevéssel 600 gyermek alatt a létszám.)

Az új intézményhálózat első beiratkozásának adatai a 2018. október 1-jei statisztikában jelentkeztek. Az adatok alapján az óvodai létszám csökkenését sikerült megállítani, és némi emelkedést is mutatkozik. (Természetesen következtetéseket levonni csak több év adatai alapján lehetséges.)

A hivatalos, októberi statisztikai adatszolgáltatás alapján a 2017/2018. nevelési évben a kerületben 97 óvodai csoportban 2.035 gyermek nevelése kezdődött meg. Ez kerületi szinten 85,86 %-os kihasználtságot jelentett.

4.2 Közoktatás

A XV. kerületben **11 közoktatási intézményben** folyik általános és középiskolai nevelés-oktatás. 2017-ben 5.460 diák, (4298 általános iskolás, 1080 gimnazista és 82 szakközépiskolás) tanult. **2018-ban 5315 diák, (4095 általános iskolás, 1220 gimnazista és 0 szakközépiskolás) tanult.**

A veszélyeztetett gyermekek száma az iskolákban **2018-ban 467 fő, 84 általános iskolás és 49 középiskolás hátrányos helyzetű gyermek járt iskolába, a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló száma 2018-ban 43 fő volt.** (2017-ben a veszélyeztetett gyermekek száma az iskolákban 773 fő, 137 fő hátrányos helyzetű gyermek járt iskolába, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma 2017-ben 58 fő volt.)

A kerületi iskolások közül **2018-ban 5 gyermek,** (2017-ben 8 gyermek), **élt állami gondoskodásban,** (otthont nyújtó ellátásban részesülők), valamennyien a Pestújhelyi Általános iskolában tanultak.

A tankötelezettségüket magántanulóként teljesítő diákok száma - (%) **2018-ban 63 fő (1,1%)** 2017-ben 58 fő volt (1%). **Tanulási, magatartási zavarral küzdő iskolások száma 2018-ban 602 (11,3%)** 2017-ben 530 fő (9,7%) volt.

4.3 Napközbeni ellátás, táboroztatás

A **2017/2018-as tanévben a XV. kerület általános iskoláiban 4232 gyermek, középiskoláiban 1210 fiatal,** 2016/2017-es tanévben a XV. kerület általános iskoláiban 4.298 gyermek, középiskoláiban 1080 fiatal tanult. A gyermekek napközbeni ellátása, felügyelete érdekében az óvodákban és az általános iskolákban az alábbiak szerint alakult a gyermekek létszáma (tanév):

Ellátottak száma (év/fő)

Tanév	Óvodások létszáma	Általános iskolások létszáma	Középiskolások létszáma	Összesen
2014/2015	2.158	4.062	1.489	7.709
2015/2016	2.071	4.073	653	6.797
2016/2017	2.040	4.298	1.080	7.418
2017/2018	2.035	4.232	1210	5.442

Ellátotti létszám (év/fő)

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Napközis ellátás	1 381	1 167	1947	1342
Tanulósobai ellátás	171	305	n.a.	275

Iskolaotthonos ellátásban résztvevők száma (fő)

Év	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Iskolaotthonos ellátásban résztvevők	905	1 095	n.a.	1153

A **nyári szünyidőben** történő gyermekfelügyelet keretében az Önkormányzat önként vállalt feladatként **Nyári napközis tábort** szervez és üzemeltet. A nyári napközis tábor működtetésével kapcsolatos feladatok ellátását a Polgármesteri Hivatal Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztálya és a GMK közösen végzi.

A nyári napközis tábor az Önkormányzat közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel rendelkező, vagy/és az Önkormányzat közigazgatási területén működő iskolák első - hatodik osztályos (maximum a 12. életévét a tárgyévben betöltő) tanulóinak nyári napközis táboroztatását szolgálja. Egyedi kérelem útján, a polgármester jóváhagyásával vehet részt a nyári napközis táboroztatásban az a gyermek, aki a tárgyévben a 14. életévét még nem töltötte be, de 12 évnél idősebb, illetve aki nem rendelkezik az Önkormányzat közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel, és nem az Önkormányzat közigazgatási területén működő iskola tanulója. A nyári napközis táborban napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) biztosított a gyermekek részére az iskolában év közben nekik járó kedvezmények érvényesítésével. A kedvezményt kizárólag a XV. kerületben lakó tanulók vehetik igénybe. Sok gyermek több hetet is eltölt a Budai II. László Stadion és a Czabán Általános Iskola területén megtartott **Nyári napközis táborban**, ahol színvonalas, gazdag programok várják a táborozókat.

Nyári napközis táborban résztvevő gyermek létszáma:

Év	2017	2018
Fő	361	345

A nyári napközis tábor mellett, az **Önkormányzat által fenntartott táborokban**, az **Agárdi Üdülőben** (2484 Agárd, Névtelen utca 1.), a **Bernecebaráti Üdülő és Gyermektáborban** (2639 Bernecebaráti, Szokoly utca 5.) és a **Siófoki Gyermektáborban** (8600 Siófok, József Attila utca 1.) **2018-ban 1621 gyermek**, 2017-ben 1218 fő nyaralhatott/táborozhatott.

Az **Agárdi Üdülő** 2018. április 27-től 2018. október 7-ig összesen 150 gyermeket fogadott. A **Siófoki Gyermektáborban** a tavaszi turnusok a tábor felújítása miatt átírányításra kerültek. A nyári időszak 2018. június 19-től 2018. szeptember 5-ig tartott és 440 gyermek táborozását tette lehetővé ezen időszak alatt.

A **Bernecebaráti Üdülő és Gyermektábor** összesen 1031 gyermek táborozását biztosította. A tavaszi időszakban 2018. március 23. és 2018. június 13. között az erdei iskolában 561 gyermek, a nyári időszakban 2018. június 15. és 2018. augusztus 26. között 417 gyermek, az őszi időszakban 2018. augusztus 27. és 2018. október 23. között 53 gyermek táborozott.

A résztvevők számára nem nőttek meg a táborozás, üdülés költségei az előző évhez képest. A szállítási szolgáltatás továbbra is magas színvonalú a vidéki táborhelyek és a napközis tábor tekintetében egyaránt. Összességében javult a táborok felszereltsége, eszköz és sportszer ellátottsága. A táborokat jó színvonalon, felelősségteljesen, gyermekközpontúan, az Önkormányzat elvárásainak és a résztvevők igényeinek megfelelően működtette a feladatot ellátó költségvetési szerv és a táboroztató pedagógusok.

A táboroztatás tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a kerületi köznevelési intézmények továbbra is igénylik a jelenlegi tábori infrastruktúra fenntartását.

Az **egyéb támogatások** közé kell sorolnunk a szociális és gyermekvédelmi intézmények által adott támogatásokat és közvetve azokat a programokat, amelyeket a gyermekek részére szerveznek. Megállapítható, hogy a XV. kerületi Önkormányzat a Szociális törvényben előírt pénzbeli és természetbeni ellátásokat a **2018. évben** is teljes körűen biztosította a gyermeket (több gyermeket) nevelő családok részére. Ezek mellett jelentős mértékű önként vállalt támogatásokkal is segítette a XV. kerületi rászoruló családokat.

A XV. kerületi Önkormányzat *folyamatosan megújuló* internetes honlapjáról a <http://www.bpxv.hu/> a támogatásokhoz szükséges igénylő nyomtatványok, illetve a területet érintő helyi rendeletek letölthetők, és megtalálható minden információ az egyes támogatások feltételeivel kapcsolatban. A Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály Szociális és Egészségügyi Osztály munkatársainak a telefonos és e-mail elérhetőségei is megtalálhatók a honlapon.

Az önkormányzat ingyenes terjesztésű újságjában, az **Életképek**ben gyakran megjelennek a gyermekeknek, fiataloknak, illetve szüleiknek szóló hírek, információk. A kerületi televízió, az (**XVMEDIA**) adásaiban szintén tájékoztatást ad az aktuális eseményekről.

5. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

5.1 Család-és Gyermekjóléti Központ

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény értelmében a korábban külön szervezeti egységként működő Újpalotai Családsegítő Szolgálat és Fióka Gyermek- és Ifjúsájjóléti Központ egyesítésével létrejött új intézmény 2016. január 1. napján kezdte meg működését. A jogszabályváltozás alapján jött létre egy szociális és gyermekjóléti alapellátást biztosító szolgálat, valamint egy kizárólag gyermekvédelmi, hatósági ügyekre szakosodott központ.

Az integrációt követően létrehozott Család- és Gyermekjóléti Központ által kialakított szakmai protokoll szerint elkülöníthető a telephelyek különböző feladat- és ügyfélköre. Az összes telephelyen különböző feltételek szerint, de azonos alapelvek, szabályok és keretek között folyik a segítő tevékenység. A családsegítők, esetenedzserok, tanácsadók és az ő tevékenységüket segítő szociális asszisztensek minden rászoruló számára elérhetőek, igyekeznek a kliensek lakóhelyéhez legközelebb biztosítani a szolgáltatások széles körét.

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** részeként működik az *Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely alapszolgáltatást biztosít, a *Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ*, amely a gyermekvédelmi hatósági eljárásokban működik közre, a *Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája* (MUFTI), valamint a *Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat*.

5.1.2 Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központ

Az alapszolgáltatást biztosító központnak rendkívül összetett feladatot kell ellátnia, fő tevékenysége, hogy a szociális és/vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújt szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését.

Személyi feltételek alakulása:

Egységvezető, családsegítő, tanácsadó, szociális asszisztens, összesen 28 álláshely.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyerekes családok gondjaival való szakszerű foglalkozás a szociális segítő munka eszközeivel. A Család- és Gyermekjóléti Központban élő, gondokkal küszködő családok 60-70%-át a gyerekekkel foglalkozó szakemberek (jelzőrendszeri tagok) küldik, a többiek önként keresik meg a szolgáltatót. A jelzőrendszeren belül még mindig az oktatási intézmények a legaktívabbak, tőlük 2018-ban a jelzések **52,35%**-a érkezett a Központba. A jogszabályi változások vitathatatlan érdeme, hogy kiemelt szerepet kapnak a megelőzésre és a veszélyeztetettség felismerésére irányuló tevékenységek. Ennek legmarkánsabb példája a *jelzőrendszer működtetése*. Az önálló státuszban tevékenykedő ún. jelzőrendszeri koordinátor feladata lett a jelzőrendszer tagjaival (egészségügyi, nevelési-oktatási intézmények, társintézmények, hatóságok) való folyamatos együttműködés. A legnagyobb hangsúlyt 2018-ban az ősszel bevezetésre kerülő óvodaiskolai szociális segítő munka előkészítése kapta.

Az Újpalotai Család- és Gyermekjóléti Központban 2018-ban **5 127 fő, 10 978 alkalommal** vette igénybe a különböző szolgáltatásokat, tanácsadásokat, amely jelentős emelkedést mutat az előző évhez képest. Az **új igénybe vevők** létszáma **1 311 fő** volt, ami alig több mint 2017-ben. A korosztályi megoszlást vizsgálva elmondható, hogy az aktívkorú lakosság (3 819 fő) és a gyermekkorú kliensek (1 308 fő) aránya hasonló az előző évhez képest, a felnőtt igénybe vevők száma kétszer annyi, mint a gyermekeké. A kapott jelzések (743 levél) túlnyomó többsége (718 levél) gyermekek veszélyeztetettségéről szólt, melyek enyhítése a legtöbb esetben hosszabb segítő kapcsolatot, szélesebb körű szakmaközi konzultációt igényelt.

Az **egyéni esetkezelések** során, az élethelyzet javítása érdekében szinte minden megállapodásnak része volt a sok problémára fókuszáló komplex esettanulmány, vagy a kerületben működő más segítő szervezetekkel való együttműködés. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **1769 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételeiben.

Az egyes gyerekek érdekében a családsegítők rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. Munkájuk során folyamatosan egyeztettek a Fióka esetmenedzsereivel. 2018-ban **38 esetben** tartottak úgynevezett **esetkonferenciát**, melyeken családsegítő és esetmenedzser is egyaránt részt vett.

A látóterükbe kerülő gyerekek veszélyeztetettségének háttere a 2017. évhez képest 2018-ban sem változott alapvetően. A gondozott gyerekek veszélyeztetettségének háttere különböző, általában összetett.

A sokféle gond között leggyakrabban előfordulók:

- Az anyagi jellegűek közül a lakhatási, megélhetési problémák vannak túlsúlyban (lakhatás elvesztésétől való reális félelem, kilakoltatás veszélye, magas hitel-, rezsihátralék, albérlet kifizetésének nehézségei, munkanélküliség, napi megélhetési gondok).
- A gyerekek magatartási, viselkedési problémái, tanulási nehézségei háttérben gyakori a család labilis érzelmi működése, a szülők depresszív életszemlélete, kiábrándultsága. A hagyományos családmódel felbomlása olyan bizonytalansági tényező, amely sokféle családi konfliktust, belső diszharmóniát eredményezhet. Ezek a jelenségek a családok felnőtt tagjai számára is megterhelőek, de a gyerekek még inkább megszenvedik e gondokat. Egyre több olyan családdal találkoznak, amelyben valamelyik családtag (szülő vagy gyerek) komoly mentális nehézségekkel küzd. A felnőtt, pszichiátriai betegséggel küzdők esetében nagyon komoly gondot jelent a gyógykezelés önkéntes igénybevétele. A szülők többségének ugyanis nincsen betegségelátása.
- A kamaszok szabadidő-eltöltési, szórakozási szokásaival összefüggésben gyakran találkoznak a deviancia különböző formáival. 2009 második felétől vált gyakorlattá, hogy a gyermekkorú, vagy fiatalkorú bűnelkövetéséről tájékoztatást kapnak. Ezek egy része a rendőrségtől jövő jelzés, más jelzőrendszeri tag jelzéséből vagy a család elmondásából kiderülő bűncselekmény. A bűncselekményt elkövető fiatalkorú elkövető ügyébe mindenképpen bekapcsolódó pártfogó felügyelővel rendszeres és kiegyensúlyozott az együttműködésük. A bűncselekményeknek kliens-gyerekeik nem csupán elkövetőik, hanem gyakran áldozataik. Ezeket a problémákat a szociális munkásoknak különösen azért volt nehéz kezelni, mert
 - **gyerekkorú** elkövető esetén nyomozás sincs, amely során bebizonyosodna az elkövetés ténye, így nehéz a gyerekekkel felelősségéről beszélni a gondozás során;
 - **fiatalkorú** elkövető esetén pedig legalapvetőbb gondjuk az információhiány, nem tudják, hol tart a nyomozás, és mik a következmények.

A gyermekvédelmi törvény előírja a gyermekjóléti szolgálatok és a hivatásos pártfogó felügyelők szoros együttműködését a büntetőeljárás korai szakaszától. 2015-ben bevezetésre került egy új hatósági intézkedés, melynek elnevezése: megelőző pártfogás, elrendelése a gyámhivatal hatáskörébe tartozik. 2018-ban 38 esetben indult eljárás megelőző pártfogás ügyében, a gyámhivatal egyik esetben sem rendelte el azt.

2013-ban a Fióka kiemelte, hogy gyermekvédelmi szempontból nagyon veszélyesnek tartják, ha egy gyerek azért „szabadul meg” a mindennapi iskolába járás „gondjaitól” „mert egyébként sem kifogástalan az iskolába járási morálja”. 2015 januárjától a gyermekjóléti szolgálatnak ismét kötelező javaslatot tennie minden egyes magántanulói jogviszonyra vonatkozó kérelem esetén. Erre 2018-ban 37 gyermek esetében került sor.

Az aktív versenysport mellett az indokok között felmerült az orvosi javaslat is, de sajnos a túlnyomó többség esetében a szülők a fenti okokra hivatkoznak.

A *Jogi tanácsadást* az év folyamán **105 fő** kereste fel, összesen **333** alkalommal. A *Mentálhigiénés tanácsadást* igénylőknél a párkapcsolati problémákkal küzdők mellett a gyermeknevelési gondokkal küszködők is igénybe vették ezt a szolgáltatást. A *Pár- és családkonzultáció* a teljes kapacitáskihasználással működött. A konzultáció a családi kapcsolatokban interakciók, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni, az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, a magatartásban. A *Pszichológiai és életvezetési tanácsadást* igénybe vevők **784 alkalommal** keresték fel az intézményt. Kiemelkedő problémátípusoknak számítanak a familiáris, kapcsolati konfliktusok, az ezeket kísérő krízisek, életvezetési nehézségek, problémák, illetve az identitás krízis, valamint néhány pszichiátriai kórkép. *Mediációra 57 alkalommal* került sor. *Álláskereső Klub 201 napon* működött, **301 alkalommal** vették azt igénybe. *Adósságkezelési tanácsadásért 741 alkalommal* keresték fel a **családok**, illetve **egyének** a központot. A **Hálózat Alapítványhoz** benyújtott támogatási kérelmek száma **72** volt. Az **adósságkezelési szolgáltatás** keretében **19 kérelmet** továbbítottak adósságcsökkentő támogatás igénybevételére. A tanácsadás elsődleges célja, hogy a lakhatási költségekkel hátralékba kerülők:

- fizetőképessége helyreállhasson,
- díjtartozása jelentős mértékben csökkenhessen, életvezetési gondjaik megoldásához segítséget kapjanak.

2016 szeptemberében új tanácsadási elemet vezettek be, mely egyre népszerűbb a szakemberek és a kliensek körében egyaránt. Az *integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció* célja, a nehézségek során támogatást nyújtson a családoknak abban, hogy a szülők megtalálják saját, személyre szabott és mindenki számára elfogadható megoldásaikat. 2018-ban 29 család 225 alkalommal vett részt konzultáción.

Az egyéni esetkezelés mellett továbbra is szerepet kapott a *csoportokkal végzett szociális munka*, melyeket az év során **432 fő** vett igénybe:

- Napsugár klub,
- Hozzá tartozói csoport az Alzheimer betegeket ápolók számára,
- Kamasz klub,
- Biblia-kör,
- Kanga Klub (az Újpalotai Közösségi Házzal együttműködve),
- Közösségépítő nyári tábor,
- Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning,
- Húsvéti, Karácsonyi kézművesnapok.

A családok átmeneti otthonába a szülő(k) kérésére kerülhetnek be családok. Azokban az esetekben, amikor egy felvétel előtt álló családdal már kapcsolatban áll a Család- és Gyermekjóléti Központ, akkor a helyzetükről, életkörülményeikről tájékoztatást tud nyújtani az intézmény a fogadó szervezet számára. A legnagyobb számban a kerületben lévő **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány** fogadja a XV. kerületi családokat. 2018-ban több más szervezet is biztosított elhelyezést kerületünkben élő családok részére:

- BMSZKI Átmeneti Szálló és Szobabérlők Háza,
- Üdvhadsereg Fény Háza
- BMSZKI Anya-Gyermek Krízis Szállója,
- BMSZKI Rákosszeg park-i Családok Átmeneti Otthona,
- S.O.S. Krízis Alapítvány,
- Menedék Mamásotthon,
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat.

A gyermekek átmeneti otthona a szülők kérésére azokat a gyerekeket fogadja, akiknek családjában átmeneti nehézségek adódnak, s egy átmeneti időszakra a család nem tudja vállalni a gyerek(ek) ellátását, ennek hiányában ezek a gyerekek felügyelet nélkül maradnának. Ez az ellátási forma a legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei (elégtelen lakhatási körülmények, hajléktalanná válás) miatt vált szükségessé. A XV. kerületnek együttműködési megállapodása van a IV. kerületben levő „**Aranyhíd**” **Gyermekek Átmeneti Otthonával**, amely így szükség esetén fogadja azokat a gyerekeket, akiknek ilyen ellátás igénybevételére van szükségük. A 2018-as évben összesen **10 gyerek** tartózkodott hosszabb-rövidebb ideig az „Aranyhíd”-ban.

Gyerekprogramok

A tanév ideje alatt rendezett klubok hétköznap délután, előre megtervezett program szerint 1,5-2 órás időtartamban zajlottak. 2018-ban összesen **153 gyerek** jelent meg és vett részt a programokon. A nyári kószalások során **3** alkalommal **41 gyermeket** vittek kirándulni a kisebbek édesanyjukkal vagy nagymamájukkal együtt vettek részt a programon. 2018 júniusában pedig a Balatonkenesén szerveztek **12 fő** kamasz számára közösségépítő, személyiségfejlesztő, ismeretterjesztő és szabadidős tábor. A szeptemberben szervezett **családi hétvégén 6** család **25** tagja utazott el Székesfehérvárra. A csapat kisvonattal indult a Mária-völgybe megtekinteni Bory Jenő páratlan alkotását. A Bory-vár külső és belső tereiben feltűnnek képek, mozaikok, üvegfestmények, régiségek, műtárgyak, dísz kutak. A csoport a vár folyosóin "találkozhatott" a magyar történelem nagy alakjaival Álmos vezértől Tinódi Lantos Sebestyénig. Láthatták Szent István által épített szakrális központot, ahol a tárlatvezetőtől részletes információkat tudhatott meg gyermek, felnőtt egyaránt az egykori Bazilika épületének történetéről, az uralkodókról, a királyok koronázásával és temetkezésével kapcsolatban. Ellátogattak a Hetedhét Játékmúzeumba is, mely Magyarországon egyedülálló, a 18-19. századi játékkultúra világát hűen tükröző játékgyűjtemény. A változatos programoknak köszönhetően jutott idő szórakozásra, tanulásra és kikapcsolódásra is. A résztvevők között több olyan család is volt, akiknek ez a közös kirándulás jelentette a nyaralást.

Modellprogramban való részvétel

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának felkérésére részt vettek a BM-17-E-0017 számú, „A szülői kompetenciák fejlesztése és erősítése” elnevezésű pályázati projektben, melynek során új eszközöket és módszereket próbáltak ki a gyermeknevelési és kapcsolati problémákkal küszködő családok hatékonyabb megsegítésére. A program keretében tematikus csoportfoglalkozásokat szerveztek és egyéni konzultációkat biztosítottak a modellprogramba bevont 39 gyermek és szüleik, családtagjaik számára. A kisgyermeket nevelő szülők „Süss fel nap” csoportjának ötletét, majd igényét a családsegítők és esetmenedzserek családokkal végzett esetmunkája és a családokkal folytatott szülő-csecsemő/kisgyermek konzultációk tapasztalatai, valamint a társszakmákkal, jelzőrendszerrel való együttműködés adták. A szakemberek kooperációja során többször felmerült, hogy gyakran találkoznak olyan családokkal, ahol regulációs zavar, vagy a gyermekek látható, definiálható veszélyeztetettsége még nem merül fel, viszont bizonyos szülői kompetenciák hiánya tapasztalható, amely deficit előfeltételezi a későbbi problémák jellegét, s amelyek felderíthetlensége, kezeletlensége olyan veszélyeztető szülői magatartássá válhat, amely már aktív, akár gyermekvédelmi eszközök alkalmazásának szükségességét igényelheti. A kamaszkorú gyerekek esetében fokozott figyelmet igényel a prevenció munká szervezése, mert a kamaszkorosztály esetében nehéz megtalálni azokat a hívószavakat és vonzó programokat, amelyek eléggé motiválják a gyerekeket a megjelenésre, aktív jelenlétre, és ezt tovább nehezíti a hatósági eljárásban részt vett/részt vevő családok célcsoporti sajátossága. Korábban a figyelmes előkészítés és

szervezés mellett is fordultak elő kudarcok, de a 2016-os integráció után, a két korábbi szakterület (családsegítés, gyermekjólét) összekapcsolódását követően több tapasztalat, ismeret, bevált gyakorlat és szélesebb spektrumból bekapcsolódó szakembergárda lett mozgósítható, és ezen erőforrásokon túl az EMMI projekt erőforrásainak összekötésével hatékonyabban működő, hosszabb távon megalapozott programokat igyekeztek létrehozni.

A fenti igények kielégítésén túl cél volt a sikeres programbonyolítás mellett minél több gyerek és szülő megszólítása, illetve az eseményekbe bevonása, hogy a gyerekek veszélyeztetettségének csökkentésére irányuló szülői kompetencianövelés mellett komplex támogatást biztosítsanak minden érintettnek. Minden program célja a preventív szerep mellett a célcsoportri sajátosság miatti korrekatív funkció betöltése is volt, amelyet az alkalmazott technikák, eszközök mellett a nem általános eljárásokat alkalmazó, hanem korcsoportra, problémára, személyre célzott metódus, és az adekvátn képzett szakemberek biztosítottak.

5.1.3 Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ

A Fióka tevékenységének célja elsődlegesen a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, feladata ennek érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújtani. A gyermekvédelmi hatósági eljárásokban közreműködő szakemberek segítséget nyújtanak a kiskorú gyermeket nevelő család tagjainak, mindenkor szem előtt tartva a család autonómiáját, ugyanakkor érvényre juttatva a családban nevelkedő gyermekek minden felett álló érdekét. Kiemelt feladat a védelembe vett, a családból ideiglenes hatállyal kiemelt, vagy nevelésbe vett gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése, valamint átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült gyermek vagy fiatal felnőtt utógondozásának biztosítása, illetve annak elősegítése.

Személyi feltételek alakulása:

Esetmenedzser, tanácsadó, óvodai és iskolai szociális segítő, szociális asszisztens, technikai dolgozó, összesen 21 álláshely.

A Fióka munkájának legjelentősebb eleme 2018-ban a gyermekvédelmi, hatósági eljárásban közreműködő **egyéni esetkezelés** volt. Az év során **689 gyermeket** és családjaikat gondozták. Bár a központ alacsony számban (2018-ban csupán 9 fő esetében) tett javaslatot a gyermekek családból való kiemelésére, a nevelésbe vett gyermekek száma is csökkenő tendenciát mutat.

A Fióka munkatársai 2018-ban **1 572** levelet kaptak és **1 122** levelet írtak az egyes gyerekek érdekében, illetve ügyében. A gyerekek érdekében az esetmenedzserek rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba megbeszélésekre, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra.

A gyerekekkel foglalkozó szakemberekkel, illetve a gyerekek ügyében kompetens döntéshozókkal az ún. „**Éves tanácskozáson**” áttekintették a kerület gyermekvédelmi helyzetét, majd a lakhatási szegénységről, hosszú távú következményeiről, ezek kezeléséről és a lehetséges megoldásokról gondolkodtak a meghívott szakemberek segítségével. Megállapítható, hogy a XV. kerület nagy hangsúlyt fektet a gyermekek védelmére, és a kisebb zökkenők ellenére hatékony együttműködés valósult meg az érintett szakemberek közreműködésével.

A hatósági intézkedés keretén belül gondozott családokban **455** olyan **gyermeket** gondoztak, akik nincsenek védelembe véve, vagy szakellátásban. Ennek keretében felvilágosítást, tanácsot adtak az igénybe vehető - gyermekekkel kapcsolatos - ellátásokról, támogatásokról.

szabadidős programokról. A segítő kapcsolatban terápiás jellegű segítséget kínáltak a nehézségek megoldásában, illetve tanácsot adtak konkrét problémákban. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat, összesen **605 alkalommal**. Közreműködtek az átmeneti gondozás, pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona igénybevételeiben. Kirendelt családgondozás keretében, hatósági végzés alapján nyújtottak segítséget azon családok számára, amelyek az önkéntes együttműködés keretében nem tudták, vagy nem akarták a gyermekeiket veszélyeztető gondjaikat megoldani. 2018-ban **védelembé vétel** keretein belül **80 gyermeket** gondoztak. A gyámhivatali eljárások során munkatársaik részt vettek a hatóság által összehívott tárgyalásokon, és a családokkal közösen egyéni gondozási-nevelési tervet készítettek, melynek segítségével konkrét feladatok és határidők kitűzésével tették hatékonyabbá a közös munkát. Folyamatosan együttműködtek a gyermekeket ellátó egészségügyi, oktatási, nevelési intézményekkel. Szüleiktől **kiemelve, szakellátásban** nevelkedő **119 gyermek** ügyében **68** családnak nyújtottak segítséget annak érdekében, hogy a gyermek(ek) visszafogadására alkalmassá és képessé váljanak. Ennek során ún. hazagondozási tervet készítettek, melyben kijelölték az elérni kívánt célokat, az azok elérését segítő feladatokat. Az utógondozás keretén belül 7 családból **9 gyerekek** nyújtottak támogatást. Ők családjukba visszakerült gyermekek, akik a visszailleszkedéshez kaptak segítséget.

Speciális szolgáltatások, tanácsadások

- A *készenléti szolgálat* keretében 2018-ben **365 alkalommal** végeztek szakmai tevékenységet.
- A *kapcsolattartási ügyelet* keretében **458** személy vette igénybe a **kapcsolattartási ügyelet** szolgáltatásait, ami az előző évi igénybevételeknek több mint a másfélszerese.
- A *kórházi szociális munka* során **57 gyermek** ügyében dolgoztak együtt **kórházzal**.
- Az *utcai és lakótelepi szociális munka* tekintetében évek óta szabadidős programokat biztosítanak a kallódó gyerekek részére, hogy minél kevesebb időt töltsenek az utcán tartalmatlanul. A tanévhez kötődő délutáni klubokon kívül a nyári hónapokban ugyanezt a célt szolgálják a „nyári kószalások”.

A pszichológusok tevékenysége

A pszichológusok tanácsadást, rövid terápiát, konzultációs beszélgetéseket folytatnak gyerekekkel, szüleikkel külön-külön, vagy együtt. A terápiás titok megtartása mellett a pszichológusok folyamatosan konzultálnak az érintett családokkal foglalkozó szociális munkásokkal. 2018-ban **21 gyermek** és családtagja vett igénybe pszichológiai segítséget, őket összesen **282 alkalommal** fogadták a pszichológusok.

A jogász tevékenysége

A jogi tanácsadó egyrészt a szociális munkásokat segíti a kliensek ügyeinek vitelében, valamint a családok tagjai személyesen is konzultálhatnak vele. 2018-ban a jogi tanácsadást **117 alkalommal** vették igénybe a családok.

Fejlesztő pedagógiai tanácsadók tevékenysége

2018-ban **1.294 alkalommal** foglalkoztak **fejlesztésre** szoruló gyermekkel a fejlesztő pedagógiai tanácsadók. A gyerekek a legtöbb segítséget napi tanulási problémáik

megoldásához igényelik, de a fejlesztést többnyire az alapoktól kell kezdeni. Az esetek többségében a tanulási alapműveletek (olvasás, helyesírás, számolás) nagyon hiányosak. Tovább nehezíti a haladást a szegényes szókinccs. Ezek a halmozott problémák abból adódnak, hogy a gyerekek sokszor már az órákon nem értik a hallottakat és az otthoni információszerzés is nehezített. A fejlesztőpedagógusok munkája sok magántanuló számára az utolsó esélyt jelenti arra, hogy tanulmányai ne szakadjanak meg.

Óvodai és iskolai szociális segítség

2018 szeptemberétől 8 fővel bővült a Központ álláshelyeinek száma, hogy a XV. kerület mindegyik óvodájában és iskolájában biztosítani tudják a szociális segítő tevékenységet.

Az álláshelyek betöltése nagyon nehéz feladatnak bizonyult, ezért - átmenetileg - az új munkatársak mellett néhány régi, tapasztalt családsegítő is feladatot vállalt a segítő tevékenységben. Az óvodai és iskolai szociális segítőök csoportja a Fióka Család- és Gyermejkölési Központ Pestújhelyi út 32. szám alatti telephelyén kezdte meg működését. Az egyedi igények felmérését követően 37 nevelési, oktatási intézménnyel és azok fenntartóival kötöttek együttműködési megállapodást. A korábbi évek előkészítő munkájának köszönhetően az új feladatellátás bevezetése zökkenőmentes volt, az oktatási, nevelési intézmények munkatársai már várták a szociális szakembereket. Az óvodai és iskolai szociális segítőök meghatározott órarend szerint, rendszeres időközönként (többnyire hetente, ugyanabban az időpontban) keresik fel a hozzájuk tartozó intézményeket. Az óvodákban és iskolákban töltött idejükben folyamatosan elérhetőek a gyermekek, a szülők valamint a pedagógusok számára. Egyéni tanácsadással segítséget nyújtanak a felmerült problémák megoldásában. Igény szerint részt vesznek a szülő és a pedagógus közötti megbeszélésen. Közvetítenek a pedagógus-diák, szülő-gyermek, pedagógus-szülő kapcsolatban, elősegítik a nehézséget okozó konfliktusok megbeszélését és rendezését. Információt nyújtanak az elérhető szolgáltatásokról (pedagógiai, pszichés, szociális), a szociális rendszer működéséről. Tájékoztatnak a szociális ellátásokról és intézményekről, valamint az ezekben szokásos eljárásokról és lehetőségekről. Segítséget nyújtanak az ügyintézésben pl. kapcsolatfelvételben, időpont egyeztetésben, nyomtatványok kitöltésében. A probléma jellegétől függően javaslatot tesznek a megfelelő intézménnyel vagy szakemberrel való kapcsolatfelvételre, és segítséget nyújtanak a kapcsolat kialakításában. Az óvodai és iskolai szociális segítőök indokolt helyzetben delegálják a családot a család- és gyermekjóléti szolgálathoz.

5.1.4 Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI)

A MUFTI célja a hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű, munkanélküli fiatalok munkanélküliséggel kapcsolatos problémáinak megelőzése, feltárása és kezelése.

Személyi feltételek alakulása:

Családsegítő, szociális asszisztens, összesen 4 álláshely.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája:

- Információs és tanácsadó szolgálat
 - a) Álláskereső segítése, állásközvetítés - Kerületi Állásbörze
 - b) Ifjúsági álláskereső klub
- Jogi tanácsadás
- Pszichológiai tanácsadás, pályaorientációs tanácsadás

- Elhelyezkedési esélynövelő képzések szervezése
- Ifjúsági álláskereső tréning
- Csoportos munkáltatói tájékoztatók
- Középiszkolai prevenciós munka – Kerületi Képzési Börze
- MUFTI klub
- Dumasarok klub
- Ifjúsági információs munka
- Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma – Együttgondolkodó Napok
- Részvétel a XV. kerületi Kábítószergyógyászati Egylet Fő fórum és az Ifjúsági Kerekasztal munkájában
- Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe

Az 2018. év adatai alapján a MUFTI szolgáltatásait **111 fő** igénybe vevő kereste fel, ebből **34 fő** volt az újonnan jelentkező kliens. A szolgáltatásaik éves forgalma, a kapcsolatfelvételek száma **1 740** volt.

A korábbi évekhez hasonlóan, legnagyobb számban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokkal dolgoztak. Megemelkedett a nyolc általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők és a felsőfokú végzettségűek száma. Ez egyrészt azzal magyarázható, hogy a szabadidő hasznos eltöltését célzó programoknak köszönhetően egyre több kiskorú gyermek jelent meg a klubfoglalkozásokon, így az ügyfelek között több lett a 14 és 18 év közötti, akik életkoruknál fogva nem végezték még el a 8 osztályt, a felsőfokú végzettségűek pedig többségében 30 év feletti, akik gyerekek szülőjeként vesznek részt a segítő folyamatban.

2018-ban a MUFTI ügyfelei az álláskereséshez kapcsolódó szolgáltatásokat **429 alkalommal** vették igénybe, és aktívan használták az ingyenesen hozzáférhető technikai eszközöket. A MUFTI álláskereső klub szolgáltatásait igénybe vevő ügyfelek közel 80%-ának sikerült munkát találnia az év során. A munkaerőpiacra való bejutás kudarca vagy az állásvesztés negatív hatással van az egyénre. Különösen nehéz élethelyzetbe kerülnek azok a fiatalok, akik tartósan munkanélküliek, szakképzetlenek, alacsony iskolai végzettségűek. A *szolgáltatást igénybe vevők* körével kapcsolatban elmondható, hogy a korábbi időszakhoz viszonyítva, megnövekedett azoknak a fiataloknak a száma, akik olyan családban élnek, ahol a szülő is munkanélküli, díjhátrálékkal küzd, lakhatása bizonytalan. A MUFTI szakembereit az álláskeresők önkéntesen keresik fel a problémáikkal. Az álláskereső klub használata során az állást kereső fiatalok el tudják sajátítani az *álláskeresési technikákat*, illetve a klub segítségével a lehető legrövidebb időn belül meg tudják találni a számukra megfelelő munkahelyet. Az *álláskeresési tanácsadás* segítségével fejleszthető az önismeret, megismerhetők a pályázat- és önéletrajzírás fortélyai, az állásinformációk beszerzésének lehetőségei, az állás megszerzésének és megtartásának módjai. Az álláskereső klub keretein belül a fiatalok célirányosan, az álláskeresés érdekében igénybe vehetik a technikai berendezéseket (telefon, fax, internet, számítógép, fénymásoló) az ott dolgozó munkatársak felügyelete mellett. Továbbá lehetőség van az *egyéni konzultációra, tanácsadásra, segítő beszélgetésre*. Az ügyfélszolgálaton megtalálható a napi sajtó, a hirdetési újságok, amelyek szintén az elhelyezkedési esély növelésére szolgálnak. A *pszichológiai, mentálhigiénés és pályaaorientációs tanácsadást* az elmúlt évben összesen **315 alkalommal** vették igénybe a fiatalok. A hozott problémák között szerepelt pályaválasztási nehézség, lakhatási és megélhetési problémák, családi konfliktusok, párkapcsolati problémák, pszichés és mentális problémák, droghasználat.

A MUFTI-ban a klubélet keretében közösségi, szabadidős és sportprogramokat szerveztek az igénybe vevők aktív közreműködésével. A klubfoglalkozások keretében szerveztek programok között továbbra is a filmklub, a gasztró-klub, a társasjáték klub és a kézműves foglalkozások a legnépszerűbbek. A foglalkozások célja egyrészt, hogy alternatívát és közösséget kínáljon

azon - a különösen a többgenerációs munkanélküli családból származó és tartósan munkanélküli - fiatalok számára, akiknek élethelyzetük miatt kapcsolatrendszerük beszűkült, emiatt támogatásra szorulnak szabadidőjük hasznos eltöltéséhez. A klubfoglalkozásokon összesen **349 fő** jelent meg.

Főbb szakmai események

- 2018. évben négy alkalommal szervezett a MUFTI **pályaorientációs, a munka világra felkészítő foglalkozásokat** kerületi közép- és általános iskolások számára. A programokon **65 fő** vett részt.
- A MUFTI 2018-ban részt vett a XV. kerületi **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)** és az **Ifjúsági Kerekasztal** munkájában, közreműködött azok rendezvényein, a területekre vonatkozó helyi stratégiák, cselekvési tervek kidolgozásában, megvalósításában. Részt vettek a MUFTI munkatársai a GYIÖK által szervezett „Szenvedélyes nap” rendezvényen, ahol **290 fő** vett részt és a XV. kerületi Ififeszt rendezvényen, ahol **165 fő** volt jelen.
- 2018. májusban a Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakgimnázium aulájában rendezték meg a Diákmunka Börzét. A program keretében öt diákmunka szervezet munkatársai nyújtottak tájékoztatást a munkavállalás lehetőségeiről az érdeklődőknek. Az eseményen **72 diák** vett részt. A rendezvényen résztvevő diákmunka közvetítő stúdiók és a MUFTI között folyamatos a munkakapcsolat.
- A nyár folyamán két alkalommal települt ki a MUFTI a XV. kerületi Fő térre, lakótelepi ifjúsági munka keretében, ennek során **26 fő** fiatallal, családdal kerültek kapcsolatba.
- Az Állásbörze 2018 októberében az Újpalotai Közösségi Házban került megrendezésre. Az Állásbörze célja, hogy a munkáltatókkal kapcsolatot kiépítve, (munkaerő) igényeiket, az általuk kínált álláslehetőségeket jobban megismerve, közvetlen módon tudják a munkakereső fiatalokat hozzájuk irányítani, növelve ezzel elhelyezkedési esélyeiket. Az eseményen 24 kiállító - munkaadók, munkaerő közvetítő cégek, diákmunka közvetítő szövetkezetek, külföldi munkát ajánló cégek mellett egy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató szervezet - és **89 fő érdeklődő vett részt.**
- 2018 novemberében a Bethlen Gábor Szakgimnáziumban szervezték meg a Továbbtanulási és Képzési Börzét. A rendezvényen az oktatással, képzéssel és pályaorientációval foglalkozó intézmények, szervezetek vettek részt „kiállítóként”, összesen 12 intézmény képviselte magát. A börzén széles kínálatot vonultattak fel a kiállítók, az Új Nemzedék program pályaorientációs programmal várta a tovább tanulni szándékozókat, itt a pályaválasztást segítő tesztekkel tölthettek ki a fiatalok. E mellett a résztvevő középiskolák különböző szakmákat - például a vendéglátás, kereskedelem, idegenforgalom, táncművészet, építőipar, vegyipar, környezetvédelem, informatika, idegen nyelvek tanulása stb. - ismerhettek meg. A rendezvény iránt nagy volt az érdeklődés a kerületi oktatási intézmények részéről, a program **52 fő** fiatal részvételével valósult meg.
- Az iskolai szociális segítő tevékenységbe bekapcsolódva, két alkalommal tartottak közösségfejlesztő foglalkozásokat a Hartyán Általános Iskolában.
- A MUFTI befogadó, közösségi tér jellegű működését tovább erősítette a XV. kerületi Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzattal való szorosabb együttműködés, a kerületi ifjúsági, bűnmegelőzési rendezvényeken és az iskolai színtereken való intenzívebb megjelenés.

A 2019. év feladatai a gyermekvédelmi tevékenységekkel kapcsolatban

2019-ben az **óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység** továbbfejlesztése a cél. Az óvodai és iskolai szociális segítség sikerének kulcsa a célcsoportokhoz közel vitt, egyszerűen igénybe vehető szolgáltatások, továbbá a változásokra gyorsan, rugalmasan, innovatív módszerekkel reagáló képzett szakemberek (felsőfokú szociális alapvégzettséggel rendelkező szakemberek) alkalmazása.

Az óvodai és iskolai szociális segítő olyan - óvodában, iskolában dolgozó, kollégiumban tevékenykedő - segítő szakember, aki elsődlegesen a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével, egészségfejlesztésben való közreműködéssel, prevencióval foglalkozik. Aktív résztvevője a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésének, illetve a felmerülő életvezetési, szociális problémák megoldásához nyújt segítséget az óvoda gyermekeinek, az iskola diákjainak, igény szerint pedagógusoknak, a nevelő-oktató munkát segítő szakembereknek (pl. dajka, gyermekfelügyelő, pedagógiai asszisztens, iskolaorvos, iskolai védőnő, iskolapszichológus, stb.), valamint szülőknek egyaránt.

Ütemterv	
ÚJPALOTAI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Családgondozás – egyéni esetkezelés	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Életvezetési tanácsadás	folyamatos
Mentálhigiénés tanácsadás	folyamatos
Pár- és családkonzultáció	folyamatos
Mediáció	folyamatos
Munkahelyi grafológia	igény szerint
Kamasztábor - fiatalok intenzív közösségépítő tábora	évente 1 alkalommal, 5 nap, 4 éjszaka
Kamasz klub	havonta 1 alkalom
Családi konfliktuskezelő, stresszoldó tréning	évente 1 alkalom/2 nap
„Nem vagy egyedül” - fogyatékkal élő családtagot eltartó, sajátos nevelési igényű, vagy speciális szükségletű gyermeket nevelő szülők csoportja	igény szerint
„Hozzáértő” csoport Alzheimer beteget gondozó személyek számára	havonta 1 alkalom
„Süss fel Nap” csoport kisgyermekes családok számára	igény szerint
Korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak	igény szerint
„Kanga Klub”	hetente 1 alkalom
„Napsugár” klub	havonta 1 alkalom
„A Biblia aktualitása a hétköznapokban”	havonta 1 alkalom
VEKOP Egészséges főzőklub	2019. augusztustól
Kézműves napok (Húsvét, Karácsony)	évente 2 alkalom
Számítógépes készségfejlesztés	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom
Szupervízió	megállapodás szerint
Konferenciákon, továbbképzéseken való részvétel	igény szerint
Egyetemisták, főiskolások terepgyakorlatának vezetése	folyamatos
PR, reklámtevékenység, szóróanyagok készítése	folyamatos
Munkavállalást segítő szolgáltatások	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni konzultáció	folyamatos
Álláskereső tréning	igény szerint
Álláskereső klub	hetente 4 alkalom

XV. kerületi Allásbörze	évente 1 alkalom
Tartós munkanélküliek számára csoportmunka	igény szerint
Megváltozott munkaképességűek reintegrációjára felkészítő konzultáció	igény szerint
Pszichológiai tanácsadás	igény szerint
Háztartási adósságkezelés	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Tanácsadás-szolgáltatások	folyamatos
- szolgáltatókkal történő kapcsolattartás	folyamatos
- információnyújtás	folyamatos
Egyéni esetkezelés	folyamatos
Kapcsolattartás a szolgáltatókkal	folyamatos
VEKOP Adósságkezelési szolgáltatás	2019. áprilistól

Ütemterv	
FIÓKA GYERMEK- és IFJÚSÁGJÓLÉTI KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gyerekes családokkal végzett szociális munka	folyamatos
Óvodai és iskolai szociális segítség	folyamatos
Fejlesztés gyermekeknek	folyamatos
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
VEKOP Iskolai felzárkózást elősegítő oktatás, korrepetálás	2019. júniustól
Speciális szolgáltatások	folyamatos
Szakmaközi megbeszélés a jelzőrendszer tagjaival	havonta 2 alkalom
Továbbképzések	folyamatosan
Konferenciákon, szakmai eseményeken való részvétel	igény szerint
Éves tanácskozás	2019. február 28.
Szociális és gyermekvédelmi témájú szakmai nap	évente 1 alkalom
Szupervízió	megállapodás szerint
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom

Ütemterv	
MUNKANÉLKÜLI FIATALOK TANÁCSADÓ IRODÁJA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Információs és tanácsadó szolgálat - ügyfélszolgálat	folyamatos
Állasközvetítés	folyamatos
Állskereső klub	hetente 4 alkalom
Képzési Börze	évente 1 alkalom
Diákmunka Börze	évente 1 alkalom
VEKOP Állskereső és képzési börze	2019. májustól
VEKOP "Kívül belül megújulás" program	2019. októbertől
Pályaorientációs tanácsadás, pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma, „Együttgondolkodó Nap”	évente 2 alkalom
Konferenciákon, szakmai eseményeken való részvétel	igény szerint
Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe	folyamatos
Közösségi szolgálat	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom, 2 nap
MUFTI klub programjai	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gasztro Filmklub	hetente 1 alkalom

Kamaszklub	hetente 1 alkalom
Kitelepülés, utcai ifjúsági munka	negyedévente 1 alkalom
Társasjáték klub	havonta 1 alkalom
Kézműves foglalkozások	kéthavonta 1 alkalom
Kirándulás	havonta 1 alkalom
Karácsonyi klub	évente 1 alkalom
Ifjúsági fesztiválokon való részvétel	július, augusztus

5.5 Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)

A Fejlesztő Gondozó Központ súlyosan, halmozottan sérült gyermekek és fiatal felnőttek, illetve felnőttek nappali ellátását biztosítja, mint szociális alapszolgáltatást. Az intézmény elsődleges feladata a fogyatékos személyek hátrányainak csökkentése, esélyegyenlőségük megalapozása és a társadalom szemléletformálása a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény alapján.

Továbbá a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola számára telephelyként helyet ad a fejlesztő nevelés-oktatási feladat ellátására. A tanköteles korú ellátottak számára a fejlesztéshez szükséges feltételeket, a Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola telephelyeként, 2018-as évben két fejlesztő nevelés-oktatást végző csoport biztosította, naponta 8.00-12.00-ig. Koresoportok szerint 2 tanköteles korúak csoportja és 4 felnőtt csoport működött az intézményben.

Az elmúlt évben kialakított új struktúra alkalmazkodott a szolgáltatást igénybe vevők életút tervezésének sajátosságaihoz, kis csoportokban (6-7 fő) zajlott a fejlesztés, gondozás, továbbra is a szakemberek által szeptemberben összeállított, egyénre szabott, komplex, sérülésspecifikus fejlesztési tervek alapján.

2018-ban 36 férőhelyen **36 fő** ellátását végezte az intézmény, 251 munkanapból, 244 napon nyújtott szolgáltatást, **a kliensforgalom** tárgyévben **6235 fő** volt összesen.

Fogyatékosok nappali ellátásában és fejlesztő nevelés-oktatásban résztvevők (6-23éves korig) **11 fő**. Fogyatékosok nappali ellátásában részt vevők (23-kortól) **25 fő**.

Az intézmény folyamatosan kapcsolatot tartott a gyermekek, fiatalok, felnőttek lakóhelye szerinti illetékes önkormányzatokkal annak érdekében, hogy bővüljön azok köre, akik esetében ellátási szerződést köt a XV. kerületi Önkormányzat a férőhelyek biztosítására és a költségek megosztására. Jelenleg a fővárosi kerületek közül a IV., XIII., XIX. és az I. kerülettel van együttműködési megállapodás.

Oktatási feladatellátás, pedagógiai szakmai tevékenység

Az Iskola szakember ellátottsága az év második felére jelentősen lecsökkent, amit a későbbiekben sem sikerült megoldani. Ez alapvetően befolyásolta a tanköteles fiatalok egyéni terápiákhoz való hozzájutásának lehetőségét, illetve mindennapi plusz szervezési feladatokat terhelt a szociális részre.

Nappali ellátás

Alkalmazkodva a szakmai program célkitűzéseire (életúttervezés) és a dolgozói team sajátosságaihoz (kiegész megelőzése, rugalmasság megtartása, sokoldalú, naprakész információ csere aktív alkalmazása) a négy felnőtt csoport szakember gárdája és szolgáltatást

igénybe vevői köre a csoportösszetétel tekintetében jelentősen megváltozott az év második felében. Az előre átgondolt, jól megszervezett módosítások a szolgáltatást igénybe vevőket nem terhelték meg jelentősen, de a szakemberek munkáját pozitívan befolyásolták.

Folyamatosan bonyolították szűrővizsgálataikat bőrgyógyász, valamint egy ortopéd és egy fogász szakorvos közreműködésével. A szakorvosok által felírt, javasolt segédeszközök kiválasztásában (kerekeszék), elkészítésében és beszerzésében (mintavétel gipsszel, próbák, ahhoz tartozó korrigálások, és a kész eszköz átvétele) folyamatosan segítséget nyújtottak a szülőknek. Az egyes szakrendelőkből, ügyintézésre igény szerint kísérték a családokat, szülőket, megbeszélve a kísérés szabályait.

A szülői közösséggel a mindennapokban és a pályázati lehetőségek keretében is hatékony és rendszeres volt az együttműködés. Aktívan, kölcsönösen részt vettek egymás programjain (Családi nap, Családi Karácsony, kerületi idősekkel szervezett közös programok, nyaralás, kertrendezés, pályázat írás, pályázati programok bonyolítása).

A csoportok épületen belüli elhelyezése továbbra is kihívást jelentett, a kerekeszékkel közlekedők arányának hirtelen növekedését rendkívüli mértékben figyelembe kellett venni úgy közlekedési, mint tárolási szempontból. Egész évben folyamatos, zökkenőmentes volt az intézmény épített és tárgyi környezetének minőségi szinten tartása, az amortizációból fakadó cserék, szerelések bonyolítása.

Az intézmény eszközparkja folyamatosan bővült, lehetőségük volt a legújabb fejlesztőeszközök beszerzésére, illetve az amortizációból fakadó eszközhiány pótlására az új terápiákhoz szükséges eszközök beszerzésére. A szülők hatékony, széleskörű támogatása továbbra is a teammunka részét képezte. Folyamatos segítséget nyújtottak az ellátottakkal kapcsolatos jövőkép tervezéséhez. A Szülőklub tagjai az intézmény munkatársaival szoros együttműködésben szervezték, bonyolították programjaikat. A szakmai programhoz több ponton is kapcsolódtak: kisbuszos kirándulások, tábor, eszközbeszerzés, Bowling bajnokság, pályázatírás.

Az évszakokhoz, hagyományokhoz kötődően szervezték meg szabadidős és egyéb programjaikat: pótszilveszteri buli, farsang, nyílt napok, Márc. 15.-i ünnep, FENO 27. születésnapja, Húsvét, Föld napja, Tavaszi kirándulás a Margit szigetre és a Veresegyházi Medvefarmra, Szakorvosi vizsgálatok (ortopéd, fogászati,) Anyák napi ünnepség, Gyermeknap, Májusfaállítás, Szervezetfejlesztés, Élmény nap, tábor Bogácson, szülői értekezlet, Bowling Vándorkupa Bajnokság, Szülői értekezlet, nyílt napok, „Fordított nap”, „Mesék napja”, Halloween, Mikulás ünnepség, Karácsonyi ünnepség.

A gyógypedagógiai asszisztensek plusz feladatvállalása a terápiás munkatársak helyettesítésében továbbra is nélkülözhetetlen volt a szakmai működés hatékonyságát, a programok lebonyolítását tekintve. A dolgozók számára továbbra is lehetőség volt más intézményben történő hospitálásokra, szakmai tapasztalatcserére. Ezeket a programokat önállóan, előzetes igényfelmérés alapján, mindenki részvételére számítva tervezték, valósították meg. A szerzett tapasztalataikat teammunka keretében dolgozták fel és építették be szakmai programjukba. A társadalmi integráció erősítését elősegítve szerveztek olyan programokat, melyek célja a fogyatékos személyek elfogadtatása, megismertetése,

A magas szakmai színvonalú munka érdekében a munkatársak mentálhigiénés megsegítése folyamatosan zajlott. Az ellátás szakmai színvonalának megőrzése, fejlesztése érdekében Velencén tartottak kétnapos szervezetfejlesztést. Az intézménylátogatásokon és hospitálásokon szerzett tapasztalatok megosztását, folyamatos szakmai konzultáció lehetőségét a havi team megbeszélések és a két heti rendszerességgel zajló szakmai teamek biztosították.

A FENO 2018-as évben Józsolgálati-díjban részesült, hivatásszerűen végzett szociális munka, szervezeti kategóriájában. Ennek kapcsán nagy nyilvánosságot kapott az intézmény, az ott folyó munka, lehetőséget teremtve arra, hogy a szélesebb társadalom is képet kaphasson a súlyosan, halmozottan fogyatékos személyekről, a velük kapcsolatos munkáról.

A Széchenyi 2020 Versenyképes Közép-Magyarországi Operatív Program (VEKOP) **Budapest XV. ker. Rákospalota Városrehabilitációja” projekttel** kapcsolatos, intézményt érintő tevékenységeinek előkészítése megtörtént. Ennek keretében a dolgozók tájékoztatása nyomán megalakult az intézményi „VEKOP” team, akik minden hónapban egyeztettek az aktuális információkkal és feladatokkal kapcsolatban.

A pályázati kiírásokat folyamatosan nyomon követték és számos esetben sikeresen pályáztak.

A Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvánnyal partnerségben nyári táborra, Szülősegítő szolgáltatások támogatására, fejlesztő eszközök beszerzésére, gyógytornász alkalmazására, felvilágosító előadások megtartására, számítógépes oktatásra és a kerületi idősekkel történő kapcsolat kialakítására, közös programok lebonyolítására nyertek pályázati forrást. A XV. kerületi Önkormányzat által meghirdetett „Tiszta porta, virágos kert 2018” pályázaton is sikerrel vettek részt.

Együttműködés, kapcsolattartás: Az egyes érdekképviseleti szervezetekkel folyamatos kapcsolatot tartanak fenn, folyamatosan képviseltették magukat az általuk szervezett programokon Az ESZI egységeivel együttműködve, a helyi jelzőrendszer hatékonyan együttműködött az ellátottak érdekében. Folyamatosan tartották a kapcsolatot az **ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karával**, a hallgatók számára folyamatos gyakorlati terepet biztosítottak. Folyamatos volt a kapcsolattartás a Magyarországon élő Vietnámiak Szövetségével is.

A 2019-es év feladatai a gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységekkel kapcsolatban

Az intézmény tevékenységének legfőbb célja a társas kapcsolatok fejlesztése révén a társadalmi integráció biztosítása. Olyan egyéni igényekre reagáló képesség- és készségfejlesztő szolgáltatás nyújtása, amelyek segítenek a kapcsolati háló építésében, hogy ne csak egy szűk körre legyenek utalva a fogyatékos személyek, illetve a család tehermentesítése. A különböző szakterület szakemberei, - gyógypedagógus, pedagógus, konduktor, szakorvos - munkájukat egymással összehangoltan végzik. Így az intézménybe járó fogyatékos gyerekek, fiatalok megsegítése harmonikus légkörben, komplex módon, az egyéni fejlesztési tervben meghatározottak alapján történik. A munkatársak a családok mindennapos életének megkönnyítése érdekében, folyamatosan rendelkezésre állnak a hivatalos ügyek intézésében, szakirányú szolgáltatások felkutatásában, szolgáltatások hozzáférhetőségének megoldásában vagy az aktuálisan felmerülő egyéb, előre nem látható nehézségek, problémák rendezésében.

A 2019-es évben **a FENO-ban két ágazat szakemberei dolgoznak együtt.** A tanköteles korú ellátottak számára tankötelezettségük teljesítését a XV. kerületi Salkaházi Sára Katolikus Általános Iskola, Szakközépiskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola látja el a FENO épületében fejlesztő nevelés, oktatás keretei között, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében foglaltak szerint, minden nap 8-12 óráig.

A jövőben két tanköteles korúak csoportjában (11 fő) és négy felnőttek csoportjában (25 fő) zajlik az intézmény szakmai tevékenységének bonyolítása, hat - hét fős csoportokban, 36 fő engedélyezett létszám mellett.

A súlyosan, halmozottan fogyatékos - az SHF személy speciális állapotára tekintettel, őt és törvényes képviselőjét, illetve azt a személyt, aki napi szinten a legtöbb időt tölti vele és a legjobban ismeri, egymástól elválaszthatatlan egységként kell kezelni a szolgáltatási elemek tekintetében.

Szolgáltatási elemek

Tanácsadás

Internet hozzáférés biztosítása információkhoz való hozzájutás céljából (ürlapok letöltése, böngészés, speciális segédeszközök, gyógyászati segédeszközök keresése, választása, szakrendelés keresése) közvetlenül, illetve közvetett módon, dolgozói segítségnyújtással.

Segítség nyújtás hivatalos ügyek intézésében, főként kíséréssel (gondnoksági eljárás, rehabilitációs eljárás, GYOT).

Kapcsolattartás, együttműködés érdekképviselői szervezetekkel általános és konkrét ügyekben.

Kapcsolattartás kerületi társintézményekkel (alapszolgáltatást nyújtókkal konkrét esetek tekintetében, jelzőrendszeri tagként).

Szülőklub facilitálása: érdekérvényesítés, pszichológiai intervenció (ápolási díj, jövőkép tervezés-intézménylátogatásokkal, moderált élmény feldolgozás).

Mindennapi életvitelt megkönnyítő praktikus, tapasztalatokon alapuló tanácsok megosztása a családokkal szervezett keretek között: előadások (fiatalokra vonatkozó étkezési tanácsok, gyógyászati segédeszközös bemutató, jogi tanácsadás, higiénés előadások), mentálhigiénés intervenció.

Fogadóóra, szülői értekezlet.

Esetkezelés

Információs pult működtetése az előtérben.

Ügyintézés segítése nyomtatással, internetes kapcsolat biztosításával, nyomtatványok beszerzésével.

Segédeszköz kölcsönzés, segédeszköz beszerzésének lebonyolítása.

Telefonos kapcsolattartás, közvetítés az ügyintézőkkel.

Kapcsolati háló feltérképezése, erősítése.

Szülőklubok szervezésével közösségépítés, tapasztalati szakértők bevonása.

Professzionális segítőkkel való összekapcsolás, facilitálás.

Szakosított ellátási forma keresése, ezzel kapcsolatos ügyintézés végig kísérése.

Pedagógiai segítségnyújtás

A fiatalok felkészítése, hogy életközegükben szociális integrálódásuk eredményes legyen. (Szituációs gyakorlatok, intézmény féléves menetrendjének változtatása, annak érdekében, hogy az igénybevevők hozzá tudjanak szokni a változásokhoz.)

Védő-integráló segítségnyújtás az emberhez méltó élet megéléséért (Az egyéni szükségletekre reagálás napi szintű megoldása intézményi keretek között.).

Alapvető emberi értékek, viselkedési formák, praktikus ismeretek elsajátításának közvetítése (kölsönös bizalom, elfogadás, egyéni sajátosságok figyelembevétele, következetesség, követelés).

Személyiségük sokoldalú fejlesztése: séták, közlekedés, tapasztalati tanulás.

Oldott, nyugodt légkör megteremtése, amelyben az ellátott és a segítő egyaránt jól érzi magát.

Általános pedagógiai módszerek alkalmazása: a helyes formák megkövetelése, a helytelen formák gátlása, serkentés (bízattás, helyeslés, ígélet, jutalom, dicséret), meggyőzés (példa, értelmi meggyőzés bizonyos fokig, cselekedetek összehasonlítása, megbeszélés), gyakorlás, szoktatás (hozzászoktatás, alkalmazkodó szoktatás, átszoktatás, leszoktatás).

Támogatott életvitelt segítő készségek megalapozása.

Gondozás

Fejlesztő gondozás folyamatos biztosítása. (Ez a típusú megsegítés kiterjed a mindennapos tevékenységek részterületeire, amelyek magukban foglalják az alapvető biológiai, létfenntartó szükségletek kielégítését és mindamelltt hogy biztonságérzetet adhatnak, sok tanulási és fejlesztési lehetőséget biztosítanak a súlyosan-halmazottan fogyatékos emberek számára.)

Valamennyi dolgozó részvétele a gondozási tevékenységekben (terápiás munkatárs, gondozó).

A gondozási szükséglet tartalmi összetételének egyénenkénti meghatározása, abszolút egyéni igényekre reagálás az önellátási tevékenységek minden területén (étkezés, testi higiéné, toalettréning, öltözés-vevőközés).

A szolgáltatást igénybevevő személy egyéniségének, igényeinek, sajátosságainak folyamatos figyelembevétele a gondozási tevékenységek során.

Speciális segédeszközök alkalmazása a hely és helyzetváltoztató mozgás eléréséhez, fenntartásához.

A szolgáltatást igénybevevő által használt tér, terek biztonságossá tétele, az esetleges viselkedési kockázatok felmérése, megoldási protokoll egyénenkénti kidolgozása (autoagresszív viselkedésnél felügyelet melletti elkülönítés).

A megváltozott életkori sajátosságokhoz való folyamatos alkalmazkodás (egyes életvezetési ismeretek megismertetése és elsajátítása: konyhakerti tapasztalatszerzés).

Étkeztetés

Napi háromszori étkezés biztosítása helyben fogyasztással, az étkezéshez szükséges - speciális igényből fakadó – eszközök, előkészített ételek biztosítása, az étkezés helyszínének egyénre szabása, az ellátottak igény szerinti megetetése.

Gyógypedagógiai segítségnyújtás

A fogyatékos személyek Egyéni Fejlesztési Tervének elkészítése, amely terv az ellátott személyről készített gyógypedagógiai, egészségi és mentális állapotra vonatkozó jellemzés, mely tartalmazza az egyénre szabott bánásmód leírását és az önellátási képesség fejlesztését.

Az ellátott állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, ennek érdekében a fejlesztési tervek, félévente történő felülvizsgálata.

A fogyatékoság milyenségének és súlyossági fokának megfelelő differenciált fejlesztőeljárások alkalmazására.

A napi munka konkrét tevékenységeinek szempontjai: cselekvéses tanulás, kommunikációs beágyazottság, kis lépésekben haladás, folyamatos motiváció, optimális mértékű segítségnyújtás (túlgondozás megelőzése), differenciálás (szervezésnél, megvalósításnál),

ismétlés, állandóság, megfelelő testhelyzet kialakítása és megfelelő segédeszközök alkalmazása, szakemberek szoros együttműködése, szülőkkel való állandó információcsere.

Felügyelet

Irányított szabadidős tevékenységek lebonyolítása (bowling, boccia, ping-pong, trambulín, dramatizálás, báb, stb.).

Napirendbe beépített szakszerű felügyelet biztosítása az intézményi tartózkodás egész idejére (SHF személyeknél ennek folyamatosnak kell lennie tekintettel a viselkedési és egészségügyi kockázatokra).

Az ellátott speciális igényeinek megfelelő pozicionálás megteremtése rögzítő hevederekkel, speciális székekkel, babzsákokkal, elektromos emelő használatával.

Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás

Segédeszközök felíratása, méretvétel, elkészítés folyamatának követése, az eszköz tárolása, karbantartása.

Szakorvosi vizsgálat szervezése az intézményben (ortopéd, bőrgyógyász, fogász), és az ezekkel kapcsolatos eszközök beszerzése, beüzemelése.

Szűrővizsgálatok szervezése helyben az életminőség javítását célozva.

Testi higiéné, toalette tréning, öltözés-vetkőzés biztosítása a fejlesztő gondozás keretein belül.

Igény szerinti vagy alkalmi gyógyszerelés bonyolítása.

Az ellátott egészségmegőrzését szolgáló felvilágosítás.

Ruházat rendben tartása, az évszaknak, tevékenységeknek megfelelő ruhák igény szerinti biztosítása.

Készségfejlesztés

Kisbuszos kirándulások (5-6 fő) szervezése központi helyekre, ahol láthatóvá válnak a többségi társadalom számára.

Családi nagy kirándulások az elszigeteltség csökkentése érdekében, illetve a kapcsolatépítés megkönnyítése céljából.

A tágabb környezet megismerését segítő fejlesztő tevékenységek biztosítása (vásárlás, fagyizás, koncert, tábor, évszakhoz, ünnepekhez kapcsolódó tevékenységek).

Kerületi programokon való részvétel nézőként, fellépőként a társadalmi integráció elősegítése érdekében.

Szakmai tevékenységek

Egyéni foglalkozások, amelyek alapja a team munkában elkészített, szülőkkel egyeztetett, egyéni fejlesztési terv. A fejlesztő programok elkészítésénél a legfontosabb szempont változatlanul a mindennapos tevékenységekben való önállóság fejlesztése.

Csoportos foglalkozások a fejlesztési területek szerint:

Szocializáció: társas kapcsolatok fejlesztése, önkiszolgálás fejlesztése, érzelmi fejlesztés, esztétikai nevelés.

Megismerő funkciók: érzékelés, észlelés fejlesztése, kognitív funkciók fejlesztése.

Kommunikáció, beszéd: beszédfejlesztés, alternatív és augmentatív kommunikáció, gesztusnyelv alkalmazása az egyéni igényeknek megfelelően, beszédmozgás fejlesztése.

Mozgás: nagymozgás fejlesztése, finommozgás fejlesztése.

Munkatevékenység: mint közösségért végzett munka.

Fejlesztő gondozás tevékenységei során az etetés, tisztázás, gyógyszerelés, pihenés és foglalkozás közben megfelelő pozicionálás minden gondozottnál, az éppen aktuális egyéni szükségletek maximális figyelembevételével.

Szabadidős programok, rendezvények, ünnepek szervezése: pótszilveszter, farsang, Március 15-i ünnepség, az intézmény születésnapja, Föld napja, Anyák napja, Gyermeknap, Húsvét, Májusfaállítás, intézményen kívüli kiscsoportos szabadidős tevékenységek, séták, bevásárlás, ősszel a szülőkkel közösen egész napos kirándulások, Bowling Vándorkupa Bajnokság, Fordított nap, Mesék napja, Halloween, Mikulás, Karácsonyfa állítás, Karácsony, nyaralás Bogácson, Csikipók Bohóc társulat fellépései.

Új terápiák, rendezvények beemelése: az ellátottak állapotához alkalmazkodó, igény szerint felmerülő terápiák, szolgáltatások, rendezvények megszervezése, lebonyolítása pl. bentlakásos intézmények látogatásának megszervezése szülőkkel, állatasszisztált terápia, színes kotta módszer alkalmazása, tankert működésének biztosítása, országos kulturális rendezvény szervezése, a társadalmi integráció elősegítése érdekében kisbuszos kirándulások szervezése, szülő klub facilitálása.

Szakorvosi vizsgálat szervezése az igénybevevők részére: ortopéd szakorvosi vizsgálat, fogászati szűrővizsgálat, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, speciális gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos tevékenységek megszervezése, egészségnap keretében zajló szűrővizsgálat, igény szerinti kísérés szakrendelések igénybevételéhez.

Terápiás eljárások alkalmazása

Mozgásos jellegű terápiák: egyéni és csoportos mozgásfejlesztés, szenzoros integrációs terápia elemei, gyógytestnevelés elemei, hidroterápia elemei. A halmozottan fogyatékos, mozgáskorlátozott személyek egyéni mozgásfejlesztése komplex rehabilitációs feladatrendszer. A sérült területek halmozódása miatt a mozgásfejlesztés nem csak a motoriumra terjed ki, hanem az érzékszervek fejlesztésének területeit is magában foglalja, valamint a mindennapos tevékenységekhez szükséges mozgásformákat is. Nagy jelentőséggel bír a mindennapi ellátási területek szinten tartásában, megkönnyítve az ápoló környezet munkáját.

Gyógypedagógiai jellegű terápiák: kognitív területek fejlesztése, bazális terápia, beszédfejlesztés, etetés (evés) terápia, alternatív és augmentatív kommunikáció, látásfejlesztés, hallásfejlesztés, zeneterápia (színes kotta, Hangpancsi), sound-beam készülék használata, állatasszisztált (kutya) foglalkozások, dramatizálás elemei.

Egyéb állandó foglalkozások, terápiák: játék stimuláció, zenés foglalkozások, snouzelel, báb- és mesefoglalkozások, tömegsport (bowling, boccia), kreatív műhelyfoglalkozások.

Szállítási feladatok ellátása

A FENO feladatainak ellátása során, egyes rendezvények lebonyolításához használja a Dacia dokker személygépkocsit. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő igénybevevők vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

A VEKOP-6.2.1-15-2016-00005 azonosító számú, Budapest XV. Ker. Rákospalota Város rehabilitációja című projekt FENO-t érintő szakmai tevékenységeiben (VEKOP) aktívan részt vesznek a következő programelemek megvalósításában.

Kisebbségek integrációját segítő programcsomag

2.5. Előadásorozat a lakosság érzékenyítése céljából

Szociális, családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás kiterjesztése programcsomag

5.1. Támogatott lakhatás

5.5. Fogyatékkal vagy fejlődési rendellenességgel élő gyermekek szüleinek támogató programok

Ütemterv 2019	
FEJLESZTŐ GONDOZÓ KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Pótszilveszter, Közös Team, Szakember team, Gondozottak félévi jellemzésének leadása, II. félévi foglalkozási tervezet leadása.	január
Szakember team, Farsang, Közös Team, Nyílt napok	február
Szakember team, 1848. március 15.-i megemlékezés, FENO 28. születésnapjának ünneplése, közös team,	március
Föld napja, szakember team, Tavaszi kirándulás- Nagycsoport, Tavaszi kirándulás- Kiscsoport, fogászati szűrővizsgálat, közös team, Húsvét	április
Anyák napja, Májusfa állítás, Gyermeknap, szervezetfejlesztés, szakember team, VEKOP 5.5. Előadás (2 db)	május
Élménynap, nyári programtervezet és dokumentációk leadása, szakember team, Nyári tábor-nagycsoport, Nyári tábor-kiscsoport, közös team, ortopéd szakorvosi vizsgálat	június
Ügyeleti rend szervezése, ügyeleti programok felelőseinek kijelölése, ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása, szülői értekezlet, közös team	július
Az ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	augusztus
Közös team, beszoktatás, szakember team, Bowling Vándorkupa Bajnokság, foglalkozási tervezetek, órarend leadása, egyéni fejlesztési tervek leadása VEKOP 5.5. Előadás (2 db)	szeptember
Szakember team, szülői értekezlet, közös team, fogászati szűrővizsgálat VEKOP 5.5 Előadás (2 db)	október
Mesék napja, szakember team, „Fordított nap”, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, közös team VEKOP 5.5. Előadás (2 db)	november
Mikulás ünnepség, Karácsonyfa állítás, Karácsonyi ünnepség, Ortopéd szakorvosi vizsgálat	december

6. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

6.1. Védőnői ellátás

Budapest XV. kerületében a **védőnői ellátás** a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat Dr Vass László Egészségügyi Intézménye szervezeti egységeként működik. A védőnői ellátás az egészségügyi alapellátás részeként két, feladataiban eltérő részre tagolódik: a **területi ellátásra** valamint az **iskola-egészségügyi ellátásra**. A védőnői ellátás során a területi és az iskola-védőnők 2018. évben mindennapi munkájuk részeként látták el a gyermekvédelmi feladatokat.

A XV. kerület közigazgatási területén **19 területi védőnői körzet** működik. A védőnői körzetek **4 Védőnői Tanácsadó** köré csoportosulnak (Szödliget utcai Tanácsadó, Rákos úti Tanácsadó, Örkjárt utcai Tanácsadó, Zsókvár utcai Tanácsadó).

A **területi védőnői ellátás** a védőnők illetékességi területén lakcímmel rendelkező, vagy életvitelszerűen ott tartózkodó és a védőnői gondozás iránti igényt írásban bejelentő várandós és gyermekágyas anyákat, újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekeket valamint az oktatási intézménybe nem járó, otthon gondozott tanköteles korú gyermekeket, fiatalokat érintette. A területi védőnői gondozás 2018. évben a gyermek törvényes képviselőjével előzetesen egyeztetett gondozási terv alapján a családlátogatások és védőnői tanácsadás keretében valósult meg. A védőnői gondozás során a területi védőnők elvégezték az egyes életkorokban esedékes szűrővizsgálatokat, nyomon követték a gyermekek pszichoszomatikus fejlődését, segítették a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulását valamint a gyermek nevelését és szocializációját. Eltérés vagy annak gyanújának észlelésekor megtették a szükséges intézkedéseket.

A gondozott család részére átadták az egészséges életmódhoz szükséges ismereteket, és figyelemmel kísérték, hogy a gyermek családban történő ellátása az adott tanács szerint történik-e. A környezeti veszélyeztetettség megelőzése érdekében segítséget nyújtottak a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához. A családlátogatások és a védőnői tanácsadás során célzott és szükséglet szerinti gondozást végeztek. A családokkal kialakított jó kapcsolatnak köszönhetően gyakori, hogy váratlan probléma jelentkezésekor a szülő keresi meg telefonon vagy személyesen a védőnőt, és kéri a segítségét. A védőnő megteszi a kompetenciájába tartozó intézkedéseket, és ha szükséges, a szülő előzetes tájékoztatása után más szakemberek segítségét is kéri (Család-és Gyermekjóléti Központ, Polgármesteri Hivatal Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály, házi gyermekorvos, óvoda, iskola, stb.).

A **területi védőnők** 2018-ban is **nagy hangsúlyt** helyeztek arra, hogy a gondozott családban nevelkedő gyermek testi, lelki és szociális fejlődésének nyomon követése, az egészséges életmóddal és táplálkozással kapcsolatban adott tanácsok, valamint a szűrővizsgálatok elvégzésén kívül tájékoztatást adjanak a családtámogatási ellátási formákról is. **Szakmai segítséget nyújtottak** a helyes életmód, az egészséges táplálkozás, a megfelelő környezet kialakításához, a gyermekek harmonikus testi és lelki neveléséhez. Az utóbbi években egyre nagyobb szükségét látják a nevelési tanácsoknak, kiemelve a korán (akár 1-2 hónapos korban) elkezdett médiafogyasztás csökkentését.

A család harmonikus életvitelét bármilyen formában veszélyeztető helyzet felismerése és a rendezéshez mielőbbi segítségnyújtás érdekében a gondozottakkal olyan kapcsolatot

alakítottunk ki, hogy a rizikófaktorok mielőbb felismerhetőek legyenek. Ehhez a munkához 2017.09.01-vel bevezetésre került a rizikó kérdőív is használják. A családokat tájékoztatták az újszülött, oltási és szociális ellátásokról, valamint segítséget nyújtottak ezek igénybevételéhez.

A területi védőnők a területi gondozási munkájukon és a kerületi rendezvényeken túl (Egészségnap), az Egészséges Tanácsadóknál is szerveztek és végeztek egészségnevelő munkát, melyre az általuk szervezett klubfoglalkozások (Baba-Mama klub, szülésre felkészítő tanfolyam, stb.) keretein belül van lehetőség.

A területi védőnői ellátás mutatószámai:	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
A gondozott családok száma (éves/12hó):	3812	3935	3788	3723	3488	3595	3668	3629
Családlátogatási alkalmak száma:	14.693	15.010	15.178	13.347	14.015	13.567	12.955	11.858
Védőnői tanácsadáson megjelentek száma (0-3-é):	7789	8450	9455	7346	8801	8051	8108	7040
Újonnan nyilvántartásba vett csecsemők száma:	615	719	644	622	684	665	666	649
Védőnői fokozott gondozásban részesült gyermekek száma:	4177	4292	4157	4008	4510	5208	3009	2280
Újonnan nyilvántartásba vett várandós anyák száma:	697	715	721	677	713	661	724	695
A gondozott családokban észlelt gyermekelhanyagolások száma	26	5	2	2	0	2	0	0
A gondozott családokban észlelt gyermekbántalmazások száma	3	0	0	0	0	1	2	1
Védőnők által megtett intézkedések száma	54	45	25	19	24	20	31	27

2018-ban a XV. kerület oktatási intézményeiben az **iskola-egészségügyi feladatokat 8 fő iskolavédőnő** látta el. Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló rendeletben előírt szűrővizsgálatok és egészségnevelési feladatok ellátásán valamint a védőoltások szervezésén és azok lebonyolításában történő közreműködésen kívül az iskola-védőnők kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy jó és folyamatos együttműködésükkel segítsék az oktatási intézményeket gyermekvédelmi feladataik ellátásában.

Az iskolák vezetésével, a tantestülettel, adott esetben az iskola pszichológusával, a logopédussal, a fejlesztő pedagógussal, a gyógy-testnevelővel, a gyermek- és ifjúságvédelem szakembereivel kialakult kapcsolat egyre hatékonyabb. Az iskola-védőnők tapasztalatai, jelzései alapján az oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel történő együttműködés gyors problémamegoldást eredményez.

Az iskola-egészségügyi miniszteri rendelet által a kampányoltás keretében **oltásra kötelezett** tanulók többsége részesült az előírt védőoltásokban, az akut megbetegedés/ek miatti hiányzók pótoltatása folyamatos. Az oktatási intézményekben történő oltások folyamatát a BFKH Budapest XIV. Kerületi Népegészségügyi Intézete Járványügyi Csoportja rendszeresen ellenőrizte. A tisztasági szűrővizsgálatokat a módszertani utasítás szerint, folyamatosan végezték/végzik az iskola-védőnők. A pediculosis (tetvesség) miatt kiszűrt tanulókat egyénileg tájékoztatják, figyelembe véve a gyermekek jogait, nagy hangsúlyt helyezve az újrafertőződés megelőzésére. Az iskolai egészségnevelés egyéni, személyre szabott és csoportos formában egyaránt megvalósult.

A Védőnői Szolgálat és az érintett intézmények együttműködése 2018. év során zökkenőmentes volt. Az eredményes munka elengedhetetlen feltétele a személyek (védőnő, családgondozó) állandósága és elérhetősége az adott eset megoldásánál, **a kétirányú információáramlás** (szóban és írásban is), a rendszeres kapcsolattartás illetve az esetmegbeszélő csoportok működtetése.

A védőnők is fontosnak tartják a gyermekek, fiatalok részére a szabadidő helyes eltöltéséhez a megfelelő intézmények és programok kialakítását kerületünkben.

6.2. Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XV. kerületi Tagintézménye

A **nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv.** alapján 2013. január 1-től fejlesztő felkészítést, fejlesztő iskolai oktatást **csak pedagógiai szakszolgálat láthat el.** A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény alapján mind a fejlesztő felkészítő, mind a fejlesztő iskolai oktatást végző, valamint a gyermekvédelmi feladatokat ellátó közalkalmazottak a **Klebelsberg Intézményfenntartó Központ állományában végzik tovább tevékenységüket.** Az átszervezések következtében sem az érintett szakemberek, (pedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok) sem a gyermekek érdekei nem sérültek.

A szakszolgálat, mint intézménytípus 0-tól 23 éves korig láthatja el a kerület gyermekeit, fiataljait. Arra szeretnének építeni, hogy a nagyon korai életszakasztól kezdve legyen lehetőségük a gyermekek segítésére, nyomon-követésére egészen a felnőtté válásig. További fontos szempontjuk, hogy több szakma képviselőit is be tudják vonni a munkába, hiszen

tanító, gyógypedagógus, konduktor, logopédus, pszichológus egyaránt tagja szakmai csapatuknak.

Feladat-ellátási kötelezettségeik közül a nevelési tanácsadás, és a szakértői tevékenységi körük összes gyermeke tulajdonképpen a gyermekvédelmi probléma tárgykörébe tartozhatna, ami nagyon nagy számot jelentene. Azonban az évek során kialakultak a problémafajták, melyek mentén a gyermekvédelem körében gondolkoznak.

Jellegük szerint:

probléma	esetszám
védelembé vett gyermek	3
pszichoterápia Gyermekjóléti kezd.	5
gyermekelhelyezés, válás	2
kiskorú veszélyeztetése	-
- vizsgálatra kötelezés	10
család és iskola konfliktusa	1
a fentiekből + esetkonferencia	5
lakhatási kérdések, átmeneti otthonban elhelyezés, esetkonferencia	1
iskolai bántalmazás gyanúja	1

Az előző évekhez képest új szereplő nem jelent meg a gyermekvédelmi munkájukban. Továbbra is jellemző a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat felkérése pszichoterápiára, illetve más terápiákra, de ezek nem túl magas esetszámok. Működési módjukból következően továbbra is a szülői jelentkezések túlsúlyát tapasztalják.

A táblázatban megjelenített problémák mindegyike a határozottabb gyermekvédelmi beavatkozást igénylő kategóriába tartozik, átlagosan havi 2 súlyosabb problémát jelent. Protokolljaik, eljárásrendjük lehetővé teszi a széles a repertoárt, szakmai eszköztáruk mindegyikét bevethetik természetesen az igényeknek és az esetvezetésnek megfelelően. Konkrétan a telefonos egyeztetésen (szülővel, gyermekjóléti szolgálattal, intézménnyel, pszichiáterrel), a személyes konzultáción (a szereplők ugyan azok, mint az előző esetben), a különböző terápiás megsegítéseken keresztül, az esetkonferenciáig sok minden beletartozik.

Szakmai protokolljaik alapján első körben nehézségeiket egyéni beszélgetésekre, team megbeszélésekre, szupervízióra viszik. Természetesen együtt gondolkoznak, dolgoznak a gyermekvédelmi szolgálat munkatársaival is, gyermekpszichiáterhez is szoktak fordulni és a gyermek pedagógusát is megkeresik, ha szükségesnek ítélik meg.

Első és legfontosabb partnerük természetesen a kerületi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat. Keresik a kapcsolatot az egészségügyi és az oktatási intézményekkel. Személyes kapcsolataikkal is élnek, de nagyon hiányolnak egy adatbázist, ahol naprakész információhoz lehetne jutni szakembereknek és érdeklődőknek egyaránt. Sikernek könyvelik el, ha csökken a veszélyeztetettség mértéke, ami természetesen nagyon nehezen mérhető.

7. A gyermekek napközbeni ellátása

7.1 XV. ker. Önkormányzat Egyesített Bölcsődék

Ellátási területe: Rákospalota – Pestújhely - Újpalota.

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára. A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsőde feladata a 3 éven aluli gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi-lelki fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével.

A családban nevelkedő gyermekek napközbeni gondozását, nevelését ellátó intézményként működő **Egyesített Bölcsődék** 6 tagintézményben látja el a gyermekeket. Férőhelyek száma 2018. december 31-én: **644**.

A 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 40. § szabályozza a bölcsődei férőhelyek számát, amely szerint a bölcsődei csoportban nevelhető, gondozható gyermekek száma 12 fő. Abban a bölcsődei csoportban, melyben valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható.

A sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátó bölcsődei csoportban (teljes integrációban) legfeljebb 11 (4/2019.(II.27) Emmi rendelet 5.§) a kizárólag sajátos nevelési igényű gyermeket ellátó bölcsődei csoportban (speciális) legfeljebb 6 gyermek nevelhető, gondozható.

Férőhelyek alakulása 2018. évben

Sorszám	Bölcsőde neve	Bölcsőde címe	Férőhelyek száma
1.	XV/2	1158 Budapest, Bezsilla N. utca 17.	40
2.	XV/3	1152 Budapest, Fő út 33.	100
3.	XV/5	1157 Budapest, Kavicsos köz 6.	140
4.	XV/6	1154 Budapest, Wesselényi utca 31.	84
5.	XV/10	1156 Budapest, Kontyfa utca 6.	140
6.	XV/12	1156 Budapest, Nádastó park 1.	140
Összesen			644

Összesítő statisztika a 2018. évről

Bölcsődék címei		Engedélyezett férőhely	Beíratott gyermekek száma (gondozási nap)	Gondozott gyermekek száma (gondozási nap)	Beíratott gyermekek %	Gondozott gyermekek %
2. sz.	Bezsilla N. u. 17.	40	8430	5966	94,93	67,18
3. sz.	Fő út 33.	100	21164	14225	95,33	64,07
5. sz.	Kavicsos köz 6.	140	24376	16131	77,04	50,98
6. sz.	Wesselényi u.31-33.	84	15733	10381	83,98	55,41
10. sz.	Kontyfa u. 6.	140	22282	15225	71,37	48,76
12. sz.	Nádasztó park 1.	140	20703	14132	66,61	45,46
Összesen:		644	112688	76060	78,39	52,91

Jellemzően a januártól –májusig terjedő időszakban a feltöltöttség és kihasználtság magasabb, a nyári időszakban ezek a mutatók alacsonyabb értéket mutatnak, valamint szeptembertől egy alacsonyabb feltöltöttségről induló, de egyre növekvő feltöltöttség és kihasználtság jelenik meg.

A viszonylag alacsony kihasználtság feltételezhető oka, hogy a gyermekek alacsonyabb életkorban kerülnek a bölcsődei ellátásba.

Felvett gyermekek száma 2018. december 31-én

Bölcsődék címei		Engedélyezett férőhely	Felvett gyermekek száma	Feltöltöttség %
2. sz.	Bezsilla N. u. 17.	40	39	97,5
3. sz.	Fő út 33.	100	99	99
5. sz.	Kavicsos köz 6.	140	106	75,71
6. sz.	Wesselényi u.31-33.	84	69	82,14
10. sz.	Kontyfa u. 6.	140	82	58,57
12. sz.	Nádasztó park 1.	140	83	59,28
Összesen:		644	478	74,22

A 2018. december 31-én beíratott gyermekek száma az előző év ugyanezen időszakához viszonyítva 11 fővel alacsonyabb.

Abban a bölcsődei csoportban, melyben valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható. Mivel minden intézményben van két éven aluli gyermek, így a feltöltöttség nem tudja elérni a 100%-ot. A 2014. évben bevezetésre kerülő GYED extra kimutatható létszámemelkedést hozott, azonban a 2016. január 01-én

bevezetésre kerülő GYED extra módosítás (a gyermek 6 hónapos korától munkába állhat az édesanya a GYED folyósítása mellett) azt eredményezte, hogy megemelkedett a felvételkor 1 éven aluli gyermeke száma.

A bölcsődékben a beiratkozás és ez által a beszoktatás folyamatos, ezért egészen május végéig várható létszámemelkedés. Ezzel a férőhely számmal 2018-ban biztosított volt, hogy minden napközbeni ellátásra vonatkozó igényt ki tudják elégíteni.

A gyermekek életkori megoszlása 2018. december 31-én

Kor	Fő	%
1 – 10 hónapos	2	0,42
11 – 18 hónapos	32	6,69
19 – 36 hónapos	407	85,15
37 – és több hónapos	37	7,74
Összesen	478	100

A 2018.évben hasonló arányú a 18 hó alatti gyermekek száma, mint 2017-ben.

A két évesnél fiatalabb gyermekek aránya 2017. december 31-én: 17,59 %

2018. december 31-én 19,45%, ami további emelkedést mutat.

A 3 éven felüli gyermekek 32,4%-a sajátos nevelési igényű (12 gyermek).

Összes gondozott gyermek a 2018. évben

Bölcsőde	Összes gondozott gyermek
XV/2-es bölcsőde, Bezsilla N. u. 17.	76
XV/3-as bölcsőde, Fő út 33.	185
XV/5-ös bölcsőde, Kavicsos köz 6.	195
XV/6-os bölcsőde, Wesselényi u.31-33.	130
XV/10-es bölcsőde, Kontyfa u. 6.	115
XV/12-es bölcsőde, Nádastó park 1.	215
Összesen	916

Az Egyesített Bölcsődék alapvető célkitűzése a magas szintű, a lakossági és szakmai igényeknek mind jobban megfelelő nevelői - gondozói munka biztosítása a kerület valamennyi bölcsődéjében. A bölcsődék rendelkeznek azokkal a személyi és tárgyi feltételekkel, melyek biztosítják a mindezt elősegítő magas szintű nevelő-gondozó munkát.

A fluktuáció és a nyugdíjba vonuló kollégák miatt kialakult munkaerőhiányt a lehető legrövidebb idő alatt próbálják pótolni, továbbá az elhasználódott eszközeiket a fejlesztési koncepciónak és a költségvetésüknek megfelelően cserélik.

A korszerű táplálkozásnak megfelelő élelmezést két központi konyhán keresztül biztosítják a gyermekek számára. A tavalyi évben teljes körű felújításon esett át a Nádastó parki főzőkonyha, ahol kialakításra került a diétás főzőrészleg is. A speciális étkezést (liszt, cukor, tej érzékeny stb.) igénylő gyermekek számára továbbra is a szükségleteknek megfelelő

élelmezést nyújtják. A HACCP előírásainak betartását folyamatosan ellenőrzik minden konyhában. A takarékos gazdálkodás érdekében a mosodai tevékenységet két mosókonyha látja el.

A bölcsőde vállalhatja a hat éven aluli sajátos nevelési igényű gyermek nevelését, gondozását, amennyiben az ellátáshoz szükséges tárgyi feltételekkel rendelkezik. Ezen gyermekek számára 18 férőhely áll rendelkezésre a XV/12-es Bölcsődében.

Nktv. 4. § 25. pont

Sajátos nevelési igényű:

„az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

A sajátos nevelési igényű gyermekek *korai fejlesztése*, fejlesztő felkészítése a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény bölcsődére vonatkozó átmeneti rendelkezése szerint – 96. § (5) bekezdés – 2012. december 31-ig folyhatott bölcsődei nevelés-gondozás keretein belül.

2013. január 1-től kizárólag külön erre a célra létrehozott köznevelési intézmény – Klebelsberg Intézményfenntartó Központ – irányításával végezhető.

Ennek értelmében 2013. január 1-től a bölcsőde a sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációját és rehabilitációját nem, kizárólag nevelését-gondozását végezheti.

Változatlanul **18 férőhely** áll rendelkezésre a sajátos nevelést igénylő gyermekek számára 6 éves korig. A Nádastó parki bölcsőde nyújt lehetőséget a szociális rehabilitációra, egy másfajta inger gazdag környezet megismerésére, nagyobb fokú önállósodásra. Az integrált fejlesztés, gondozás az egészséges gyermekek esetében a másság elfogadását és a toleranciát fejleszti, a szülők számára lehetővé teszi a munkavállalást, csökkenti a kirekesztettség érzését, tanácsot ad a sajátos igényű gyermek neveléséhez.

2018-ban éves viszonylatban **25** sajátos nevelési igényű gyermeket neveltek, gondoztak a szakmai elvárásoknak megfelelően. 24 gyermeket a Nádastó parki bölcsődében láttak el, 1 gyermek spontán integráció során a Kontyfa utcai bölcsődében az ellátás megkezdése után lett sajátos nevelési igényű.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a bölcsőde tárgyi, személyi és szakmai feltételeit tekintve is az egyik legjobb intézményi elhelyezési forma a sajátos nevelési igényű gyermekek számára. A kisgyermeknevelők képzésébe, továbbképzésébe folyamatosan beépültek a feladatvégzéséhez szükséges gyógypedagógiai, a sajátos nevelési igényű gyermekek bölcsődei nevelésére-gondozására vonatkozó, az integráció-szegregáció kérdéskörébe tartozó ismeretek.

Az utóbbi években több halmozottan fogyatékos gyermek is bekerült az ellátásba, minden esetben sikerült, ha csak részlegesen is, beintegrálni őket a bölcsődei csoportba. A kisgyermeknevelők részéről ez fokozottabb figyelmet és nagyobb fokú alkalmazkodást igényel, de a jelenlegi tapasztalatok azt mutatják, hogy képesek ezekben az esetekben is ugyanazt a magas színvonalú szakmai munkát végezni.

Azonban a tavalyi évben több olyan óvodás korú SNI gyermek maradt a bölcsődei ellátásban, akiknél az agresszív viselkedés megnehezítette a mindennapi feladatokat. Nehéz

együttnevelni a kettő és hatéves korú gyermekeket, továbbá a részleges integráció és csoportos foglalkozások során a bölcsődés korosztály már nem jelent húzóerőt az óvodás korú gyermekeknek, ezért 2018 szeptemberétől három speciális csoportban látják el az SNI gyermekeket, a részleges integráció lehetőségét alkalmazva.

Nagy gondot fordítanak a szülőkkel való kapcsolattartásra, segítségükre pszichológust alkalmaznak, aki a kisgyermeknevelőknek is segíti a munkáját.

2018. évben a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei a törvényben előírt módon és óraszámában biztosították a gyermekek fejlesztését, továbbá idén is partnerek voltak abban, hogy lehetőség legyen az összehangolt fejlesztő munka érdekében team megbeszélésekre. Ezekben a megbeszéléseken részt vett a Pedagógiai Szakszolgálat XV. kerületi vezetője, az Egyesített Bölcsődék igazgatója, gyógypedagógusok, pszichológus, szakmai tanácsadó, kisgyermeknevelők, gyógypedagógiai asszisztens. A rendszeres megbeszélések által összehangoltabb és eredményesebb lehet a fejlesztő munka.

Korai fejlesztés esetén inkább habilitációról beszélünk, ami – eltérő fejlődésmenet esetén – a fejlődés útjára való ráhelyezést jelent.

A fejlesztés egyéni és csoportos foglalkozásokból áll, melyet a gyermek igényeihez mérten állít össze a gyógypedagógus. A pedagógiai szakszolgálat gyógypedagógusával közösen tervezik meg minden nevelési év elején a menetrendet. A gyógypedagógus meghagyva a kisgyermeknevelők kompetenciáját, ötletekkel segíti a gondozásban rejlő fejlesztési lehetőségeket.

A tornaszoba kialakításával lehetőség nyílt arra, hogy a Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusai délután is tudják fejlesztésre fogadni a gyermekeket, így a szülőkkel közös foglalkozásokat helyben, a bölcsődében tudják megtartani. Ez a szülőknek is nagy segítség, hiszen nem kell a gyermeket elvinni a délutáni fejlesztésre, más intézménybe.

A 2018. évben is nehéz volt megtalálni a sajátos nevelési igényű gyermekeknek a megfelelő intézményt, ahol további fejlesztésük biztosított. Ez évről-évre komoly gondot okoz, hiszen nem minden gyermek alkalmas arra, hogy teljes integrációban fejlesszék tovább. A szegregált intézményeknél pedig általában hosszú várólista van. Különösen igaz ez azokra, az autista gyermekekre, akik részleges integrációban még jól fejleszthetők, teljes integrációban azonban a viszonylag magas létszám miatt már nem.

Mivel az 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 42. § (3) kimondja, hogy *a bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti*, így a halmozottan sérült és teljes integrációban nem nevelhető gyermekek sokszor bölcsődések maradnak, így kimarad az életükből az óvodáskor, ahol a saját korosztályuk között fejlődhetnének.

Ha a szülők találnak kerületen kívül megfelelő intézményt, az nagy terhet róhat a családokra, hiszen az utazást sokszor nehéz megoldani a sérült gyermekekkel.

Statisztikai mutatók a sajátos nevelési igényű gyermekek 2018. évi gondozásáról

Bölcsőde XV/12	Felvehető gyermekek száma	SNI	Beíratott gyermekek száma (felvett)
2018. január	18		16
2018. február	18		16
2018. március	18		16
2018. április	18		17
2018. május	18		17
2018. június	18		17
2018. július	18		13
2018. augusztus	18		14
2018. szeptember	18		6
2018. október	18		8
2018. november	18		11
2018. december	18		12

Spontán integráció során lett 1 gyermek sajátos nevelési igényű a Kontyfa utcai bölcsődében (beszéd fogyatékoság okán), de mivel a gyermek érdekét az szolgálta, hogy a megszokott csoportjában maradjon, ezért nem változtattuk meg a gondozás helyét.

Az óvodák és a bölcsődék kapcsolata változatlanul jó, főleg azokban a bölcsődékben ahol egy épületben működik a két intézmény. Törekedtek a gondozási-nevelési gyakorlatok kölcsönös megismerésére, a nevelési folyamatok egymásra épülésének elősegítésére. A gyermekek - óvodába kerülés előtt - a kisgyermeknevelőkkel meglátogatták a leendő óvodájukat, az óvónők pedig a bölcsődékben ismerkedtek a gyermekekkel, továbbá a szülői értekezleteken az óvodavezetők is tájékoztatást nyújtanak. Az óvodavezetőkkel, több alkalommal konzultáltak, főleg a sajátos nevelési igényű gyermekek kapcsán, ezen a területen továbbra is szeretnének komolyabb együttműködést kialakítani.

Alapellátáson túli szolgáltatásai

Sószoba

Öt intézményünkben sószobát üzemeltetnek, melyet a gyermekek a 2013 szeptemberétől induló szezonban már valóban alapellátáson túli szolgáltatásként térítés mentesen tudnak igénybe venni.

A sómadrin oldat belégzése jótékony hatással van légúti megbetegedésben szenvedő gyerekekre illetve erősíti az immunrendszerüket, növeli szervezetük ellenálló képességét. A csak természetes anyagokat tartalmazó telített sóoldat a nagy párolgási felületnek hála minden motorizáció nélkül átalakítja a helyiség mikroklímáját, a szoba pedig lényegében az áldásos hatásokról közismert sóbarlangokat "utánozza". A sószoba a Somadrin Klímaoldat folyamatos párolgása során jelentősen emeli a helyiség relatív páratartalmát, serkenti a légzőszervek aktivitását, a hörgők öntisztulását, mely által csökken a nyálkahártya gyulladása.

Gyerekeknek fél éves kortól ajánlott. Orvosilag bizonyított, hogy a rendszeresen sóbarlangba járó gyerekek ritkábban betegszenek meg, és hamarabb gyógyulnak.

A felsőlégúti megbetegedések megelőzése céljából ősztől tavaszig előre meghatározott ütemterv és igény szerint rendszeresen látogatják bölcsődéseik ezeket a sószobákat, melyekben a jótékony hatás mellett számos tevékenységre nyílik lehetőség.

A sószobában eltöltött idő ősztől – tavaszig szerves része a napirendnek, a gyerekek 3-5 fős csoportokban, heti 2-3 alkalommal ½ - ½ órát tartózkodnak ott.

A szülők nagy örömmel fogadják ezt a külön szolgáltatást, mellyel kompenzálni tudják a fizetendő gondozási díjat, hiszen ez minden gyermek számára térítésmentesen elérhető, amennyiben a szülő igényli.

Tanácsadás

Gondozási- nevelési kérdésekben a kisgyermeknevelők és a bölcsődevezetők is rendelkezésre állnak. Lehetőség van négy szemközti beszélgetésre és kiscsoportban a szülőcsoportos beszélgetésen is választ kaphatnak a szülők felmerülő kérdéseikre. Témaválasztásnál kikérik a szülők véleményét.

2015 szeptemberétől a bölcsőde pszichológusa nyújt segítséget igény esetén a családoknak, különösen fontos ez a sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő szülők esetében.

Családi nevelést segítő külön szolgáltatásaik

Időszakos gyermekfelügyelet

A napközbeni ellátást igénybe nem vevő, kisgyermeket nevelő családok közül többen jelezték, hogy nehezen tudják megoldani gyermekük felügyeletét, hivatalos ügyeik intézése és munkahelykeresésük időtartamára. Az igény erősítette és alátámasztotta az ez irányú szakmai elképzeléseket.

A Gyvt. 42. § (4) bekezdése értelmében, *ha a bölcsőde alapfeladatát nem veszélyezteti, a bölcsőde, térítési díj ellenében, külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet működtethet, mely szolgáltatást a gyermek 6. életévének betöltéséig lehet igénybe venni.* Az időszakos gyermekfelügyelet a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás. Ha a bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtják a szolgáltatást, a bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az e rendeletben meghatározott, egy bölcsődei csoportban ellátható gyermekek maximális számát. A szülők alkalmi elfoglaltsága idejére, néhány órára is előzetes igénybejelentés alapján kérheti gyermeke felügyeletét a szolgáltató egységben térítés ellenében.

A csoportösszetétel változékonysága, és a széles skálán mozgó elvárások kezelése kisgyermeknevelőktől kiemelkedően magas szintű ismereteket, rugalmasságot igényel.

Az időszakos gyermekfelügyelet igénybevétele esetén is ajánlatos előzetesen, lehetőleg a szülővel együtt ismerkedni a leendő új környezettel és a kisgyermeknevelőkkel.

A tagbölcsőde vezetője a gyermek személyi adatain kívül rögzíti a szolgáltatás igénybevétele napját, időtartamát, és azt, hogy kinek adható ki a gyermek, kit és hol lehet értesíteni sürgős esetben.

Az időszakos gyermekfelügyeletet két telephelyen valósították meg. Figyelembe véve a bölcsődék elhelyezkedését, a XV/3-as Fő úti bölcsődében a felújítás során kialakított baba-

mama szobában, vagy az üres férőhelyeken, illetve a XV/10-es Kontyfa utcai bölcsődében az üres férőhelyeken.

Az **időszakos gyermekfelügyelet keretében** mindkét bölcsőde a gyermekek számára az alábbiakat biztosítja:

- szakszerű gondozás-nevelés,
- testi-lelki szükségletek kielégítése,
- a fejlődés és a szocializáció segítése,
- igény szerinti étkezés, az itt töltött időszaknak megfelelően,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés,
- kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése,
- egyéni bánásmód,
- a gyermek korának megfelelő játékeszközök.

Az időszakos gyermekfelügyelet lehetőséget nyújt arra, hogy intézményi felvétel nélkül - a szülők igényeinek megfelelően - a gyermek néhány órát töltsön a bölcsődében. Mindkét intézmény személyi és tárgyi feltételei a feladat biztosítására megfelelőek. Az időszakos gyermekfelügyelet biztosítása az Önkormányzat részéről többletkiadással nem jár.

A szolgáltatás díja: 300 Ft/óra + étkezés

A többéves tapasztalat azt mutatja, hogy ez a szolgáltatás nagy segítség a családoknak, és azok a gyermekek, akik időszakos gyermekfelügyelet alkalmával megismerkednek a bölcsődei élettel, sokkal könnyebben alkalmazkodnak majd ahhoz a helyzethez, amikor ténylegesen is bölcsődéssé esetleg már óvodássá válnak.

A szolgáltatást 2018-ban a két intézményben összesen 48 család vette igénybe, ami 9 családdal több, mint az előző évben.

Játszócsoport

A Gyvt. 42. § (4) bekezdése értelmében, *ha a bölcsőde alapfeladatát nem veszélyezteti, a bölcsőde, térítési díj ellenében, külön szolgáltatásként játszócsoportot működtethet, mely szolgáltatást a gyermek 6. életévének betöltéséig lehet igénybe venni.*

A bölcsődében, külön játszócsoport kialakításával, a szülőkkel vagy hozzátartozókkal együtt fogadják a gyermekeket a hét bizonyos napjain. A kisgyermeknevelő szerepe megváltozik: ő a háziasszony a csoportban, a gyermekeket a kísérőik gondozzák.

A **játszócsoport** lehetőséget teremt arra, hogy:

- A szülő és gyermeke kedvező körülmények között játszhasson együtt
- a gyermekek barátkozhassanak egymással
- a szülők beszélgethessenek egymással, kicserélhessék tapasztalataikat
- a szülők tanácsot, segítséget kérhessenek a kisgyermeknevelőtől
- klubszerű foglalkozások keretében beszélgethessenek (a kisgyermeknevelés és gondozás, az egészséges életmód, stb.) a terület szakembereivel

A Játszócsoport szolgáltatás jelentősége abban van, hogy a szülők jobban megismerik gyermekük életkori sajátosságaiból adódó reakcióit, a szülő-gyermekkapcsolat, az örömteli együttlét alatt mélyül, a szülők szerepeikben megerősödnek, barátságok szövődnek, kialakul egy önkéntes segítőkör.

A gyermekek számára ebéd is igényelhető. A szülők megismerhetik azokat az ételféleségeket, melyek a 0–4 éves kisgyermek egészséges fejlődését biztosítják, ételrecepteket kérhetnek, cserélhetnek.

A Játzócsoport háziasszonya segítségével közösen szervezik a gyermekek napirendjét, megtapasztalják, hogy az adott korú gyermekek értelmi fejlődését milyen típusú játékok segítik.

Ez a szolgáltatás alkalmas a bölcsődei, illetve óvodai közösség előkészítésére, hiszen itt a gyermekek olyan társas viselkedésekről szerezhetnek élményt a mamák biztonságot nyújtó jelenléte mellett, melyeket a későbbi szocializációs helyzetekben már önállóan kell átélniük.

A játzócsoport a bölcsőde külön erre a célra kialakított helyiségében működik, ezért ezt a szolgáltatást a XV/3-as Fő úti bölcsődében tudtuk megvalósítani, mert ebben az intézményben van ilyen helyiség.

A bensőséges hangulat kialakításához nagyon fontos a létszám határok figyelembevétele. A helyiség méreteit tekintve maximum 8 gyermek és szülője számára tudják biztosítani alkalmanként a szolgáltatást.

A 2018. évben heti három alkalommal:

- kedd: ½ 10 – ½ 12 óráig
- szerda ½ 10 – ½ 12 óráig
- csütörtök: ½ 10 – ½ 12 óráig

A növekvő igényekkel a gyakoribb foglalkozásokat is meg tudják oldani.

Az intézmény személyi és tárgyi feltételei a feladat biztosítására megfelelőek.

A szolgáltatás díja: 600 Ft/alkalom (1 alkalom 2 óra)

A gyermek számára ebéd is igényelhető.

A szülők visszajelzései alapján elmondható, hogy ez a legnépszerűbb szolgáltatásuk. Örülnek ennek a lehetőségnek, a gyermekek szeretik a foglalkozásokat. Tapasztalataik alapján elmondható, hogy az ide járó gyermekek nagy része később igénybe veszi az időszakos gyermek felügyeletet is, majd később bölcsődések illetve óvodások lesznek. Szakmai véleményük szerint ez a folyamat mid a gyermek mind pedig a szülő számára a legbarátságosabb módja az intézményes nevelés megkezdésének.

A szolgáltatást 2018-ban 62 család vette igénybe, ami 10 családdal több, mint az előző évben.

Sószoba használat

Az egészséges életmódra nevelés része a bölcsődei életnek. Az intézményükbe járó gyermekek hetente több alkalommal is megfordulnak a sószobában. Emellett módot szeretnének biztosítani arra is, hogy a bölcsődébe nem járó családok térítési díj ellenében igénybe vegyék ezt a lehetőséget.

Két bölcsődét találtak alkalmasnak arra, hogy ezt a szolgáltatást bevezessék, az igényektől függően a hét meghatározott napjain.

XV/10-es Kontyfa utcai bölcsőde és a XV/5-ös Kavicsos közti bölcsőde.

A szolgáltatás díja: 130 Ft/30 perc.

Érdeklődés van, de konkrét igénybevétel nagyon csekély. Ennek oka, hogy a szülők terápiás céllal kívánják igénybe venni ezt a szolgáltatást. Az igénybe vétel feltétele azonban, mivel a bölcsődés gyermekek is ugyanabba a helyiségbe járnak, az, hogy a gyermek egészséges legyen. Tehát ez egy prevenciós szolgáltatás lenne. 2018-ban összesen 3 igénybevétel volt.

Gyermekvédelem

A gyermekvédelmi feladatok területén a bölcsődék vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak a jelzőrendszer többi tagjával, a gyermekorvosokkal, a védőnőkkel, a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársaival, és a gyámügyi szakemberekkel. A rászoruló családok részére közös megbeszéléseken alakítják ki a hatékony segítség formáit, eszközeit, szükség esetén szakemberhez irányítják őket.

2018-ban **52 gyermek** felvételére került sor a gyermekvédelem munkatársainak a javaslatai alapján, ez háromszor annyi gondozott, mint a 2017-es évben.

Gyermekvédelmi problémával **33 esetben** találkoztak, ahol a felmerülő nehézségek sokfélék (szociális problémák, lakhatási problémák, rendezetlen családi jogállás, válás, családba fogadás, egyedülálló szülő, nevelési problémák, bántalmazás gyanúja, veszélyeztetettség).

Fokozottan figyelemmel kísérik a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a védelembe vett gyermekek fejlődését. Kiemelt feladatuknak tartják, a szociális problémákkal küzdő, vagy periférián élő családok gyermekeinél a hátrányok csökkentését, az egyéni bánásmód, az egyéni szükségletek, a megfelelő személyi-és tárgyi feltételek, valamint a szeretetteljes, derűs légkör biztosításával.

Nagy figyelmet fordítanak a diétás étkezést igénylő gyermekek ellátására, továbbá a különleges bánásmódban részesülő szondatáplált gyermekek gondozására is.

Részt vettek a Család- és Gyermekjóléti Központ „Éves tanácskozás”-án és több alkalommal a szervezett konzultáción. Telefonon rendszeresen tájékoztatták egymást az adott gyermekek esetében. Tájékoztatással, együttgondolkodással is segítették a felmerült problémák megoldását.

2018-ban gondozott kedvezményezett gyermekek gondozási díj tekintetében

Bölcsőde	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő (fő)	Tartós beteg (fő)	3 és több gyermekes (fő)	SNI gyermek (fő)	Védelembe vett gyermek
XV/2-es bölcsőde, Bezsilla N. u. 17.	0	7	5	0	0
XV/3-as bölcsőde, Fő út 33.	13	11	23	0	0
XV/5-ös bölcsőde, Kavicsos köz 6.	5	7	31	0	0
XV/6-os bölcsőde, Wesselényi u.31-33.	1	8	22	0	0
XV/10-es bölcsőde, Kontyfa u. 6.	13	6	22	2	0
XV/12-es bölcsőde, Nádastó park 1.	3	13	12	24	2
Összesen	35	52	115	26	2

2018-ban gondozott kedvezményezett gyermekek étkezési díj tekintetében

Bölcsőde	Rendszeres gy.védelmi kedv.-ben részesülő (fő)	Tartós beteg, és SNI (fő)	3 és több gyermekes (fő)	Nevelő szülős (fő) (2015.09.01-től)	Tartós beteg v. fogyatékos gyermeket nevelő (fő)	119.301 Ft/Fő jövedelem alatt (fő) (2018.01.01-től)
XV/2-es bölcsőde, Bezsilla N. u. 17.	0	7	5	0	0	37
XV/3-as bölcsőde, Fő út 33.	13	11	23	2	4	97
XV/5-ös bölcsőde, Kavicsos köz 6.	5	7	31	0	1	124
XV/6-os bölcsőde, Wesselényi u.33	1	8	22	0	1	69
XV/10-es bölcsőde, Kontyfa u. 6.	13	8	22	1	3	105
XV/12-es bölcsőde, Nádastó park 1.	3	37	12	0	3	90
Összesen	35	78	115	3	12	522

A 2017. évhez viszonyítva a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma jelentősen lecsökkent, közülük **17 fő** volt hátrányos helyzetű és **3 fő** halmozottan hátrányos helyzetű. A tartós beteg gyermekek és a 3 vagy több gyermeket nevelő családok száma emelkedett és némi emelkedés mutatkozik a nevelésbe vett gyermekek számánál is.

Minimálisan csökkent azoknak a családoknak a száma melyek a jövedelmük alapján részesülhetnek étkezési térítési díjmentességben.

2018. december 31-én a felvett gyermekek közel 73%- a étkezési kedvezményben részesült.

2017. december 31-én ez az arány közel 76% volt.

Az egészségmegőrzés segítése érdekében minden bölcsődében figyelemmel kísérik a védőoltásokat. Gondot fordítanak a vitamin- és ásványi anyag kellő mennyiségű bevitelére. Gyermekfogászati prevenció terén fokozottan figyelnek a korszerű étkezési szabályok betartására, a cukorfogyasztás csökkentésére és a rágásra nevelésre, a fogápolásra. Az elmúlt évben is minden bölcsődében volt Egészségnap rendezvény, melybe a szülőket is bevonták.

A törvényi előírásoknak megfelelően folyamatosan működnek a Bölcsődei Érdekképviseleti Fórumok, tagjait a szülői értekezleteken szavazással jelölik ki. A fórum tagjai tájékoztatást kapnak a bölcsőde munkájáról, a gyermekcsoport eseményeiről. Az eddigi tapasztalatok szerint a fórumok eredményesen támogatják a bölcsődei munkát. A Bölcsődei Érdekképviseleti fórum összetétele: szülői oldal, dolgozói oldal és fenntartói oldal. A tagok száma függ az adott bölcsőde nagyságától, de minden esetben igaz, hogy a fenntartói oldal és a dolgozói oldal összesen nem haladhatja meg a szülők létszámát. A 2018. évben is a fenntartó a Bölcsődei Érdekképviseleti Fórumba az Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottságból delegált tagokat.

A fenntartó intenzív jelenléte nagyon jót tett a fórum munkája szempontjából, a szülők által jelzett problémát tudták orvosolni, illetve tolmácsolni az illetékes szervek felé.

Ezeken a fórumokon rendszeresen részt vett meghívott vendégként az Egyesített Bölcsődék igazgatója is, így a szülők szakmai kérdésekben tudtak remélhetően kielégítő válaszokat kapni kérdéseikre.

A tennivalókat az Egyesített Bölcsődék szervezeti szintjén 5 évre szóló igen sok szempontot, követelményt és igényt figyelembe vevő szakmai program szerint szervezik, illetve alakítják ki. Az egyes bölcsődei részlegekben az egyéni és helyi sajátosságokat figyelembe véve, évente kiegészítő szakmai program készül, melyek minden évben felülvizsgálatra kerülnek.

Szakmai továbbképzést illetve tanfolyamot a 2018. évben 24 szakdolgozó számára tudták finanszírozni:

- 8 fő kisgyermeknevelő Gordon tréning
- 8 fő kisgyermeknevelő Bábtanfolyam
- 5 fő Montessori képzés
- 1 fő Autizmus alapképzés
- 2 fő Kreatív kisgyermeknevelő képzés

20 fő vett rész egyéb szakmai rendezvényeken, konferenciákon.

Szakmai látogatást tettek társintézményekben: Budai Korai Fejlesztő Központ, Nem Adom Fel Kávézó (érzékenyítő találkozás) Csodavár Inklúzív Játszóház.

Céljük a magas színvonalú szakmai munka megtartása, ezért házi továbbképzéseket minden intézményünkben rendszeresen tartanak, ily módon próbálják pótolni a hiányzó elméleti és gyakorlati tudást, vagy feleleveníteni a már meglévőt.

2018-ban tanulmányokat folytat

- főiskolán: 5 fő
- kisgyermeknevelő képzés: 1 fő

Kapcsolataik

A kompetencia határok kölcsönös tiszteletben tartásával jól működő kapcsolataik vannak a fenntartóval, a Gazdasági Működtetési Központtal és a társintézményekkel. Sajnos a védőnői szolgálatnak már nem feladata a bölcsődék látogatása, ezért a kapcsolat lazult, de problémás esetben velük is igyekeznek felvenni a kapcsolatot.

Az óvodák és a bölcsődék kapcsolata változatlanul jó, főleg azokban a bölcsődékben ahol egy épületben működik a két intézmény. Idén is törekedtek a gondozási-nevelési gyakorlatok kölcsönös megismerésére, a nevelési folyamatok egymásra épülésének elősegítésére. A gyermekek - óvodába kerülés előtt - a kisgyermeknevelőikkel meglátogatták a leendő óvodájukat, az óvónők pedig a bölcsődékben ismerkedtek a gyermekekkel. Több alkalommal konzultáltak a köznevelési intézmények vezetőivel, főleg a sajátos nevelési igényű gyermekek kapcsán, ezen a területen szeretnének komolyabb együttműködést kialakítani.

Kerületünk 1987 óta teret ad a sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztésének, rehabilitációjának és rehabilitációjának. 2013. évtől ezt a feladatot közösen látják el XV. kerületi Pedagógiai Szakszolgálattal. Sikerült kialakítani a jó és hatékony együttműködést.

A Család- és Gyermejköltségi Központ által szervezett konzultációk a gyermekvédelmi feladatok szakszerű ellátásához nyújtanak nagy segítséget. Kapcsolatuk intenzív és folyamatos.

Továbbra is kapcsolatot tartanak a fővárosi bölcsődékkal, negyedévente konzultációra összeülnek a vezetők és szaktanácsadók.

Ünnepek

Hagyományaikhoz híven minden bölcsődében megtartották ünnepeinket, a farsangot, húsvétot, anyák napját, gyermeknapot és elbúcsúztatták az óvodába induló gyermekeket, megünnepelték a mikulást és a karácsonyt. Ültettek virágot a Föld Napján, volt Egészségnap és még sok-sok program a gyermekeknek illetve családi délutánok közösen a szülőkkel.

Lehetőség szerint igyekeznek a szülőket is bevonni ezért a gyermeknap és a búcsúztató a szülőkkel közös nagy ünnep szokott lenni. A központi bölcsődében Húsvétkor, Karácsonykor az alkalomhoz illő, a gyermekek korának és fejlettségi szintjének megfelelő kis mesét jelenítettek meg a kisgyermeknevelők a gyermekek örömeire. Ezt a kezdeményezést folytatta a Fő úti bölcsőde is.

Vállalt feladataik 2018-ban

A Gyvt. 40. § (3) bekezdése értelmében a bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatásokkal segítheti a családokat.

Ennek a lehetőségnek a tükrében az Egyesített Bölcsődékben három olyan szolgáltatást vezettek be, melyek pontosan ezt a segítő szándékukat fejezi ki a 3 éven aluli gyermeket nevelő családok irányába. A játszócsoporttal kapcsolatban a szülők visszajelzése pozitív, a gyermekek szívesen jönnek minden alkalommal. Szeretik a készségfejlesztő játékokat és a kreatív foglalkozást egyaránt. A megemelt óraszámmal ki tudták elégíteni a szülők igényét.

Az időszakos gyermekfelügyelet férőhely száma is megfelelőnek bizonyult az elmúlt évben. 2018-ban mindkét szolgáltatásukat több családdal sikerült megismertetni. A Nádastó parki bölcsődében már elindult a kezdeményezés egy klubszerű beszélgetésre, ahol a szülők és a szakemberek tudtak segítséget, tapasztalatot, információt megosztani egymással. Az egészséges életre, és a környezettudatos életmódra nevelésre nagy hangsúlyt fektetnek, ezért 2018-ban is megtartották hagyományosan, az Egészségnap rendezvényüket.

Szakmai együttműködésük tovább erősödött mind az óvoda, mind pedig a kerületi Pedagógiai Szakszolgálattal. A védőnői szolgálattal is elindult az együtt gondolkodás, továbbá a Család és Gyermekjóléti Központ segítségével közös team értekezleten vettek részt. A Nádastó parki tornaszoba, lehetőséget ad az SNI gyermekek mozgásfejlesztésére, továbbá minden csütörtökön délután itt biztosítanak helyet a „rizikó babak” és szüleik részére a TSMT torna megtanulásához.

Tervek

Továbbra is fontosnak tartják a meglévő jó intézményi kapcsolataik ápolását, szükség szerint bővítését, valamint a jövőben is figyelemmel kell kísérniük a szakmai és a társintézmények tevékenységét. Folyamatos és jó az együttműködés az óvodavezetőkkel, közös célként tűzték ki a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását óvodai szinten, ahol lehetőség lenne akár kis létszámú integrált, akár szegregált csoportok kialakítására. Szeretnének lehetőséget teremteni arra, hogy a bölcsődébe járó óvodás korú halmozottan sérült, vagy súlyosan fogyatékos gyermekeknek is legyen kerületi befogadó intézmény.

Összegzés

A családi nevelést támogató, alapfeladataikon felüli szolgáltatásaikat, vállalt feladataikat a 2018. évben is teljesítették:

- Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása.
- Somadrin terápia.
- Diétás étkeztetés.
- Gondozási-nevelési tanácsadás a családok számára

Az Egyesített Bölcsődék működését stabilnak és kiegyensúlyozottnak látják. A szakmai munkát jónak, a személyi és tárgyi feltételek a törvényi előírásoknak megfelelőek. 2018-ban az összesen gondozott létszám **916 fő**, ami az előző évhez képest emelkedést mutat, azonban az év végi felvett létszám minimálisan csökkent (11 fő). Minden bölcsődei ellátásra vonatkozó igényt ki tudtak elégíteni. Különös figyelmet szentelnek a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, illetve az őket nevelő családoknak. Büszkék arra, hogy az SNI ellátás színvonalát meg tudták tartani annak ellenére, hogy a korai fejlesztés kikerült a bölcsődék feladatköréből.

7.2 Családi bölcsőde

A XV. kerületben - magánvállalkozás keretében az elmúlt években 6 **családi napközi** működött. A családi napközök országos módszertani feladatellátását 2011. július 29-től törvényi felhatalmazás alapján a *Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet*, illetve ma már a jogutódja végzi - a központi hivatalok és a költségvetési szervi formában működő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatával kapcsolatos intézkedésekről szóló 1312/2016. (VI. 13.) Korm. határozat értelmében a **Család-, Ifjúság- és Népesedéspolitikai Intézet** - külső szakértők bevonásával. A működési engedélyek kiadásával és az ellenőrzésével pedig a Budapest Főváros Kormányhivatal *Szociális és Gyámügyi Osztály* foglalkozik. 2017-től a családi napközök **családi bölcsőde** néven működhetnek tovább és kizárólag 3 év alatti gyermekek ellátásával foglalkozhatnak. A jogszabályváltozásokat követően a magánvállalkozásban, egyházi fenntartásban működő családi napközök átalakultak, illetve nem tudták vállalni a további üzemeltetést.

8. A gyermekek átmeneti gondozása

8.1 „Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthona

A gyermekek átmeneti gondozása érdekében a XV. kerületi Önkormányzat - a *helyettes szülői ellátás* biztosítására - a XX. kerületi Önkormányzattal kötött ellátási szerződést, míg a *gyermekek átmeneti otthoni ellátására* 2018 júniusában megújítandó szerződéssel rendelkezik Újpest Önkormányzatával **8 férőhelyre**.

A Gyermekek Átmeneti Otthona az 1997. évi XXXI. tv. (Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról) szerint olyan családban élő 0 – 18 éves korú gyermekek befogadására teljes körű ellátással, aki nevelése átmenetileg valamilyen ok miatt családon belül nem megoldható, illetve átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradtak vagy veszélyeztetett élethelyzetben vannak.

Az Aranyhíd Gyermek Átmeneti Otthona önkormányzati fenntartású 24 fős bentlakásos intézmény, amely átmenetileg veszélyeztetett helyzetbe került kiskorúaknak nyújt bentlakásos otthont a IV., a XVI. és a XV. kerület 0-18 éves korú gyermekeiknek.

Statisztikai adatok 2018. év:

létszám	I. HÓ	II. HÓ	III. HÓ	IV. HÓ	V. HÓ	VI. HÓ	VII. HÓ	VIII. HÓ	IX. HÓ	X. HÓ	XI. HÓ	XII. HÓ	2018.
XV. ker.	3	3	2	1	1	1	1	1	1	4	7	4	10
Napok	65	68	45	30	7	19	31	31	30	82	74	113	595

Nevek	I. HÓ	II. HÓ	III. HÓ	IV. HÓ	V. HÓ	VI. HÓ	VII. HÓ	VIII. HÓ	IX. HÓ	X. HÓ	XI. HÓ	XII. HÓ	Össz.
K.T.	31	28	31	30	7	0	0	0	0	0	0	0	127
T.G.	31	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43
K.L.	3	28	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45
G.P.	0	0	0	0	0	19	31	31	30	31	30	31	203
K.A.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	5	0	22
K.K.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	5	0	22
K.M.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	5	0	22
D.Zs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	31	42
F.D.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	31	41
N.L.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	20	28
Összesen:	65	68	45	30	7	19	31	31	30	82	74	113	595

Az alábbi anomáliákat tapasztalták a gondozás során:

- Elhúzódó gondozási idő, a bizonytalan élethelyzet másként ugyan, de mindenképp megterhelő mind a kisebb korosztály, mind a nagyobb korosztály számára: bizonytalanság, szorongások, csalódás a szülő felelősségvállalásában, kompetenciájában, fellazulnak a családi kapcsolatok, esetleg negatív referenciasoportokhoz tartozás értékelődik fel, devianciák megjelenése, szerhasználat.
- A szülői kompetenciák, szülői szerep leépülése, az intézményi elhelyezésbe való belekényelmesedés
- Előfordult, hogy saját élethelyzet rendezése, abban az esetben gyorsult föl, mikor az elhelyezés lehetséges időkeret végső határához érkeztek el...
- A speciális nevelési szükségletű gondozottak ellátása: a kollégák nagy része nem fölkészült ennek a populációnak az ellátására (dajka, szociális gondozó végzettség), a disszociális, pszichés zavarokkal, szerhasználattal küzdők megjelenése, ellátása veszélyezteti a gondozott társaik nyugalma, szocializációját.
- Előfordul, hogy a családok egy része nem, vagy csak esetlegesen veszik igénybe a központok szolgáltatásait, így a kezelés, a segítségnyújtás akadályai sokszor önnön maguk, de a bekerüléskor már igen szétesett személyiség állapot, illetve szétzilálódott, elmérgesedett családi viszonyok az általuk nyújtotta szolgáltatás eredményességének határait nagyban bekorlátozzák.

Ehhez elengedhetetlenül szükség van még a gyermek bekerülés kori helyzetének, személyiségállapotának feltérképezésére, hogy minél személyre szólóbban készülhessenek a fejlesztési, nevelési tervezések, minél hatékonyabb lehessen az egyéni differenciált gondozás, fejlesztés.

Törekvések, eredmények, sikeres megoldások

A hazagondozásokat, a családi kapcsolatok visszaépítésében nyújtotta közreműködésüket sikernek ítélik meg.

Eredménynek tekintik, ha közreműködésük által a gyermek a megfelelő „sérülés-specifikus” terápiás, egészségügyi, oktatási ellátáshoz jut, juthat.

Pedagógiai munkájukat leginkább a személyre szóló intervenciók megtervezésére, működtetésére építik. Napirendjükben mindennapi délutáni tanulásszervezés zajlik, a kimenők rendje ehhez igazodik. Hetente van kézműves jellegű foglalkozás.

Ha az időjárás megengedte a délutáni szabadidő szervezés keretében a nevelő rendszeresen kereste fel az érdeklődőkkel a közeli szabadtéri kondi gépekkel felszerelt játszóteret, s mivel Karácsonyra adományozóktól kerékpárokat kaptak, kibővült a szabadtéri sport programok köre is. Az év végére elkészült az alagsori helyiségben a sport-szoba, ahol pingpongasztal, csocso és bokszzsák áll rendelkezésre. A nyár folyamán ingyenes belépőjük volt heti egy alkalommal az Újpesten működő uszodába illetve a Tarzan parkba.

Júliusban egy **10 napos tábort** szerveztek- bonyolítottak le a Békés megyei Gyomaendrődön voltak, ahol a kirándulások és a termál- strandfürdő szolgáltatásai nyújtottak számukra élményekben gazdag, rekreációs és közösségfejlesztő lehetőségeket, tevékenységeket.

Korábban nem nagyon volt lehetősége az önálló szabad-időszervezésre az önálló felelősségvállalás, a tudatosabb életvezetés, a belső kontrollós működés is késésben van, de a reális énkép és az én- szerveződés okán szükséges a visszajelzés, a korrekt visszacsatolás. Nagyon sok segítő, támogató beszélgetés zajlik kötetlen formában is.

Szeptembertől a korábban 10 órában foglalkoztatott pszichológus helyett a maximális 20 órában van lehetőség a gondozottak terápiás támogatását végző fiatal, lelkes pszichológust alkalmazására. Szervezésében kéthetente szerda esténként filmklubot működtetnek.

Természetesen minden jó és eredménnyel járó teljesítményt is visszajeleznek a pozitív megerősítés erejében bízva, külön jutalmakkal, kedvezményekkel stb.

Segítség lehet még a hatékonyságban:

- A jelzőrendszer szakemberekkel való megerősítése, az **óvodai és iskolai szociális segítőkkal** kiegészülve, reményeik szerint hatékonyabbá teheti a tünetek észlelését, kezelését, tovább mélyíti az együttműködést a jelzőrendszer és az alapellátás között. - Az alapellátás nyújtotta szolgáltatások igénybevételének erőteljesebb számonkérése, akár védelembe vételi eljárás útján.

- A mai magyar gyermekvédelmi rendszer nem elég differenciált, és a bekerülő gyermekek egyéni sajátosságait, nevelési szükségleteit jobban figyelembe vevő gondozási helyekre lenne szükség.

- Sok-sok preventív közösségi programra, megtartó közösségi élményekre lenne szükség.

- Az elmúlt évek tendenciái (lakhatási szegénység, piaci bérlések igen nagy költségei, sok szülő ugyan dolgozik, de nincs legalizálva a munkaviszony- családtámogatásokhoz, kölcsönökhöz nem férnek hozzá stb.) alapján az 2022-ere tervezett átmeneti gondozást nyújtó intézmények megszüntetésének tervezetét, javaslatát újra kellene gondolni.

A gyermekek biztonságához és állandósághoz való joga okán megoldást kell keresni a gyermekorrúak, a családok lakhatási problémáira, az intézményekről intézményekre való vándorlás és várólisták helyett.

Feladatok, tervek:

A XV. kerülettel továbbra is ellátási szerződése van az „Aranyhíd Gyermek Átmeneti Otthona fenntartójának, ennek értelmében természetesen maradéktalanul biztosítani kívánják a XV. kerületből érkezők teljes körű ellátását.

A szakmai programban megjelenített gyermekközpontú, differenciált bánásmód, gondozási-nevelési elvek az elkövetkező évben is prioritást élveznek.

Törckednek arra, hogy az intézmény felszereltségében, funkcionálisan is barátságos, esztétikus legyen, hangulatában és légkörében is megtartsa, kiteljesítse az otthon-élményt nyújtó életminőséget. A családokkal foglalkozó szakemberek az együttműködésen túl, hozzásegítik mind a szülőket, mind a gyermekeket a bekerülést előidéző okok felszámolásához, és a gyermekek vérszerinti családjába való visszahelyezéshez.

A 2018-as évben a XV. kerületből 10 fő ellátott gyermek volt. A XV. kerületi gyermekekre eső gondozási napok száma: **595** nap volt.

XV. kerületi ellátottak száma (fő/nap)

Év	2015	2016	2017	2018
Naptári nap	365	365	365	365
Gondozási nap	2.687	538	462	595
Férőhely	8	8	8	8
Férőhelyek Kihhasználtsága	7,36	1,47	1,26	1,63
Fő	22	9	7	10

A XV. kerületből érkezett gyermekek 2018-ban mindösszesen **595** nap volt, hasonlóan az előző évekhez. Az Otthonban töltött legrövidebb idő **22** nap, a leghosszabb idő pedig **203** nap volt. A gyermekek átlag 2-3 hónapot töltenek az átmeneti otthonban. A gyermekek bekerülését legtöbbször a Család-és Gyermekjóléti Központ családgondozója kezdeményezte.

Az iskolák, óvodák gyermekvédelmi felelőseivel, osztályfőnökeivel, a XV. kerület Család-és Gyermekjóléti Központjával kapcsolattartásuk megfelelő volt.

Az „Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthona a 2018-as évben is ellátta az ellátási szerződés alapján a XV. kerületi Önkormányzat arra rászoruló gyermekeit. Az átmeneti otthon a gyermekvédelmi törvény szellemében olyan családok gyermekeit fogadta, akik **krízishelyzetbe kerültek, életvezetési problémákkal küzdenek.**

Egy-egy gyermeknél gyakran több ok is fennáll a bekerülésekor. A legtöbb gyermek kiskorú veszélyeztetése miatt került felvételre. A gyermekek 8-16 év közöttiek, Bekerülési okként szerepelnek a következők:- a szülői felügyelet hiánya, családi konfliktusok a gyermek

magatartása, (csavargás, iskolai hiányzások, magatartási és beilleszkedési zavarok, pszichés problémák. A 2018. évben 1 gyermek rövid ideig gyermekotthonba került, majd az édesanyjához, 6 gyermek az otthonába távozott, 3 gyermek gondozása még folyamatban van.

8.2 Családok Átmeneti Otthonai

A családok-, illetve a gyermekek átmeneti gondozását a Szociális és Rehabilitációs Alapítvány által fenntartott Családok Átmeneti Otthonai biztosítja egy 3 szakmai egységből álló integrált intézmény keretein belül, a XV. kerületi Önkormányzattal kötött ellátási szerződés szerint. A Családok Átmeneti Otthonaiban összesen 34 családos férőhelyet működtetnek.

Az Aporháza utcai integrált intézményben 2 gyermekvédelmi intézmény működik, amelyben 21 családos férőhelyen nyújtják az ellátást (*a „Szivárvány” Családok Átmeneti Otthonában 11 családot tudnak ellátni, a „Fészek” Családok Átmeneti Otthonában pedig 10 családot tudnak befogadni*). A XV. kerületi családoknak emellett lehetőségük van még 13 darab ún. „kiléptető lakásban” is igénybe venni az ellátást.

A „kiléptető lakások” olyan átlagos lakókörnyezetben található intézményi férőhelyek, amelyek önállóbb életkörülményeket biztosítanak a családoknak, ugyanakkor ezen ellátás igénybevételének is alapvető feltétele a megfelelő gondozási együttműködés. Az átmeneti otthonok maximum 12 hónapig tudják befogadni a családokat, amely időtartam indokolt esetben 6 hónappal meghosszabbítható, míg a külső férőhelyeken 3 évig tartózkodhatnak a családok (beleszámítva a családok átmeneti otthonában eltöltött időt).

Lakhatási program

Az Önök Önkormányzatával kidolgozott együttműködési gyakorlatunk szerint az évről-évre elkészülő lakás-támogatotti listán olyan családok számára javasolják a szociális bérlakás kiutalását:

- *akikkel jó együttműködést tudtak kiépíteni,*
- *rendezett életvitelt folytatnak,*
- *akik tapasztalataik szerint motiváltak az önálló életvezetésre,*
- *gyermeküket megfelelően nevelik,*
- *betartják a közösségi együttélés szabályait,*
- *rendszeres munkajövedelemmel és lakáscélú megtakarítással rendelkeznek,*
- *képesek vállalni egy szociális bérlakás fenntartását és felújítását*
- *és jövedelmi viszonyaik megfelelnek a szociális alapú lakáspályázat kiírási feltételeinek.*

Ezen családok számára a szociális bérlakás megoldást jelenthet az ellátórendszer végleges elhagyására, mert a részükre kiutalt lakásokat hosszú távon is fenn tudják tartani.

Az ellátás igénybevételének okai

Az intézmény munkatársai az átmeneti gondozás okaként megnevezhető problémák közül a korábbi évekhez hasonlóan az alábbiakat tapasztalták leggyakrabban:

- lakhatási problémák,
- anyagi problémák,
- szülő-gyermek közötti kapcsolati probléma,

- szülők közötti kapcsolati problémák,
- szülők életvezetési problémái.

A családok többféle módon juthatnak el az intézményhez: vagy saját maguk értesülnek erről az ellátási formáról, vagy valamelyik társintézmény javaslatára keresik fel a Családok Átmeneti Otthonait.

A szolgáltatásaikat igénybe vevők számának alakulása

A CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONAIBAN ELLÁTOTTAK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA AZ ELMÚLT ÉVEK SORÁN

	2011.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ellátott családok száma	51 család	74 család	80 család	70 család	86 család	52 család	71 család	89 család
ellátottak létszáma	192 fő	294 fő	311 fő	283 fő	342 fő	199 fő	270 fő	341 fő
ebből felnőtt	82 fő	134 fő	144 fő	125 fő	144 fő	86 fő	118 fő	157 fő
gyermek	110 fő	160 fő	167 fő	158 fő	198 fő	113 fő	152 fő	184 fő
ellátást igénylő családok száma	201 család	213 család	230 család	228 család	245 család	234 család	221 család	235 család
ellátást igénylők létszáma	763 fő	830 fő	874 fő	866 fő	906 fő	842 fő	826 fő	846 fő
ebből felnőtt	384 fő	375 fő	405 fő	400 fő	412 fő	390 fő	364 fő	282 fő
gyermek	379 fő	455 fő	469 fő	466 fő	494 fő	452 fő	462 fő	564 fő
védelembe vett gyermekek*	26 fő	5 fő	9 fő	29 fő	14 fő	0 fő	1 fő	3 fő
szakellátásba került gyermekek	2 fő	1 fő	4 fő	6 fő	1 fő	5 fő	0 fő	0 fő

* A védelembe vett gyermekek száma az összes intézményben ellátott gyermekekre vonatkozik, tehát van, akinél már a beköltözés előtt megtörtént a védelembe vétel

A táblázatban látható, hogy bár az ellátásukat kérelmező családok száma a korábbi évek átlagához képest nagyságrendileg nem változott, - 1db intézményi férőhelyre átlagosan 3-4 család jelentkezik - azonban az előző évhez képest számuk növekedett, ahogyan azok száma is, akik ellátáshoz jutottak intézményeinkben. Azt tapasztalják, hogy a hozzájuk forduló életvezetési problémái évről évre egyre összetettebbek, így azok kezeléséhez, megoldásához is komplex segítségnyújtásra van szükség.

Szolgáltatásaik eredményessége

A 2018. ÉVBEN KIKÖLTÖZÖTTEK MEGOSZLÁSA AZ ELLÁTÁS UTÁNI LAKHATÁSI FORMA SZERINT (család)				
<i>az adatfelvétel időintervalluma 2018.01.01.-2018.12.31.</i>	SZIVÁRVÁNY	FÉSZEK	KILÉPETŐ	összesen
utca, közterület	0	0	0	0
másik intézménybe költözött	1	1	0	2

az intézmény másik részlegére költözött	6	2	7	15
rokonok, ismerősök	7	3	3	13
albérlet	4	5	4	13
önkormányzati lakás	1	3	1	5
saját tulajdonú lakás	0	1	0	1
egyéb	0	0	0	0
összesen	19	15	15	49

Az elmúlt év ügyfélforgalmi statisztikáiból látható, hogy a 34 családos férőhelyen ellátott 89 családból a tavalyi évben 49 család költözött ki.

Közülük 5 család (10%) költözött önkormányzati bérlakásba. Ezeket a családokat szakmai programjaik szolgáltatásai révén felkészítették az önálló életvezetésre, így ők lakhatásukról a továbbiakban önerőből tudnak majd gondoskodni.

Fontos eredménynek tartják, hogy a XV. kerület Önkormányzatával és az egyéb társintézményekkel közösen megvalósított együttműködések eredményeképpen a családok egy részének lehetősége nyílik az átmeneti otthoni ellátórendszer elhagyására olyan körülmények között is, amikor a szociális bérlakáspolitikai hiánya az ország egészében súlyos problémákat okoz és a lakásszegénység családok tömegeit sújtja.

Fontosnak tartják azt is, hogy az elmúlt évben tovább folytatódott a XV. kerületben a Habitat for Humanity Magyarország által működtetett Második Esély program, amelynek révén további 2 család juthat majd bérlakáshoz.

A Második Esély program keretében a Habitat for Humanity Magyarország a főváros XV. kerületének Önkormányzata, a programot támogató szponzor cégek és a SZÉRA együttműködése révén 2016. óta juthatnak önkormányzati bérlakáshoz olyan nehéz helyzetű családok, akiknek lakhatása hosszabb távon egyéb módon nem megoldható. Ez az együttműködés lakhatási programjuk egy újabb irányvonalát is jelenti, mert ez esetben a non-profit, az önkormányzati és a for-profit terület összefogása révén tudták megoldani az érintett családok lakhatási problémáját, amely egy merőben új modell ezen az ellátási területen.

Ezek a lakáskiutalások meg is kezdődtek, azonban a lakások felújítási munkálatai jelentősen elhúzódtak, így az oda történő beköltözésekre csak a 2019. évben kerül sor. Összességében tehát, sikeresnek tartják az elmúlt évi eredményeket a lakhatási probléma kezelésének terén, ugyanakkor az is elmondható, hogy eredményeik egy kissé elmaradtak a 2017. éviéktől (2017-ben 10 családot tudtak szociális bérlakáshoz segíteni, míg 2018-ban 5 családot).

Az elmúlt év során kiköltözött 49 családból 13-an (26%) költöztek albérletbe. Ez azt mutatja, hogy az önálló életevezetésre való felkészülést támogató szakmai programjaik - szociális munka, mentálhigiénés támogatás, munkaerő-piaci szolgáltatások - a jelenlegi, magas albérletárak mellett is tudtak olyan adekvát segítséget nyújtani ellátottjaiknak, hogy meg tudják fizetni egy piaci albérlet díját. Ez a lakhatási megoldás azonban hosszú távon sok

esetben meglehetősen instabil megoldás, mert egy váratlan, előre nem tervezhető életvezetési nehézség könnyen a lakhatás megszűnését eredményezheti.

13 család, - vagyis a kiköltözők 26%-a- tudta rendezni lakhatását oly módon, hogy valamely családtaghoz, vagy hozzátartozóhoz költözött. Ezekben az esetekben a család egyéb tagjaival fennálló konfliktusok, vagy jogi természetű vitás kérdések rendezése jelentett megoldást. Ehhez Alapítványuk aktív szociális, mentálhigiénés és jogi segítséget is nyújtott számukra.

Fontos még megemlíteni, hogy az intézményükből kiköltözők mindössze 4%-a esetében (2 család) fordult az elő, hogy az ellátás időtartamának lejártáig nem született megoldás arra az életvezetési problémára, amely miatt intézményi segítségre szorultak, így ők egy másik átmeneti otthonba költöztek tovább.

Összegezve a fentieket a továbbiakban is nagyon fontosnak tartják a lakhatási programokban történő együttműködést a kerület Önkormányzatával az alábbiak miatt:

- Ezen együttműködés révén helyben hatékonyan tudnak komplex szociális problémákat is kezelni, amely jelentős mértékben csökkenti a nehéz helyzetben élő családokban nevelkedő gyermekek veszélyeztetettségét és jelentősen javítja a családok életkilátásait.

- Az intézményük segítségét kérő és onnan kiköltöző családok egy részét fel tudják arra készíteni az átmeneti gondozás időtartama alatt, hogy lakhatásukról önerőből, albérelti úton gondoskodjanak, de úgy gondolják, hogy ezek a családok egy tartós eredményeket felmutató lakhatási program támogatásával eredményesebben kimozdíthatók lennének ebből az élethelyzetből.

- A családok egy részénél a szociális és életvezetési problémák komplexitása miatt még a kölcsönös együttműködési szándék ellenére sem tudták megtalálni az intézményi ellátásból kivezető megoldást.

A gyermekjóléti ellátás egyéb tendenciái 2018-ban

Az átmeneti gondozásra szoruló családok életszínvonalának évről évre tapasztalható folyamatos csökkenése sajnos az elmúlt évben is folytatódott. Ezeket a marginalizálódott élethelyzeteket sok esetben súlyosbítja, hogy a szülők hátrányos munkaerő-piaci státusza miatt nehéz fékezni a család további "lecsúszását". Az átmeneti gondozás 12+6 hónapban maximalizált időtartama így sajnos nem minden esetben elegendő arra, hogy a szülők kellően stabilizálni tudják életkörülményeiket.

A Családok Átmeneti Otthonaiban az elmúlt évben is a XV. kerület egyéb szociális és gyermekjóléti intézményeivel együttműködve végezték a rászoruló családok segítségét. Rendszeres volt az együttműködésük a főváros XV. kerületének Önkormányzatával és Budapest Főváros Kormányhivatala XV. Kerületi Hivatalának Gyámügyi Osztályával. Aktív és rendszeres kapcsolatot tartottak fent az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) tagintézményeivel, különösképpen a FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központtal és a Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodájával (MUFTI), valamint, a Védőnői Szolgálattal, illetve a XV. kerület nevelési és oktatási intézményeivel.

2018-ban az azt megelőző évhez képest változást tapasztaltak a gyermekvédelmi intézkedések számának alakulásában is. Az elmúlt évben mind a 89 általuk ellátott család esetében kezelni tudták a gyermekjóléti alapellátás keretein belül azokat a problémákat, amelyek miatt a

családok intézményi ellátásra szorultak, így egyetlen esetben sem kellett a gyermekvédelmi szakellátás eszközeit alkalmazniuk (a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése, illetve kiemelése a családból). 2016-ban 5 gyermek esetében került sor a szakellátásban történő elhelyezésre (ők mind ugyanabból a családból kerültek ki, így ez valójában egy családot érintett, de az esetszám jelentősen magasabb volt mint 2017-ben)

Az elmúlt évben több esetkonferenciát is kezdeményeztek, amelyekre a FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központban került a gyermekjóléti jelzőrendszer egyéb képviselőinek bevonásával. Ezen esetek közül egy alkalommal, illetve egy gyermek ügyében került sor a védelembe vételre.

Közösségi és egyéb programjaik a 2018. évben

A Habitat for Humanity Magyarország, valamint a Saint-Gobain cégcsoport támogatásával a teljes Aporháza utcai ingatlan hőszigetelése megtörtént, nem csak a külső épületszigetelés, hanem a tetőtér szigetelése is, amely jelentősen növeli az ingatlan értékét és csökkenti a fenntartási költségeit. A projekthez tartozóan egy képzési program is megvalósult a partnerszervezetekkel közösen, amelynek során hátrányos munkaerő-piaci helyzetű embereket hőszigetelő tevékenységre képeztek ki.

Szervezeti kapcsolataik révén az elmúlt évben lehetőségük nyílt folytatni azt a több éve tervezett informatikai fejlesztést, amely a szolgáltatásaikhoz való hozzájutás hatékonyságának javítását célozza. Több önkéntes segítőtök és a Green Fox Academy programozó képzésének összefogásával egy CRM rendszer, azaz egy kliensnyilvántartó adatbázis fejlesztésébe kezdtek. Egy ilyen adatbázis megvásárlása több millió forintos kiadással járna, amelyet anyagi forrásaik nem tennének lehetővé. Az együttműködés révén a felhő alapú adatbázis megtervezése a Green Fox Academy programozói képzése tananyagának részét képezi az idei tanévben, így a segítő szakmai tanácsadás és a folyamat kísérése ellenében egy a saját szakmai protokolljaikra szabott adatbázishoz jutnak. Ezek a szakmai protokollok az ország többi intézményeiben is hasonlóak sok tekintetben, így a jelenleg is zajló projekt hosszabb távon akár az egész ellátórendszer munkáját is segítheti.

A segítő munkával járó fokozott lelki terhelés, illetve az ennek kapcsán kialakuló ún. "kiégés", szociális pályán elérhető alacsony bérek az elmúlt években sajnos a segítő kollégák körében felgyorsuló fluktuációt eredményezett. A munkatársak mentálhigiénés támogatása céljából esetmegbeszélő csoport és vezetői szupervízió elindításával segítették kollégáikat.

Az év kiemelkedő közösségépítő és szervezetfejlesztő programjaként 2018-ban hatodik alkalommal is sikerrel teljesítették az Ultrabalaton 220 km-es távját.

December hónapban ismét részt vettek a Magyar Élelmiszerbank Egyesület több napos, országos élelmiszergyűjtő akciójában, amelynek során több tonna tartós élelmiszert sikerült gyűjteniük az intézményeikben lakók támogatására, de az idei évben több vállalat és szervezet is gyűjtött élelmiszert és karácsonyi ajándékokat családjaik számára. Az így összegyűlt élelmiszerekből, játékokból lehetőségük nyílt bőséges karácsonyi ajándécsomagokat készíteni számukra.

A problémák hatékony kezelése érdekében az elmúlt évben is működtették, illetve fejlesztették az EgyüttÁllás Munkaerő-piaci programot. A szolgáltatás keretei között munkaerő-piaci referensük azon dolgozott, hogy az állásukat elvesztő ellátottjaik mihamarabb ismét munkába tudjanak állni. Munkatársuk az elmúlt év során újabb kapcsolatokat épített ki az intézményeik környezetében elérhető munkáltatókkal, tovább fejlesztette adatbázisukat,

így a munkát kereső klienseket konkrét álláscímeikkel, vagy amennyiben az szükséges és lehetséges volt, úgy képzések címeivel tudta ellátni.

Az EgyüttÁllás Munkaerő-piaci program az álláslehetőségek mellett egyénre szabott álláskeresési tanácsadással, önéletrajz írásban- és internet használatban nyújtott segítséggel és telefonálási lehetőséggel tudja támogatni az álláskeresőket. Ezen szolgáltatásaik körét és színvonalát évről évre fejlesztik és folyamatosan keresik az együttműködő partnereket.

2019. évi terveik

Az állami normatív támogatás összege a 2018. évben ismét nem emelkedett, az energiaszolgáltatók díjai viszont tovább emelkedtek. Az intézmények fenntartását megnehezíti az a körülmény, hogy az ellátottak egy része nem tud térítési díjat fizetni, sőt azon családok részére teljes körű ellátást kell nyújtaniuk, amelyekben a szülők jövedelem nélkül maradnak. Éppen ezért **az Önkormányzat részéről az ellátáshoz nyújtott támogatás nagy segítséget jelent az intézmény és a szolgáltatások színvonalának fennmaradásának érdekében**

9. Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése, szabadidős és sport programok

A 2018 márciusában a civil szervezetek (köztük az alapítványok) számára kiírt pályázaton a 2018. évi költségvetésről szóló 6/2018. (II.28.) önkormányzati rendelet 5. mellékletében foglalt civil szervezetek pályázati kerete terhére a rendelkezésre álló 10 000 000 forintra lehetett pályázatot előterjeszteni.

A pályázaton 12 alapítvány lett nyertes, 3 alapítvány 2 kategóriában is. Ennek megfelelően az összesen 15 alapítványi pályázat kapcsán a Képviselő-testület a 330/2018. (V.8.) ök. számú határozatával 15 alapítványi program támogatásáról döntött összesen 5 295 000 forint összegben az alábbiak szerint:

Szervezet	Támogatott felhasználási cél	Összeg
„Korona” Művelődési, Kulturális és Oktatási Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 14. Pk.60.427/2004.)	"Korona Családi Egészség-és Gyermeknap" a Szent Korona Általános Iskolával együttműködve, kibővítve az egészséges életmódhoz kapcsolódó eseményekkel. Egészséges ételek bemutatója és kóstoltatása, vérnyomás és vércukorszint mérés, testtömegindex és testzsírszázalék mérése szakember segítségével, aki a mért érték alapján táplálkozási és életmódváltási tanácsokat is ad. Falmászás, felfújható légvár, arc-és testfestés, lufi hajtogatás, kézműves foglalkozások. A pályázatban a támogatást sport és szabadidős eszközök bérleti díjához, kézműves foglalkozások anyagszükségletéhez, beléptető karszalagok vásárlásához, a versenyek győzteseinek és helyezetteinek tárgyi jutalmazásához, érmek	400.000-Ft

	és oklevelek vásárlásához kérik. Az alapítvány a rendezvény költségeinek 1/3-ad részét önerőből biztosítja. A program hagyományosan 400-500 fő részvételével bonyolódik.	
CORTEX Alapítvány az Agysérültek Rehabilitációjáért (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 0100/Pk.63780/1990)	Családterápiás rehabilitációs üdülés Hajdúszoboszlón, a Barátság Hotelben	500.000-Ft
Drogprevenció Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: Pk.60.135/1994.)	Szakmai fórum a Család - egyén - életfeladatok - családi tükör központi gondolattal. A fórumon az alapítvány munkatársai mellett az adott területtel foglalkozó szakemberek tartanak előadásokat. A program 30 - 50 fő XV. kerületi és 20-25 fő egyéb kerületből érkező érdeklődőre számít az Alapítvány. A fórum tervezett helyszíne a XV. kerületi Önkormányzat egyik terme	400.000-Ft
Drogprevenció Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: Pk.60.135/1994.)	Szakmai fórum az Utak, sorsok, arcok központi gondolattal. A fórum során tervezik bemutatni a változás, felépülés útjának különböző állomásait bejáró józanodók életét az ellátórendszerben. A fórumon az alapítvány munkatársai mellett az adott területtel foglalkozó szakemberek tartanak előadást. A program megvalósítása során az Alapítvány együttműködne a XV. kerületi GYIÖK-vel, az egészségügyi, - szociális-, és gyermekvédelmi ellátás intézményeivel, civil szervezetekkel, terápiás csoportokkal. A program 30 - 50 fő XV. kerületi és 20-25 fő egyéb kerületi lakost vonzhat.	400.000-Ft
Szülők, Tanítványok a Kolozsvár Úti Iskoláért Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 01-01-0002372)	Családi Nap a közösségi életre nevelés jegyében. Hagyományos program, amelynek során kulturális és sportprogramok, kézműves foglalkozások kerülnek megrendezésre	300.000-Ft
Tavaszi Kórus Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 0100/Pk.67832/1991)	A Tavasz Nőiakar részvétele a horvátországi "Summer in Adria Music Festival" elnevezésű nemzetközi rendezvénysorozaton, amelynek keretében a kórus két koncerten mutatkozik be.	200.000-Ft

<p>Az Értelmes Életért Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: Pk. 68.717/1992)</p>	<p>Az Alapítvány idén ismét (immár hagyományosan) Balatonlellén szeretné táboroztatni az Otthonában élő vak és egyben értelmileg fogyatékos fiatal felnőtteket. A tábor nemcsak a pihenésről, hanem a fejlesztésről, egészségmegőrzésről, közösségformálásról és a társadalmi szolidaritásról is szól.</p>	<p>600.000-Ft</p>
<p>Keresztyén Gyermek Evangelizáló és Lelkigondozó Misszió, Kegyelem Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 0100/Pk.67688/1991)</p>	<p>Tahi Baptista (Gyerek) Tábor - A táborban önkéntesen dolgozó alapítványi tagok különböző foglalkozásúak (lelkész, orvos, gyógypedagógus, pedagógus, óvodapedagógus, szociális munkás, gyermekjogi képviselő, ifjúságsegítő, pedagógiai asszisztens). A tábor célja olyan értékek közvetítése, mint a szeretet, egymás elfogadása, a család egységének megerősítése, mások tiszteletben tartása, a természet megóvása, megbecsülése. Sokféle nehéz élethelyzetben élő gyermek és fiatal is részt vesz a táborban. A nap egyik felében korcsoportos foglalkozások vannak, majd szabadidős programok, amelynek keretében a táborozók sportolhatnak, alkotó foglalkozásokon vehetnek részt, kirándulhatnak, zenélhetnek. Az orvos és a szociális munkás alapítványi tag segítségével felvilágosító, prevenciós előadások megtartására kerül sor, valamint az egészséges életmóddal kapcsolatos foglalkozásokra és bemutatókra.</p>	<p>250.000-Ft</p>
<p>Együtt a Gyermekekért, az Egészségért Közhasznú Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 01-01-0004342/1993)</p>	<p>Kézműves, hagyományörző tábor a népművészet jegyében. Helyszínek: Dunapataj - Szelíd, Holdfény kemping; Vácduka Üdülő - és Rendezvényközpont</p>	<p>400.000-Ft</p>
<p>Együtt a Gyermekekért, az Egészségért Közhasznú Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 01-01-0004342/1993)</p>	<p>"Egészség és Sportnap a Kossuthban" - Ismeretszerzés, versenyzés, az egészséges életmóddal kapcsolatos vetélkedők, TOTO-k, az állatok szeretetére nevelés, az ökotudatos szemlélet terjesztése, kézműves foglalkozások, rajzverseny, sakkverseny.</p>	<p>200.000-Ft</p>

	Részt vesznek állatmentők, vakvezető kiképzők, rendőr-kutyások, tűzoltók, rendőrök, mentősök. Az áprilisi Egészség és Sportnapot a Kossuth iskolában szervezik, a szeptemberi találkozót a Szántó föld úti Sportközpontban tervezik. A támogatást a versenyek szervezésére és jutalmazására, az ismeretterjesztő programok megszervezésére és lebonyolítására, eszközök vásárlására kérik.	
Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 13.Pk.60.249/1996)	Bogácson súlyosan és halmozottan fogyatékos, tanköteles korú gyermekek és fiatalok táboroztatása, személyre szabott speciális programokkal, szakszerű ellátással, akadálymentes, szükségletet kielégítő helyszínnel.	250.000-Ft
Vidám Ovis Évek Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 0100/Pk.60839/2013)	Szüreti Mulatság a Tóth István úti Tagóvodában - ez a rendezvény immár hagyományos program az Óvodában, amely kulturális és közművelődési tevékenységet egyaránt magában foglal, amely a hagyományok ápolása mellett közel hozza egymáshoz a szülőket, ovisokat és az óvoda dolgozóit.	350.000-Ft
Vidám Ovis Évek Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 0100/Pk.60839/2013)	Szüreti bál az óvoda szülői közössége részére közösségépítő programokkal, előadóművészekkel, kulturális és néphagyományőrző tartalommal feltöltve. Belépőjegy nincs, a résztvevő szülők fizetik a fogyasztásukat.	100.000-Ft
Pestújhelyi Iskoláért Alapítvány (Nyilvántartásba vételi okiratának száma: 11. Pk.61896/1993/2.)	A Mátyás király emlékéhez csatlakozva az iskola felső tagozatosai számára buszos kirándulás Visegrádra, az alsó tagozatos gyermekek a Mesemúzeumban ismerkednének a mese és a monda közötti különbséggel, drámapedagógiai foglalkozás keretében. A hagyománnyá vált Pestújhelyi Ősz szintén a Mátyás király emlékévről szól, ennek keretében az iskolában vetélkedőket, pályázatokat, játékos foglalkozásokat, valamint színházi előadásokat szeretnének szervezni.	400.000-Ft

<p>Pro Schola Georgius Dózsa Alapítvány (Nyilvántartásba vételét igazoló okiratának száma: Pk.64116/1990/1)</p>	<p>A Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakgimnázium tánctagozatos tanulói (5 évfolyam részvételével) mutatják be a Pesti Magyar Színházban az egész éves munkájuk gyümölcsét tanáraik koordinálásával diáktársaiknak, szüleiknek, barátaiknak, az iskola dolgozóinak, a kerület lakosainak, az egész estét betöltő előadáson.</p>	<p>545.000-Ft</p>
---	--	-------------------

Szervezet	A pályázat szerinti felhasználási cél	Összeg
<p>"Állat és Ember" Állat-és Természetvédő, Kulturális és Szabadidő Egyesület</p>	<p>Felvilágosítás jegyében Közösségi Találkozó keretében ismertető, bemutató, vita fórum, kreatív foglalkozás, vetélkedők, szakértői díjak, szórólap, kis értékű eszközbeszerzés, valamint a Tudáspróba és Ifjúsági Nap keretében szakértői díjak, szórólap, kis értékű eszközbeszerzés, ajándékok vásárlása</p>	<p>200.000-Ft</p>
<p>Rákospalotai Reactor Sportegyesület</p>	<p>Portugália Funchal városában megrendezésre kerülő szakmai konferenciára a szakmai vezetők / edzők kijutásának költségei</p>	<p>200.000-Ft</p>
<p>Kinizsi TTK</p>	<p>"Fókuszban az egészséges életmód" program keretében a XV. Kerület Rákospalota részén élő időskorúak részére klubdelutánok során előadások szervezése az egészséges életmódról, táplálkozásról, mentális gondok kezeléséről és megelőzéséről, adventi teadélután apró ajándékokkal (plakát és szórólap tervezés és nyomtatás, előadók díjazása, technikai költségek, rezsiköltség, étel - ital) költségei</p>	<p>300.000-Ft</p>
<p>Nagycsaládosok Újpalotai Egyesülete</p>	<p>A balatonvilágosi táborban az Egyesületi tagok családi táborozásának belépőjegyek, étkezés, utazás (Programok: strandolás, sportolás, kreatív foglalkozások, Galerius Élmenyfürdő, Talizman Yacht kalózhajó, városnézés) költségei</p>	<p>400.000-Ft</p>

Lokálpatrióták a XV. Kerületért Egyesület	"Az év XV. Kerületi Lokálpatriótája" című pályázat lebonyolítására (tervezési díjakra, 8 - 10 évre előre a díjak XV. Kerületi neves művészekkel történő elkészíttetése, díszoklevelek, emléktárgyak, grafikai munkák, nyomdai költségek, hirdetés, postaköltség, terembérlet, vendéglátás) költségei	200.000-Ft
Mozgássérültek Budapesti Egyesülete	A XV. Kerületi tagcsoportnak klubnapok keretében előadások, kulturális és szabadidős, mentál-higiéniás bemutató és vendéglátás, akadálymentes buszbérlet, személygépkocsi használat költségei	180.000-Ft
Összefogás Tisztább Humánusabb Élhetőbb Településért Egyesület	"Pingvin Pityu az óvodában" környezetvédelmi műsor a XV. Kerületi óvodákban szervezési és lebonyolítási (és animátor tevékenység) költségei	400.000-Ft
MÁV Telep Baráti Köre Egyesület	A Kulturális Örökség napjaira kiadvány készítése, szervezési díjak, kiállítás, büfé, meghívók nyomtatása költségei	250.000-Ft
Újpalota Sportegyesület	Családi horgászmajális és Tokajon egyesületi összetartás - kirándulás - rendezvénysorozatának szervezési és lebonyolítási (a Kisváci horgászto bérlete, étkezés, oktatás, szállásbérlet, utazás) költségei	300.000-Ft
Szolidáris Kisnyugdíjasok Egyesülete	Az egyesület tagjainak kirándulásának (Budapest, Vác és térsége - Mohora és Csesztve -, Mátraháza és környéke, valamint Tatabánya és környéke) utazási, belépőjegyek, tárlatvezetés és idegenvezetés költségei	200.000-Ft
Szolidáris Kisnyugdíjasok Egyesülete	Az egyesület tagjainak múzeum-és színházlátogatás (belépőjegyek) költségei	200.000-Ft

Rákospalotai Örökségünk Egyesület	Falunap, Parasztolimpia, gyermekprogramok és Szüreti Fesztivál (orvosi ügyelet, bábszínház, népi játszótér, kézműves foglalkozások, játékok, festékek, ecset, védőfelszerelések, nemezelés, vesszőfonás) költségei	400.000-Ft
Együtt Újpalotáért Kulturális és Szociális Érdekképviselői Egyesület	egészségügyi fórum szervezési és lebonyolítási (kiadványok készítése - szórólapok, plakátok és meghívók -, technikai felszerelések, a meghívott résztvevők és egyéb nem tervezett egyéb releváns) költségei	75.000-Ft
56-os Szövetség	A XV. Kerületi tagsoportjának az I. világháborús megemlékezések keretében Csákvár - Komárom - Komárom - Budapest helyszíneken koszorúzások és kirándulások (utazás, étkezés, belépőjegyek, idegenvezetés, lovas kocsikázás) költségei	350.000-Ft
Tegyünk Együtt Rákospalota - Kertvárosért Közhasznú Egyesület	ismeretterjesztő kiadvány készítése a zöld-és kommunális hulladékok kezelése, komposztálási ismeretek oktatása, aprítógép használata témakörében, valamint kölcsönözhető ágapritó vásárlása költségei	200.000-Ft
Segítsd az Iskoládat! Egyesület	A XV. Kerületi általános iskolák csapatai számára Kvízparádé szervezésének és lebonyolításának költségei	250.000-Ft
Victoria Sport Club	Alsóörsön "Életmód táborozás" (utazás, étkezés, belépők, szállás, megbízási díjak, EHO, bérleti díj, kreatív foglalkozások, anyagköltség) költségei	300.000-Ft
Hartyán DSE	A Hartyán DSE keretein belül működő Túra- és Környezetvédelmi Természetjáró csoport mátraalmási táborának utazás, étkezés, szállás és kézműves foglalkozások költségei	300.000-Ft

Összesen:

4.705.000-Ft

A XV. kerület **sportéletét** három területre oszthatjuk: **diáksport, szabadidősport, versenysport**. A **diáksport** az intézményi, tanórán kívüli sporttevékenységet öleli fel. A kerület iskoláiban - az önkormányzat támogatásának köszönhetően - **2018-ban** is kiegyensúlyozott volt a diáksport működtetése. A tavalyi évben is megvalósították az iskolák a mindennapi testmozgást és a sportfoglalkozásokat.

Több óvodában saját szervezésű sportfoglalkozásokat is szerveztek. Figyelemre méltó, hogy több helyen testtartásjavító, megelőző tornával segítették a kicsik egészséges fejlődését. A kerületi diákolimpia versenyrendszerében is részt vettek: futóversenyt, játékos ügyességi váltóversenyt (óvodás olimpia), focitornát szerveztek.

Az **általános iskolákban és a középiskolákban** tanuló diákok **mindennapos testedzési** lehetőségét valamennyi köznevelési intézmény biztosította. A sportfoglalkozások egy része délután, a kötelező tanórák után valósult meg a sportcsoport foglalkozások keretében. A délutáni órákban tartják a képzett szakemberek a gyógytestnevelési torna és az úszás foglalkozásokat.

Az iskolák diáksport szervezetei a diáksport egyesületek (DSE). A kerület köznevelési intézményeiben **2018-ban 7 DSE működik**. A tanulók kötelező tanórán kívüli sporttevékenységét szervezték. Biztosították - az igények felmérése után - a sportcsoportok működését, házi bajnokságokat, kerületi szintű versenyeket, kirándulásokat, táborokat szerveztek.

A diáksport szervezetek alapvetően tömegsport jellegű foglalkozásokat tartottak a mozogni vágyó fiataloknak és a felnőtt korú tagoknak. Ezen kívül sokszínű, széles sportági választékot kínáltak - az igényekhez igazodva - nemcsak a népszerű sportágakból. Felkészítették a sportolókat a felmenő rendszerű Diákolimpia versenyekre, megteremtették a versenyzés lehetőségét, feltételeit. Működésük alapfeltétele a kerületi önkormányzat támogatása.

2017-ben a **diáksport versenyek** öt korcsoportban, két nemben és 18 sportágban zajlottak: többek között **atlétika, asztalitenisz, úszás, darts, floorball, kézilabda, kispályás labdarúgás, kosárlabda, röplabda és tollaslabda** volt terítéken. A versenyeken **4.145 fő** vett részt.

A 2018-as őszi félévben jelentős változás történt a kerületi diáksport életében. A CSKSK átszervezését követően az Önkormányzathoz kerültek át az addig Diákolimpia néven futó sportrendezvények. A Diákolimpia versenyrendszerének 2016-ban történt változásai miatt a kerületi versenyek kikerültek a Diákolimpia feljutási rendszeréből, így a kerületi diáksport versenyek XV. kerületi Iskolai Sportverseny néven kerültek megrendezésre. Az átszervezett versenyrendszerből néhány verseny megszervezése és lebonyolítása visszakerült bizonyos iskolákhoz, amiket az iskolák saját hatáskörben továbbra is sikeresen megrendeznek, mint például a Lepsényi futás. Ezen versenyek létszámadatainak kiesése miatt látszólagos létszámcsökkenés tapasztalható a 2018-as versenyeken való részvételt tekintve. 2018 tavaszi félévében körülbelül 1800, az Őszi félévben pedig 685 fő indult a mindkét nem számára hat korcsoportban meghirdetett versenyeken. A kerületi iskola diákjai 150 órát tölthettek el az Önkormányzat által rendezett diáksport versenyeken.

Az előző évek jó gyakorlatának megfelelően a nyári gyermek programok nívós napközi elfoglaltságot biztosítottak az érdeklődő családok számára.

Szinte minden **közoktatási intézményhez** kapcsolódik valamilyen civil támogató szervezet, alapítvány, amelyek elősegítik az oktató és nevelőmunkát, illetve különféle programokat

szerveznek a tanulók számára (például kirándulások, üdülések megszervezése, illetve anyagi támogatása, lovaglás biztosítása, eszközbeszerzések, játékvásárlások, stb.).

A XV. kerületi **Gyermek és Ifjúsági Önkormányzat - GYIÖK** - által a gyermekek, a fiatalok közéletben való aktív részvétele helyi szinten válik valósággá, ahol az érintettek személyesen láthatják munkájuk, elkötelezettségük eredményeit. A fiatalok iskoláink diákönkormányzataiban, városrészeink, helyi szervezeteinek mindennapjaiban való aktív részvétele gyakorlati tapasztalatot ad számukra ahhoz, hogy később akár komolyabb közéleti szerepet vállaljanak.

A GYIÖK mindenkori képviselői próbálták megőrizni az előző ciklusokban tevékenykedő testületek által képviselt értékeket, valamint a korábban megszokottnál aktívabb munkával igyekeztek katalizáló, koordináló, közvetítő szerepet vállalni a kerületi nevelési-oktatási intézményekben tanuló diákok érdekében. Ennek érdekében a GYIÖK az intézményekben működő diákönkormányzatokkal aktív kapcsolatot tartott fenn. Ahhoz, hogy a GYIÖK hatékonyan tudjon dolgozni, a fiatalok által megfogalmazott igény szerint bővíteni kell a képviselők számát, a közösség nagyságát, fokozottabb jelenlét szükséges az intézményekben. 2018 duplázódott a GYIÖK tagsága, jelenleg 26 tagja van a szervezetnek. Az év során számos hazai és nemzetközi program aktív szereplői voltak.

A korábbi évekre való nagy sikerre tekintettel, 2018 augusztusában a GYIÖK 15 fővel részt vett a Hargita megyei ifjúsági vezetőképzésen. A fiatalok felnőtt segítőkkel együtt 5 napot töltöttek Gyergyószentmiklóson.

A fiatalok a nyár nagy részét sem otthon töltötték. Számos tábor szerveztek. Július 2-9-ig majd július 23-30. között Bernecebaráti Nemzetközi Képzőművészeti táborának életéből vették ki a részüket. Az esti programok, játékok szervezése az ő feladatuk volt. Napközben a mindennapi dolgokban segédkeztek, és hogy még hasznosabb legyen a számukra, animátori képzést kaptak az új ifjúsági trénerüktől.

2018. szeptember 14-én második alkalommal megtartották a „IFIFESZT” c. rendezvényüket a kerületben működő ifjúsági szervezetekkel, szakemberekkel, és az iskolások részvételével. A kerületi programnak a Kontyfa Általános Iskola és Gimnázium adott helyet. A fesztivál a kerület ifjúságát szólította meg, számukra vonzó, érdekes programelemekkel.

A programon részt vettek a kerületben élő, tanuló fiatalok – hozzávetőleg 450 fő. Interaktív projektelemek, óriás játékok, kulturális és sportprogramok, „játék tanárok nélkül” vetélkedő várta a fiatalokat. A játékos szellemi vetélkedőn 18 csapat vett részt. A szórakoztató programok mellett közel 20 szervezet/intézmény volt jelen saját standdal a programon, akik szolgáltatásaikkal részt vettek a diákok közötti vetélkedőben is.

A hatékonyság érdekében ebben az évben, a gyűlések számát is meg többszörözték, új szakmai tevékenységeket indítottak el, erősítették az érdekérvényesítést.

Az érdekérvényesítést képviselve részt vettek:

- Drogprevenációs Alapítvány együttgondolkodó napján
- Kábítószerügyi Egyeztető Fórumban aktív szereplők – drogellenes stratégia előkészítésében elmondták véleményüket, igényeiket, ötleteiket
- képviselő-testületi üléseken

A fiatalok aktív szerepet vállalva a kerület civil életében, több alkalommal részt vettek a Környezetvédelmi Közalapítvány rendezvényein, pl. Föld Napja rendezvényen.

A GYIÖK egyik célja, hogy szorosabbá fűzze a kerület ifjúságával a kapcsolatot, ezért 2016-ban létrehozta és azóta rendszeresen működteti a „KÖR-DÖK” nevezetű programját. A fórumsorozat évente három alkalommal kerül megrendezésre (ősz, tél, tavasz) tematikus programokkal. Célja, hogy diákönkormányzatokat, a GYIÖK-öt és az azt segítő pedagógusokat közelebb hozza egymáshoz, elinduljon egyfajta kommunikáció közöttük. A programon lehetőség nyílik tapasztalatszerzésre, szakmai konzultációkra, közös programokra, bemutatkozásokra, tematikus előadásokra. A fórum eredményeképpen új tagokkal is bővül folyamatosan a GYIÖK. A fórum működtetése eredményeképpen a kerületben működő ifjúsággal foglalkozó szervezetek, intézmények is bemutatkozhattak, mert a helyszínt más-más szintérré szervezték (Pl. Koma Bázis, Kikötő Ifjúsági Sziget, MUFTI...).

November végén a teljes ifi csapat megrendezte tisztségviselő választását egy 3 napos képzés keretében a kerülethez tartozó Budai II. László Stadion épületében. A GYIÖK tisztviselőit (polgármester, alpolgármesterek, jegyző) aktív tagjaik közül titkos választással egy évre választják meg. Az utolsó napon megtartották a tisztségviselő választást. Sikeresen megválasztottak egy polgármestert, két alpolgármestert, és egy jegyzőt.

2018 évben kiemelt programok:

- Kerületi iskolákban Szenvedélyes nap szervezése a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum szakembereivel. A prevenció rendezvény során a diákok kisebb csoportokban vesznek részt az interaktív programelemekben, melyek témái: függőségek, alkoholfüggőség, dohányzás, drog, konfliktuskezelés, internetezés veszélyei, osztályon belüli bántalmazás, stb.
- Érzékenyítő nap szervezése iskolákban szakemberek közreműködésével. Kisebb csoportokban a gyerekek részt vesznek különböző foglalkozásokon melyeket fogyatékos tapasztalati szakértők vezetnek, pl. kerekesszékes, látássérült, hallássérült.
- Filmvetítés és érzékenyítő beszélgetés szervezése a Pólus Moziban diákoknak 400 fő részvételével.
- 2018 szeptemberében megrendezett XV. kerületi Ifjúsági Konferencia résztvevői voltak a kerületi pedagógusok, óvó-pedagógusok, fejlesztők, egészségügyben dolgozók, sportedzők, szociális szférában dolgozók, több mint 200 fővel, melynek a Pólus Mozi adott helyszínt.

A konferencia témái voltak: pszichológiai biztonság, kooperatív tanítás, kollaboratív oktatás, élmény alapú oktatás, értő figyelem, elfogadás, személyre szabott fejlesztés, értékelés, segítség, érzelmi intelligencia fejlesztés.

Az egész napos konferencia célja az érzékenyítés, az érzelmi befeszülések és a hagyományostól eltérő folyamatok felismerése és kezelése volt. Támponként adott ahhoz, hogy tudjunk másként érezni, értelmezni és tapasztalni dolgokat, akár pedagógusként, akár egészségügyben dolgozóként, akár segítő szakemberként vagy sportedzőként vagyunk jelen a gyerekek életében.

A GYIÖK aktívan részt vett a kerületi iskolai, illetve önkormányzati rendezvényeken, melyet az elfogadott munkatervében is rögzített, továbbá a kerületi programokon. Ilyen rendezvények például: ÉNO Fesztivál, Táncol a kerület, Május 1-jei rendezvény, Október 23-i futóverseny, díjátadó. Gergő utcai Utcabál, Szomszéd ünnepek, Generációk találkozása, Kábítószer ellenes világnap, faültetés, Újpalotai Család és Gyermekekért Központ gyermekrendezvényei, megemlékezések, KEF tréning, ülések.

Aktív, együtt gondolkodó, a kerületi rendezvényeken önkéntes segítőként részt vevő csapat alakult ki, akik kiemelt szereplőivé váltak a kerület ifjúságának.

10. A BFKH XV. Kerületi Hivatala Gyámügyi Osztály gyermekvédelmi feladatai és hatósági intézkedéssel elrendelt gyermekvédelmi tevékenysége

2018. december 31-én a Budapest Főváros Kormányhivatala XV. Kerületi Hivatala Gyámügyi és Igazságügyi Osztályának nyilvántartásában 176 veszélyeztetett kiskorú szerepelt. 2018. december 31-én a nyilvántartásban szereplő védelembe vett kiskorúak száma 147 fő, melyből 66 fő került védelembe vételre a tárgyév során.

A leggyakoribb védelembe vételi ok a szülőnek felróható magatartás (16), valamint a gyermeknek felróható magatartás (16) volt. 50 tanórát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzás miatt 12, környezeti ok miatt 9, gyermekkorú által elkövetett bűncselekmény miatt, fiatalkorú által elkövetett bűncselekmény miatt, illetve gyermekkorú által elkövetett szabálysértés miatt 2-2 gyermek lett védelembe véve. A legtöbb gyermek (58) a gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján került védelembe.

A védelembe vétel keretében elrendelt leggyakoribb intézkedés:

- a szülő kötelezése, hogy keresse fel a családvédelemmel foglalkozó szervezetet 95,
- a szülő kötelezése, hogy vegye igénybe a gyermek napközbeni ellátását 65,
- a szülő figyelmeztetése helytelen magatartásának megváltoztatására 52,
- a gyermek számára – kifogásolt magatartásának megszüntetése érdekében – magatartási szabályok megállapítása 39 esetben történt.

2018-ban a védelembe vételi felülvizsgálatok száma 237 volt, ennek eredményeként 156 védelembe vételt szüntettek meg eredményesség, illetékességváltozás, nagykorúság illetve egyéb okok miatt.

A jelzőrendszer különböző tagjaival való kapcsolatuk – az elmúlt évekhez hasonlóan – változatlanul hatékonyan működött. A legtöbb jelzés a gyermekjóléti központtól érkezett, de az iskolák, óvodák, védőnők, házi orvosok, és a rendőrség jelzései is rendszeresek voltak.

A kerületben működő családok átmeneti otthonával is megfelelő a munkakapcsolatuk, általuk is több eljárás indult az ott tartózkodó kisgyermekes családok ügyében.

Rendszeresen érkeznek a lakossági bejelentések is, melyek kivizsgálására nagy hangsúlyt fektettek. Az elektronikus úton érkező jelzések, megkeresések száma ugrásszerűen megnőtt.

2018-ban a gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés 25 kiskorút, a más szerv – rendőrség, idegenrendészeti hatóság, menekültügyi hatóság, ügyészség, bíróság, bv-intézet parancsnoksága – által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés 2 kiskorút érintett. Az ideiglenes hatállyal elhelyezett kiskorúak közül a legtöbben gyermekotthonban (9) és a külön élő másik szülőnél (8) kerültek elhelyezésre. Ezen kívül 6 kiskorú nevelőszülőnél, 4 kiskorú harmadik személynél lett elhelyezve.

A tárgyév december 31-én nyilvántartott nevelésbe vett gyermekek száma 39 volt. 2018-ban 9 gyermeket vettek nevelésbe. A döntések okaként jellemzően a szülői elhanyagolás (5), valamint a magatartási, beilleszkedési zavar (4) dominált.

2018-ban 1 esetben rendeltek el utógondozást, amelyben a nevelőszülői hálózat lett kirendelve. Megszűnt utógondozások száma 1 volt.

Az év folyamán elrendelt utógondozói ellátásban részesült fiatal felnőttek száma 5 volt. Az 5 főből 3 fő utógondozói otthonban, 2 fő gyermekotthonban részesült az ellátásban. A megszünt utógondozói ellátások száma 3 volt, amelyből 1 a fiatal felnőtt magatartása miatt, 2 pedig a fiatal felnőtt kérelmére került megszüntetésre.

2018. december 31-én 64 olyan gyermeket tartottak nyilván, akik családba fogadással kerültek gyámság alá, melyek esetében a közeli hozzátartozó általi családbafogadás a meghatározó.

Nevelési felügyelet elrendelésére a 2018. év folyamán nem került sor. A tárgyév folyamán a gyermektartásdíj megelőlegezése iránt indult eljárások száma 1 volt, amelyben megítélte a hivatal a megelőlegezést. A tárgyév folyamán gyermektartásdíj megelőlegezésben részesülők száma 64 fő volt.

2018-ban otthonteremtési támogatás iránti kérelmet nem nyújtottak be. A tárgyév folyamán otthonteremtési támogatásban részesülők száma 4 fő volt.

A jelzőrendszer tagjaival, kiemelten a gyermekjóléti központtal rendszeres, és eredményes az együttműködésük. Kiskorúakkal kapcsolatos döntéseikhez, a feltáró munkában fontos szerepük van, mint ahogy később a reszocializációs folyamatokban is. Nagyon hasznosnak tartják a többszöri konzultációs lehetőségeket, megbeszéléseket.

A jó együttműködés egyébként a jelzőrendszer más tagjaira is vonatkozik.

A felügyeleti szervekkel is változatlanul korrekt a munkakapcsolatuk. Rendszeresen részt vesznek szakmai értekezleteken, megbeszéléseken.

11. Bűncselekmények elkövetése, pártfogói felügyelet, rendőrségi munka

A XV. kerületi állandó lakóhellyel illetve tartózkodási hellyel rendelkező pártfogoltak esetében a pártfogó felügyeletet a 2018. évben is Medveczky Rita pártfogó felügyelő látta el a Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya Fiatalkorú Bűnelkövetők Pártfogó Felügyelői Osztálya munkatársaként.

Pártfogói statisztika 2018 – XV. kerület

Az elmúlt évben 118 ügy érkezett XV. kerületi lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező fiatal- és felnőtt korúakról.

Ügycsoportok szerint 7 ügy volt felfüggesztett büntetés mellett elrendelt próbaidő, 12 ügyben próba kiszabására került sor, vádemelés elhalasztásra egyéb esetben, 8 ügyben vádemelés elhalasztásra kábítószer visszaélés miatt 87 ügyben került sor, ebből 8 fő volt fiatalkorú az elkövetéskor. Ebben az ügycsoportban viszonylag magas azok száma, akikkel nem sikerült kapcsolatba lépni, tartózkodási helyük ismeretlen marad. Továbbra is tendencia, hogy 90%-uk az elterelést elvégzi a vádhalasztás idején. A kerületben a Drogoplex Ambulancia és a Rákos úti Szakrendelő vállal szerepet az elterelés lebonyolításában.

Megelőző pártfogás elrendelésére 3 alkalommal került sor.

Az ügyészi vádhalasztás ügycsoportban külön magatartási szabályt 3 ügyben rendelt el az ügyészség, ezek nagy többsége a hivatalban lebonyolításra került szociális készségfejlesztés egyéni vagy csoportos formában.

Az EMMI Rákospalotai Javítóintézet és Központi Speciális Gyermekotthonban elhelyezett fiatalok pártfogó felügyeletét is Medveczky Rita pártfogó felügyelő látja el, számuk a tavalyi évben 5 volt.

Bv. intézetben 2 fő, házi őrizetben 1 fő tartózkodott. Körözés alatt 2 fő állt, a körözés eredményre nem vezetett.

Magatartási szabályok megszegése miatt nem kellett jelzéssel élnie az ügyészség felé. 2018-ban 94 ügy telt le.

2018-ban 63 környezettanulmány megkeresést kaptam, ebből 20 ügyben a gyámügyi osztály küldött megkeresést, 17 ügyben az EMMI Rákospalotai Javítóintézet és Speciális Gyermekotthonban elhelyezett fiatalról volt szó. A vádemelés elhalasztást megelőzően pártfogói vélemény elkészítésére 9 ügyben kért az ügyészség.

A környezettanulmányi megkereséseknél a bűncselekmény-típusokat tekintve továbbra is a vagyon elleni bűncselekmények vezetnek a garázda-jellegű cselekményekkel. A 3. leggyakoribb bűncselekmény típus, a kábítószerrel vagy új pszichoaktív anyaggal visszaélés, emiatt 12 alkalommal indult eljárás a kerületben lakó fiatalok ellen.

A többi bűncselekmény, (csalás, hamis magánokirat felhasználás, rablás, sikkasztás, testi sértés, rongálás, közfeladatot ellátó személy elleni erőszak) közül egyik sem mutat kiugró gyakoriságot.

A gyermekvédelmi előzmények beszerzésében, valamint több esetben a családdal való kapcsolatfelvétel tekintetében a család- és gyermekjóléti központ munkatársai vannak a segítségemre. Az információáramlás kétoldalú, egymást tájékoztatva járunk el mind a pártfogó felügyelet végrehajtása, mind a környezettanulmány és kockázatértékelés elkészítése során.

Megelőző pártfogás ügyében 7 gyermek- és 13 fiatalkorú elkövetőről kaptam végzést a gyámügyi osztálytól, kockázatértékelés és környezettanulmány elkészítésére. Ebben a körben 8 ügyben szabálysértés, a többi ügyben bűncselekmény gyanúja miatt indult az eljárás.

A bűnmegelőzési kockázatértékelés során magas kockázatot nem állapítottam meg, 3 ügyben közepesre értékeltem a kockázatot, ebből 3 esetben javasoltam a megelőző pártfogás elrendelését. Az ügyek nagy többségében a bűnisméltés kockázata alacsony volt. A kockázatértékelő környezettanulmány során nagyban támaszkodom a gyermekjóléti intézmény előzményeire, a családgondozás tapasztalataira, sok esetben a családlátogatásra az esetmenedzserrel együtt mentem ki.

A továbbiakban is jellemző, hogy az esetek nagy többségében maga a szabálysértés vagy bűnelkövetés önmagában nem indokolta a megelőző pártfogás elrendelését. A bűnisméltés kockázata alacsony volt, a gyerek- vagy fiatalkorú az élet más területein nem mutatott devianciát vagy pre-kriminális jeleket. Tapasztalatom szerint az esetek többségében egyszeri, rossz döntés eredményeképpen indul eljárás a gyerek vagy fiatal ellen. Ekkor már maga az eljárási processzus - esetmenedzser, pártfogó látogatása, a gyámhivatali tárgyalás stb - preventív jelentőségű.

A pártfogó felügyelet végrehajtása során több kerületi intézményre támaszkodom, Fióka, MUFTI, KOMA Bázis Közösségi Központ – strukturált szabadidős, tanulássegítő programok, a XV. ker. Rendőrkapitányság Rendészeti Osztálya – a tartózkodási hely ellenőrzésében és a pártfogoltak figyelmeztetésében nyújt segítséget.

A 2018-as évben a **BRFK XV. kerületi Rendőrkapitányság területén** a gyermekkorú személyek sérelmére 2 darab bűncselekményt, fiatalkorú személyek sérelmére 31 darab bűncselekményt követtek el. Ezek a bűncselekmények a következők:

- lopás (2 alkalom)
- kiskorú veszélyeztetés (25 alkalom)
- testi sértés (3 alkalom)
- garázdaság (2 alkalom)
- zaklatás (1 alkalom)

Továbbá a fenti tárgyévben **gyermekkorú elkövető nem került rögzítésre**, viszont **fiatalkorú személyek** 14 alkalommal követtek el más személyek sérelmére bűncselekményt.

- testi sértés (1 alkalom)
- rongálás (2 alkalom)
- lopás (5 alkalom)
- kábítószer birtoklás (2 alkalom)
- közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (2 alkalom)
- magánlaksértés (1 alkalom)
- garázdaság (1 alkalom)

A XV. kerületi Rendőrkapitányság a 2018-as évben is komoly hangsúlyt fektetett a gyermek- és ifjúságvédelemre valamint a bűnmegelőzésre és a közbiztonságra. A tavalyi évben nagy számban voltak jelen a kerületi általános iskolák, középiskolák életében, a DADA program, iskola rendőre program keretein belül. Osztályfőnöki órákon felvilágosító programok és interaktív bemutatók kerültek megtartásra.

A tavalyi évben egy alkalommal a rendőrkapitányság épületében bepillantást nyerhettek a gyerekek a rendőrség életébe, amit különböző bemutatók színesítettek.

Jelen voltak a XV. kerületi Önkormányzat által rendezett programokon (pl.: szenvedélyes nap), aktívan részt vettek a KEF munkájában is.

Kiskorú veszélyeztetése, illetve testi sértés miatt jellemzően a kerületi gyámhatóság tesz feljelentést. Több esetben előfordul, hogy a gyermekvédelmi eljárás párhuzamosan folyik a büntetőeljárással, célszerűbb lenne, ha a gyermekvédelmi eljárás során feltárt pontos tényállás alapján a meghallgatások, beszerzett szakvélemények után történne a feljelentés.

2018-ban a 2016-os évhez képest jelentősen csökkent a kiskorú veszélyeztetése bűncselekmény miatti eljárás. 2017-ben 42 esetben, 2018-ban 25 esetben indult eljárás, amiből még 5 eset van folyamatban, a többi megszüntetésre került. Vádemelésre nem került sor.

A jelzőrendszer tagjaként jelzéssel éltek a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Család-és Gyermekjóléti Központ felé, hatósági eljárást kezdeményeztek a gyermek bántalmazása, illetve a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása miatt.

A 2017-es és a 2018-as évek összehasonlítása során megállapítást nyert, hogy a kerületben stagnál a kiskorú személyek eltűnése (2017-ben 85 fő; 2018-ban 87 fő) miatt kezdeményezett eljárások száma.

12. Az ellenőrzések tapasztalatai

A XV. kerületi Polgármesteri Hivatal Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály Szociális és Egészségügyi Osztály feladatköréhez tartozó gyermekvédelmi intézmények ellenőrzésével kapcsolatos tevékenység 2018-ban is megtörtént.

Az éves tevékenységről szóló beszámolót, a szakmai tervet, a munkatervet az Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály Szociális és Egészségügyi Osztály által készített szakmai ellenőrzésről, törvényes működésről készült összegzéssel együtt - mindkét érintett önkormányzati intézmény (Egyesített Szociális Intézmény, Egyesített Bölcsődék) vonatkozásában az önkormányzat Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottsága tárgyalta meg és hagyta jóvá a képviselő-testület által átruházott hatáskörében.

Az Egészségügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Bizottság az Egyesített Szociális Intézmény és az Egyesített Bölcsődék 2018. évi szakmai programjainak végrehajtását, szakmai munkájának eredményességét kiválónak, gazdálkodását hatékonynak, szabályszerűnek értékelte, működésüket törvényesnek találta.

13. Megállapítások és a jövőre vonatkozó javaslatok, célok, tennivalók

A XV. kerületben a gyermekvédelmi feladatok ellátása érdekében folyamatos és szoros együttműködés alakult ki a közoktatási intézmények, a gyermekvédelmi-gyermekjóléti intézmények és az egészségügyi és szociális intézmények között.

A XV. kerületi Önkormányzat a 2018. évben is biztosította a **helyi rendeletében meghatározott támogatásokhoz szükséges anyagi erőforrásokat**. E támogatások egy része a Szociális törvényben, és a Gyermekvédelmi törvényben meghatározott, másik részük pedig úgynevezett **önként vállalt támogatási forma**, amely nagymértékben segítette a kerületi gyerekek, fiatalok életét, szociális helyzetét (például: helyi támogatások, születési-oltási támogatások, iskolakezdési támogatás, ösztöndíj stb.).

A kerületi gyermekekkel, gyermek-és ifjúságvédelemmel foglalkozó szakemberek 2018-ban is több alkalommal találkoztak és beszéltek meg a különböző problémáikat.

A minőségi munka, a gyermekek fokozottabb védelme érdekében, a preventív munkában változatlanul sok tennivaló van, ezért fontos néhány területre kiemelt figyelmet fordítani.

A gyermekvédelmi tevékenységről szóló előző évi értékelésekben taglalt feladatok végrehajtását, megvalósulását figyelemmel kísérve továbbra is kiemelt feladatként tartjuk számon:

- Az *önkormányzat* biztosítja a helyi rendeletében meghatározott támogatásokhoz szükséges anyagi forrásokat. 2019-ben is minél gyakrabban kell szabadidős programokat szervezni a kerületi gyermekek részére - a gyermekintézmények bevonásával - a nyári szünet idején, ezért ehhez biztosítani kell a szükséges forrásokat.
- A *jelzőrendszer tagjai* közötti intenzív munkakapcsolat fejlesztési lehetőségeinek feltárásával, az együttműködési készségek erősítésével, intenzív munkakapcsolat megerősítésének ösztönzésével, valamint a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársainak gyakoribb bevonásával a szakmaközi egyeztető tárgyalásokba törekszünk a minőség megőrzésére.
- Az *Egyesített Szociális Intézmény* az igények felmérését követően együttműködési megállapodásokat kötött a nevelési-oktatási intézmények fenntartóival az óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység feladat ellátására. A Fióka Család- és Gyermejkölési Központ óvodai és iskolai szociális segítő csoportja 2018 szeptemberétől kezdte meg működését. Közös feladatuk az **óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység további fejlesztése**. Kiemelten fontos feladat a felmerülő életvezetési, szociális problémák megoldásához, a professzionális feladatellátáshoz a hatékony segítségnyújtás biztosítása érdekében, **képzett szociális szakemberek alkalmazása**.
- Az *Egyesített Bölcsődék* szakembereinek célkitűzése, hogy minden gyermeknek helye legyen a nevelési-oktatási intézményekben. Az óvodai nevelés-oktatás szakembereivel, a társintézmények munkatársaival együttműködve intenzívebb munkakapcsolatot kialakítva **segítik a kerületi sérült gyermekek szüleit a megfelelő nevelési-oktatási intézmények elérésében**.
- A **prevenció, a minél korábbi felismerés, észlelés, jelzés**, hatással van az intervenciók időbeliségére és minőségére. Az „Aranyhíd” Gyermekek Átmeneti Otthonának munkatársai remélik, hogy az óvodai és iskolai szociális segítő csoport tevékenysége pozitív változást hoz. Több közösségi együttlétre van szükség.
- A Szociális és Rehabilitációs Alapítvány munkatársai a továbbiakban is nagyon fontosnak tartják a **lakhatási programokban** történő együttműködést a kerület Önkormányzatával a szociális és életvezetési problémák komplexitása miatt.

Budapest, 2019. április „....”

.....
Németh Angéla
polgármester

TARTALOMJEGYZÉK

1. A település demográfiai mutatói	2.
2. Pénzbeli ellátások	3.
3. Természetbeni és egyéb támogatások	4.
4. Oktatás-nevelés	14.
5. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások	18.
6. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai	38.
7. A gyermekek napközbeni ellátása	42.
8. A gyermekek átmeneti gondozása	55.
9. Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése, szabadidős és sportprogramok	64.
10. A BFKH. XV. Kerületi Hivatala Gyámügyi Osztály gyermekvédelmi feladatai és hatósági intézkedéssel elrendelt gyermekvédelmi tevékenysége	74.
11. Bűncselekmények elkövetése pártfogói felügyelet, rendőrségi munka	75.
12. Az ellenőrzések tapasztalatai	78.
13. Megállapítások és a jövőre vonatkozó javaslatok, célok, tennivalók	78.